

Правилник о изменама Правилника о наставном плану и програму за стицање образовања у трогодишњем и четворогодишњем трајању у стручној школи за подручје рада остало - личне услуге

Правилник је објављен у "Службеном гласнику РС - Просветни гласник", бр. 7/2013 од 29.5.2013. године, ступио је на снагу 6.6.2013, а примењује се од школске 2013/2014. године.

Члан 1.

У Правилнику о наставном плану и програму за стицање образовања у трогодишњем и четворогодишњем трајању у стручној школи за подручје рада остало - личне услуге ("Просветни гласник", бр. 4/93, 5/02, 13/02, 3/07 и 23/07), део: "НАСТАВНИ ПЛАНОВИ И ПРОГРАМИ ЗА ПОДРУЧЈЕ РАДА ОСТАЛО - ЛИЧНЕ УСЛУГЕ", поглавље: "НАСТАВНИ ПЛАНОВИ", одељак: "I. ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ, подручје рада: ОСТАЛО - ЛИЧНЕ УСЛУГЕ", пододељак: "Б. СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ", "III. ОСТАЛИ ОБАВЕЗНИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА", "IV. ФАКУЛТАТИВНИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА" и "ОСТВАРИВАЊЕ ПЛАНОВА И ПРОГРАМА", наставни планови за образовне профиле у трогодишњем образовању: "ЖЕНСКИ ФРИЗЕР", "МУШКИ ФРИЗЕР" и "ПЕДИКИР И МАНИКИР", замењују се новим наставним плановима, који су одштампани уз овај правилник и чине његов саставни део.

Текст у пододељку: "2. Подела одељења на групе", замењује се новим текстом, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

Поглавље: "НАСТАВНИ ПЛАНОВИ", одељак: "I. ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ, подручје рада: ОСТАЛО - ЛИЧНЕ УСЛУГЕ", пододељак: "Б. СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ", "III. ОСТАЛИ ОБАВЕЗНИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА", "IV. ФАКУЛТАТИВНИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА" и "ОСТВАРИВАЊЕ ПЛАНОВА И ПРОГРАМА", наставни планови за образовне профиле у четворогодишњем образовању: "СЦЕНСКИ МАСКЕР И ВЛАСУЉАР", замењују се новим наставним плановима, који су одштампани уз овај правилник и чине његов саставни део.

Текст у пододељку: "2. Подела одељења на групе", замењује се новим текстом, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

Члан 2.

У поглављу: "НАСТАВНИ ПРОГРАМИ, I. ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ", одељак: "Б. СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ":

- пододељак: "ПРОГРАМИ ПРЕДМЕТА КОЈИ СУ ЗАЈЕДНИЧКИ ЗА СВЕ ОБРАЗОВНЕ ПРОФИЛЕ", за образовне профиле у трогодишњем образовању: "ЖЕНСКИ ФРИЗЕР", "МУШКИ ФРИЗЕР" и "ПЕДИКИР И МАНИКИР", наставни програми предмета, замењују се новим наставним програмима предмета, који су одштампани уз овај правилник и чине његов саставни део;

- пододељак: "ПРОГРАМИ ПРЕДМЕТА КОЈИ СУ ЗАЈЕДНИЧКИ ЗА ГРУПУ ОБРАЗОВНИХ ПРОФИЛА ЧИЈЕ ОБРАЗОВАЊЕ ТРАЈЕ ТРИ ГОДИНЕ", за образовне профиле у трогодишњем образовању: "ЖЕНСКИ ФРИЗЕР", "МУШКИ ФРИЗЕР" и "ПЕДИКИР И МАНИКИР", наставни програми предмета,

заменеју се новим наставним програмима предмета, који су одштампани уз овај правилник и чине његов саставни део;

- поделељак: "ПРОГРАМИ ПРЕДМЕТА КОЈИ СЕ ИЗУЧАВАЈУ НА НИВОУ ПОЈЕДИНИХ ОБРАЗОВНИХ ПРОФИЛА", за образовне профиле у трогодишњем образовању: "ЖЕНСКИ ФРИЗЕР", "МУШКИ ФРИЗЕР" и "ПЕДИКИР И МАНИКИР", наставни програми предмета, замењују се новим наставним програмима предмета, који су одштампани уз овај правилник и чине његов саставни део.

У поглављу: "НАСТАВНИ ПРОГРАМИ, I. ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ", одељак: "Б. СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ":

- поделељак: "ПРОГРАМИ ПРЕДМЕТА КОЈИ СЕ ИЗУЧАВАЈУ НА НИВОУ ПОЈЕДИНИХ ОБРАЗОВНИХ ПРОФИЛА", за образовне профиле у четворогодишњем образовању: "СЦЕНСКИ МАСКЕР И ВЛАСУЉАР", наставни програми предмета, замењују се новим наставним програмима предмета, који су одштампани уз овај правилник и чине његов саставни део.

Члан 3.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Просветном гласнику", а примењиваће се од школске 2013/2014. године.

Број 110-00-185/2012-03

У Београду, 22. априла 2013. године

Министар
проф. др **Жарко Обрадовић**, с.р.

**НАСТАВНИ ПЛАНОВИ И ПРОГРАМИ
ЗА ПОДРУЧЈЕ РАДА ОСТАЛО – ЛИЧНЕ УСЛУГЕ**

ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛИ

1. ЖЕНСКИ ФРИЗЕР (у трогодишњем образовању);
2. МУШКИ ФРИЗЕР (у трогодишњем образовању);
3. МАНИКИР И ПЕДИКИР (у трогодишњем образовања);
4. СЦЕНСКИ МАСКЕР И ВЛАСУЉАР (у четворогодишњем образовању)

НАСТАВНИ ПЛАНОВИ
I. ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ
 За образовне профиле у трогодишњем образовању

Подручје рада: ОСТАЛО – ЛИЧНЕ УСЛУГЕ

Образовни профил: ЖЕНСКИ ФРИЗЕР, МУШКИ ФРИЗЕР

Б. СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ (теорија, вежбе, практична настава)		ПРВИ РАЗРЕД					ДРУГИ РАЗРЕД					ТРЕЋИ РАЗРЕД					УКУПНО				
		Разредно часовна настава				Настава у блоку год.	Разредно часовна настава				Настава у блоку год.	Разредно часовна настава				Настава у блоку год.	Разредно часовна настава				Настава у блоку год.
		НЕДЕЉНО		ГОДИШЊЕ			НЕДЕЉНО		ГОДИШЊЕ			НЕДЕЉНО		ГОДИШЊЕ			НЕДЕЉНО		ГОДИШЊЕ		
		Т	В	Т	В		Т	В	Т	В		Т	В	Т	В		Т	В	Т	В	
1.	Основе анатомије и физиологије	2		70													2		70		
2.	Хигијена					2		70									2		70		
3.	Прва помоћ									60											60
4.	Психологија					2		70									2		70		
5.	Основе дерматологије										2		60				2		60		
6.	Књиговодство										2		60				2		60		
7.	Познавање препарата	2		70		2		70									4		140		
8.	Естетико обликовање фризура										2		60				2		60		
9.	Практична настава са технологијом рада		5		175	60		11		385			15		450	120		31		1010	180
Укупно Б:		4	5	140	175	60	6	11	210	385	60	6	15	180	450	120	16	31	530	1010	240
Укупно Б:		9		315		60	17		595		60	21		630		120	47		1540		240
Укупно часова на годишњем нивоу:		375					655					750					1780				

Образовни профил: ПЕДИКИР И МАНИКИР

Б. СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ (теорија, вежбе, практична настава)		ПРВИ РАЗРЕД					ДРУГИ РАЗРЕД					ТРЕЋИ РАЗРЕД					УКУПНО				
		Разредно часовна настава				Настава у блоку год.	Разредно часовна настава				Настава у блоку год.	Разредно часовна настава				Настава у блоку год.	Разредно часовна настава				Настава у блоку год.
		НЕДЕЉНО		ГОДИШЊЕ			НЕДЕЉНО		ГОДИШЊЕ			НЕДЕЉНО		ГОДИШЊЕ			НЕДЕЉНО		ГОДИШЊЕ		
		Т	В	Т	В		Т	В	Т	В		Т	В	Т	В		Т	В	Т	В	
1.	Основе анатомије и физиологије	2		70												2		70			
2.	Хигијена					2		70								2		70			
3.	Прва помоћ									60										60	
4.	Психологија					2		70								2		70			
5.	Основе дерматологије										2		60			2		60			
6.	Књиговодство										2		60			2		60			
7.	Познавање препарата	2		70		2		70								4		140			
8.	Естетско педикирско и маникирско обликовање										2		60			2		60			
9.	Практична настава са технологијом рада		5		175	60		11		385			15		450	120		31		1010	180
Укупно Б:		4	5	140	175	60	6	11	210	385	60	6	15	180	450	120	36	31	530	1010	240
Укупно Б:		9		315		60	17		595		60	21		630		120	47		1540		240
Укупно часова на годишњем нивоу		375					655					750					1780				

Остали облици образовно-васпитног рада током школске године

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	УКУПНО часова
Час одељењског старешине	70	70	60	200
Додатни рад*	до 30	до 30	до 30	до 90
Допунски рад*	до 30	до 30	до 30	до 90
Припремни рад*	до 30	до 30	до 30	до 90

*Ако се укаже потреба за овим облицима рада

Факултативни облици образовно-васпитног рада током школске године

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова
Екскурзија	до 3 дана	до 5 дана	до 5 наставних дана
Језик другог народа или националне мањине са елементима националне културе	2 часа недељно		
Други страни језик	2 часа недељно		
Други предмети*	1 – 2 часа недељно		
Стваралачке и слободне активности ученика (хор, секција и друго)	30 – 60 часова годишње		
Друштвене активности (ученички парламент, ученичке задруге)	15 – 30 часова годишње		
Културна и јавна делатност школе	2 радна дана		

*Поред наведених предмета, школа може да организује, у складу са опредељењима ученика, факултативну наставу из предмета који су утврђени наставним плановима других образовних профила истог или другог подручја рада, наставним плановима гимназије или по програмима који су претходно донети.

ОСТВАРИВАЊЕ НАСТАВНОГ ПЛАНА И ПРОГРАМА

1. Остваривање програма по недељама

	I РАЗРЕД	II РАЗРЕД	III РАЗРЕД
Разредно-часовна настава	35	35	30
Настава у блоку	2	1	4
Обавезне ваннаставне активности	2	2	2
Завршни испит			3
Укупно радних недеља	39	39	39

2. Подела одељења на групе

1. У I разреду у свим наставним предметима у којима су предвиђене вежбе и практична настава у блоку, настава се остварује поделом одељења на две групе ученика, изузев у предмету практичне наставе са технологијом рада где се практична настава остварује са групом од шест до осам учесника.

2. У II и III разреду у свим предметима у којима је предвиђена практична настава (у разредно-часовној организацији и у блоку) остварује се са групом од шест до осам учесника и изводи се, по правилу, под непосредним руководством наставника. Изузетак чине часови практичне наставе који се остварују у фризерским и козметичким салонима (приватног или друштвеног сектора) као и позориштима када наставници (из школе) координирају рад и посредно прате ученика.

НАСТАВНИ ПЛАНОВИ
I. ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ
 За образовне профиле у четворогодишњем образовању

Подручје рада: ОСТАЛО – ЛИЧНЕ УСЛУГЕ
 Образовни профил: СЦЕНСКИ МАСКЕР И ВЛАСУЉАР

Б. СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ (теорија, вежбе, практична настава)		ПРВИ РАЗРЕД					ДРУГИ РАЗРЕД					ТРЕЋИ РАЗРЕД					ЧЕТВРТИ РАЗРЕД					УКУПНО				
		Разредно часовна настава				Настава у блоку год.	Разредно часовна настава				Настава у блоку год.	Разредно часовна настава				Настава у блоку год.	Разредно часовна настава				Настава у блоку год.	Разредно часовна настава				Настава у блоку год.
		НЕДЕЉНО		ГОДИШЊЕ			НЕДЕЉНО		ГОДИШЊЕ			НЕДЕЉНО		ГОДИШЊЕ			НЕДЕЉНО		ГОДИШЊЕ			НЕДЕЉНО		ГОДИШЊЕ		
		Т	В	Т	В		Т	В	Т	В		Т	В	Т	В		Т	В	Т	В		Т	В	Т	В	
1.	Основе анатомије и физиологије	3		105																		3		105		
2.	Хигијена						2		70													2		70		
3.	Прва помоћ										30															30
4.	Познавање препарата						3		105													3		105		
5.	Дерматологија											2		70								2		70		
6.	Психологија																2		60			2		60		
7.	Историја позоришта																3		90			3		90		
8.	Књиговодство																2		60			2		60		
9.	Сценска ликовна уметност						2		70			2	2	70	70		2	2	60	60		6	4	200	130	
10.	Основе фризура и власуљарства	1	4	35	140	60		5		175	30	1	6	35	210	30		5		150	60	2	20	70	675	180
11.	Сценска шминка											1	4	35	140	30	1	4	30	120	60	2	8	65	260	90
Укупно Б:		4	4	140	140	60	7	5	245	175	60	6	12	210	420	60	10	11	300	330	120	27	32	895	1065	300
Укупно Б:		8		280		60	12		420		60	18		630		60	21		630		120	57		1960		300
Укупно часова на годишњем нивоу:		340					480					690					750					2260				

Остали обавезни облици образовно-васпитног рада током школске године

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	IV РАЗРЕД часова	УКУПНО часова
Час одељенског старешине	70	70	70	60	270
Додатни рад *	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120
Допунски рад *	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120
Припремни рад *	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120

*Ако се укаже потреба за овим облицима рада

Факултативни облици образовно-васпитног рада током школске године по разредима

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	IV РАЗРЕД часова
Екскурзија	до 3 дана	до 5 дана	до 5 наставних дана	до 5 наставних дана
Језик другог народа или националне мањине са елементима националне културе	2 часа недељно			
Трећи страни језик	2 часа недељно			
Други предмети *	1 – 2 часа недељно			
Стваралачке и слободне активности ученика (хор, секције и друго)	30 – 60 часова годишње			
Друштвене активности – ученички парламент, ученичке задруге	15 – 30 часова годишње			
Културна и јавна делатност школе	2 радна дана			

*Поред наведених предмета школа може да организује, у складу са опредељењима ученика, факултативну наставу из предмета који су утврђени наставним планом других образовних профила истог или другог подручја рада, као и у наставним плановима гимназије, или по програмима који су претходно донети.

ОСТВАРИВАЊЕ НАСТАВНОГ ПЛАНА И ПРОГРАМА

1. Остваривање школског програма по недељама

	I РАЗРЕД	II РАЗРЕД	III РАЗРЕД	IV РАЗРЕД
Разредно-часовна настава	35	35	35	30
Настава у блоку	2	2	2	4
Обавезне ваннаставне активности	2	2	2	2
Матурски испит				3
Укупно радних недеља	39	39	39	39

2. Подела одељења на групе

1. У I разреду у свим наставним предметима у којима су предвиђене вежбе и практична настава у блоку, настава се остварује поделом одељења на две групе ученика, изузев у предмету практичне наставе са технологијом рада где се практична настава остварује са групом од шест до осам ученика.

2. У II, III и IV разреду у свим предметима у којима је предвиђена практична настава (у разредно-часовној организацији и у блоку) остварује се са групом од шест до осам ученика и изводи се, по правилу, под непосредним руководством наставника. Изузетак чине часови практичне наставе који се остварују у фризерским салонима (приватног или друштвеног сектора) где се настава остварује под непосредним руководством стручњака тих радних организација, а наставници (из школе) координирају рад и посредно прате ученика.

НАСТАВНИ ПРОГРАМИ

I. ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

Б. СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ

ПРОГРАМИ ПРЕДМЕТА КОЈИ СУ ЗАЈЕДНИЧКИ
ЗА СВЕ ОБРАЗОВНЕ ПРОФИЛЕ

Образовни профили у трогодишњем образовању: ЖЕНСКИ
ФРИЗЕР, МУШКИ ФРИЗЕР, ПЕДИКИР И МАНИКИР

ОСНОВЕ АНАТОМИЈЕ И ФИЗИОЛОГИЈЕ

(Образовни профили: ЖЕНСКИ ФРИЗЕР, МУШКИ ФРИЗЕР,
ПЕДИКИР И МАНИКИР)

ЦИЉ И ЗАДАЦИ

Циљ наставе предмета основе анатомије и физиологије је стицање основних знања о грађи и функцијама органа, система органа и човечијег организма као целине; оспособљавање ученика да стечена знања повезују и примењују у изучавању других наставних тема и области, професионалном раду и свакодневном животу.

Задачи наставе предмета основе анатомије и физиологије су да ученици:

- стекну основна знања о пореклу човека;
- разумеју процесе и механизме који се одигравају у људском организму;
- усвоје основна знања о морфолошко-функционалним карактеристикама ћелија и ткива;
- стекну квалитетна знања о грађи и функцијама локомоторног, кардиоваскуларног, респираторног, ендокриног, нервног, урогениталног и дигестивног система;
- развију навику за коришћењем нових информационих технологија у циљу претраживања и прикупљања података о савременим достигнућима у проучавању човечијег организма, примерено узрастним могућностима разумевања;
- развију свест о потреби за перманентним образовањем;
- негују и развију способност тимског рада, интеракције и сарадње међу ученицима;
- развију способност посматрања, уочавања, упоређивања, анализирања, критичког мишљења и закључивања.

САДРЖАЈИ ПРОГРАМА

I РАЗРЕД

(2 часа недељно, 70 часова годишње)

УВОД (1)

Предмет проучавања анатомије и физиологије.

ФУНКЦИОНАЛНА ОРГАНИЗАЦИЈА ЧОВЕЧЈЕГ ОРГАНИЗМА (1)

Функционална организација човечијег организма. Хомеостаза и механизми регулације.

МОРФОЛОШКО-ФУНКЦИОНАЛНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ ЋЕЛИЈА И ТКИВА (7)

Морфолошко-функционалне карактеристике ћелије.
Транспорт кроз ћелијску мембрану.
Појам и врсте ткива. Епително и везивна ткива.
Раздражљива ткива – мишићно и нервно ткиво.
Кожа – грађа и функције. Аднекси коже.

ТЕЛЕСНЕ ТЕЧНОСТИ (1)

Појам и подела телесних течности. Промет воде у организму.

КРВ (6)

Појам, запремина, боја и састав крви. Крвна плазма. Улоге крви.

Ћелијски елементи крви: еритроцити, леукоцити и тромбоцити. Улоге крви.

Крвне групе (ABO, Rh) и принципи трансфузије крви.

ЛОКОМОТОРНИ СИСТЕМ (11)

Општи појмови о костима – подела, грађа и улоге.

Скелет главе.

Скелет грудног коша.

Скелет кичменог стуба и карлице.

Скелет екстремитета.

Грађа, облик и функционалне карактеристике скелетних мишића.

Мускулатура главе, врата и екстремитета. Мускулатура трупа.

НЕРВНИ СИСТЕМ (8)

Основни појмови о нервном систему. Централни нервни систем.

Кичмена мождина и рефлексна активност ЦНС-а. Продужена мождина, мождани мост и мали мозак.

Средњи мозак и међумозак.

Велики мозак. Можданице. Цереброспинална течност.

Периферни нервни систем: спинални и кранијални нерви.

Аутономни нервни систем.

РЕЦЕПТОРНИ СИСТЕМ (4)

Опште особине анализатора. Рецепција укуса, мириса и сензибилитета.

Рецепција вида.

Рецепција слуха и равнотеже.

ЕНДОКРИНИ И РЕПРОДУКТИВНИ СИСТЕМ (7)

Ендокрини систем – хормони: појам, улоге, подела и особине.

Хипофиза. Ендокрини панкреас.

Тироидна и паратиroidне жлезде. Надбубрежне жлезде.

Полне жлезде жене и мушкарца – грађа и функције.

Женски полни органи и мушки полни органи – грађа и функције.

КАРДИОВАСКУЛАРНИ СИСТЕМ (7)

Срце – положај, величина, сполни изглед и грађа.

Унутрашњи изглед срца – преткоморе, коморе и валвуларни апарат. Плућни и системски крвоток.

Анатомија и физиологија крвних судова.

Срчани циклус, фреквенца срца.

Регулација срчаног рада. Артеријски крвни притисак и пулс.

РЕСПИРАТОРНИ СИСТЕМ (6)

Дисајни путеви – подела, грађа и улоге.

Плућа, плућна марамица и медијастинум.

Физиологија дисања – механизам дисајних покрета.

Размена гасова у плућима и транспорт гасова путем крви. Регулација дисања.

ДИГЕСТИВНИ СИСТЕМ (5)

Анатомија дигестивног система.

Анатомија јетре и улоге јетре.

Варење у дигестивном систему.

УРИНАРНИ СИСТЕМ (3)

Анатомија бубрега и мокраћних путева.

Физиологија уринарног система: функције бубрега и особине мокраће.

ТЕЛЕСНА ТЕМПЕРАТУРА (2)

Терморегулација – механизми стварања и одавања топлоте.

ПРОМЕТ МАТЕРИЈЕ И ЕНЕРГИЈЕ (1)

Метабизам угљених хидрата, масти и беланчевина и међусобна повезаност.

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА (УПУТСТВО)

Наставни предмет основе анатомије и физиологије представља основни општестручни предмет јер својим садржајима пружа ученицима знања неопходна за разумевање садржаја других стручних предмета у подручју рада и у функцији је професионалног оспособљавања. Садржајно се ослања на ученичка знања стечена у основној школи из области науке о човеку из наставног предмета биологија пружајући проширена и продубљена знања о системима органа човечијег организма, њиховом функционисању, међусобној функционалној повезаности и условљености.

У наставном раду велику помоћ би представљало коришћење очигледних наставних средстава – слика, схема, мулажа појединих система органа, наставних филмова, анимација и сл.

Посебно треба радити на перманентном повезивању знања у оквиру предмета како би ученици разумели функционисање једног система органа као део функционисања организма као јединствене целине. Због тога се за часове систематизације наставних садржаја препоручује осмишљавање задатака које ће ученици самостално или у групном раду решавати. То могу бити задаци упоређивања грађе појединих органа и система органа, утврђивања сличности и разлика у начину функционисања, откривања веза међу системима органа и сл. За израду оваквих задатака ученици ће користити знања стечена на часовима, уџбеник, али их је потребно упутити и на коришћење других извора знања – атласа, енциклопедија, интернета,... Презентације реализованих задатака могу бити у различитој форми – постера, наставних плаката, видео презентације, асоцијативних квиз питања,...

Повратном информацијом о степену и квалитету усвојених садржаја континуирано обавештавати ученике чиме се подстиче мотивисаност за стицање нових знања и њихову примену. У ту сврху могуће је користити усмену проверу знања, кратке тестове и друге облике писмене провере знања, тестове на крају првог и другог полугодишта, семинарске радове и презентације и др.

ХИГИЈЕНА

(Образовни профили: ЖЕНСКИ ФРИЗЕР, МУШКИ ФРИЗЕР, ПЕДИКИР И МАНИКИР)

ЦИЉ И ЗАДАЦИ

Циљ наставе предмета хигијена је стицање основних знања из подручја опште хигијене, формирање позитивног става у односу на примену принципа хигијене у свакодневном животу и професионалном раду.

Задаци наставе предмета хигијена су да ученици:

- буду оспособљени за разумевање значаја и улоге одржавања личне хигијене и хигијенског начина живљења у превенцији болести;
- стичу основна знања о значају и улози хигијене исхране у заштити и унапређивању здравља и упознају поремећаје и болести које настају као последица неправилне исхране;
- развију свест о значају здравља и практикују здраве стилове живота;
- усвоје знања о утицају штетних агенаса у радном и животном окружењу на нарушавање здравља људи;
- усвоје хуманистичке ставове, развију и негују емпатију;
- развију способност посматрања, уочавања, анализирања, тумачења, логичког закључивања, решавања проблема;
- оспособе се за самостално и перманентно образовање и усавршавање;

САДРЖАЈИ ПРОГРАМА

II РАЗРЕД

(2 часа недељно, 70 часова годишње)

УВОД (2)

Предмет изучавања, задаци и значај хигијене.
Појам и дефиниција здравља.

ЛИЧНА ХИГИЈЕНА (17)

Одржавање телесне чистоће.
Хигијена усне дупље. Зубни каријес – настанак и превенција.
Хигијена косе и ноктију.
Хигијена полних органа и полних односа. Болести које се преносе сексуалним контактом: гонореја и сифилис.
AIDS и остале болести које се преносе сексуалним контактом.
Колитис.
Менструална хигијена и хигијена трудница.
Медицински аспекти планирања породице. Контрацептивне методе.
Контрацептивна средства.
Болести прљавих руку: бактеријске инфекције коже и слузокожа инфекције дигестивног тракта.
Паразитна обољења. педикулоза. Скабијес и гљивична обољења коже.
Хигијена одевања.

МЕНТАЛНА ХИГИЈЕНА (16)

Ментална хигијена – однос соматског и менталног здравља.
Фактори који утичу на ментално здравље. Здрава и зрела личност.
Адолесценција и поремећаји у адолесценцији.
Стрес и реакције на стрес.
Наркоманија – појам, обележја и узроци. Класификација дрога.
Депресори ЦНС-а.
Стимуланси ЦНС-а.
Халуциногени и канабис. превенција и лечење наркоманије.
Никотизам.
Алкохолизам – појам, узроци настанка и развојне фазе.
Соматске и менталне последице алкохолизма.
Социјално-економске последице алкохолизма. Превенција и лечење алкохолизма.

ХИГИЈЕНА ИСХРАНЕ (11)

Значај исхране и принципи правилни исхране.
Хранљиве материје: угљени хидрати, масти и беланчевине.
Витамици – подела, извори, улоге, авитаминозе.
Минералне материје – извори, улоге, ефекти промене концентрације на организам.
Животне намирнице.
Енергетски биланс исхране.
Потхрањеност и гојазност.
Поремећаји изазвани неисправном исхраном.

КОМУНАЛНА ХИГИЈЕНА (10)

Утицај еколошких фактора на здравље људи (позитивни и негативни еколошки фактори).
Хигијена ваздуха: нормалан састав и особине ваздуха. Врсте и штетна дејства аерозагађивача.
Сунчево зрачење (позитивни и негативни ефекти). Вештачки извори (соларијум).
Хигијена воде: улога и значај воде у организму.
Физичке и хемијске особине воде.
Снабдевање и пречишћавање пијаће воде.
Хигијена земљишта. Загађивачи земљишта и отпадне материје.
Хигијена становања.

ХИГИЈЕНА У ВАНРЕДНИМ УСЛОВИМА (1)

Хигијена у ванредним условима.

ШКОЛСКА ХИГИЈЕНА (1)

Школска хигијена.

ХИГИЈЕНА РАДА (4)

Физиологија рада. Замор, умор и премор. Радна способност и производност рада.

Професионалне штетности и штетне ноксе.

Професионална обољења и повреде при раду.

Професионална оштећења здравља радника у делатности личних услуга

Санитарно-технички услови у салонима за личне услуге.

Дезинфекција и стерилизација (појам сепсе и антисепсе).

ЗДРАВСТВЕНО-ВАСПИТНИ РАД (4)

Здравствено-васпитни рад – појам, принципи.

Методе, облици и средства здравствено-васпитног рада.

Улога фризера/педикира и маникира у здравственом васпитању средине у којој ради.

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА (УПУТСТВО)

Хигијена је наставни предмет чији садржаји обезбеђују стицање опште здравствене културе ученика, која је неопходна и чини значајну компоненту њихове стручности, јер стицање специфичних знања из подручја опште и, посебно, личне хигијене представља услов за ваљано стручно обављање професионалних задатака у подручју рада образовних профила у делатности личних услуга.

Садржаји програма хигијене конципирани су тако да заједно са програмима основи анатомије и физиологије, блок наставе прве помоћи, основе дерматологије и познавање препарата, обезбеђују квантум знања из подручја здравствене културе, који је пожељан и довољан за разумевање и препознавање основних проблема које овај кадар сусреће у свакодневном професионалном раду. Остваривање задатака програма наведених наставних дисциплина треба да формира позитиван став код ученика у односу на примену принципа у професионалном раду и шире у свакодневном начину живљења.

При оперативном планирању, наставник треба да оствари увид у садржаје програма основе анатомије и физиологије и познавање препарата и у интерпретацији садржаја програма да се ослања на знања стечена из тих наставних области. То је могуће под условом добре сарадње и корелације у раду са наставницима који остварују програме тих наставних предмета. Истовремено, потребно је да наставник оствари увид у садржаје предмета блок наставе прве помоћи, основе дерматологије и одређене садржаје програма постави у функцију остваривања задатака програма тих наставних дисциплина.

Највећи број часова је предвиђен за обраду тема које су битне за узраст ученика у којем се налазе, као лична хигијена и полно преносиве болести и заштита; ментална хигијена и болести зависности које су у порасту, као и принципе правилне исхране. Ове наставне теме ученици треба да усвоје на нивоу разумевања, као и последице истих.

Хигијена рада и комунална хигијена су битне за превенцију професионалних и других болести. Ради лакшег и бржег усвајања знања треба у настави користити разноврсна наставна средства, у првом реду, слике, шеме, наставне филмове и друге савремене дидактичке материјале из ове наставне области прописане нормативом наставних средстава.

Уз наставне теме, оријентационо, предвиђен је и број часова за њихово остваривање, при чему је две трећине часова предвиђено за интерпретацију новог градива, а једна трећина за увежбавање и проверу знања ученика. У непосредној реализацији програма могућа су одступања од предвиђених оквира уколико услови рада и остале околности (темпо усвајања одређених садржаја и слично) то налажу.

Постигнућа и напредовање ученика се континуирано прати, вреднује се свака активност ученика на сваком часу (квалитет усвојених знања, активност у групном и тимском раду, учешће у дискусији, доношењу закључака, самосталној презентацији садржаја и сл.).

ПРВА ПОМОЋ

(Образовни профили: ЖЕНСКИ ФРИЗЕР, МУШКИ ФРИЗЕР, ПЕДИКИР И МАНИКИР)

ЦИЉ И ЗАДАЦИ

Циљ изучавања предмета је практично обучавање будућих радника у делатности личних услуга за ваљано указивање неопходне помоћи животу угроженим лицима и повређеним, а у непредвиђеним задесним ситуацијама, што представља основу спасавања и очувања живота.

Задаци су:

- стицање знања о томе колики је значај правовремено и правилно указане прве помоћи у спасавању људских живота;
- оспособљавање ученика да препознају поремећаје здравља и да на прави начин помогну и себи и другима у свакодневном животу и раду;
- обучавање ученика практичним методама и техникама указивања прве помоћи;
- формирање одговорног односа према здрављу и оспособљавање ученика за процену могућих ризика по здравље и безбедност људи а који се могу јавити у професионалном раду;
- развију способност посматрања, уочавања, упоређивања, анализирања, закључивања и адекватног реаговања у различитим ситуацијама у свакодневном животу и раду;
- оспособљавање за тимски рад и сарадњу.

САДРЖАЈИ ПРОГРАМА

II РАЗРЕД

(60 часова у блоку годишње)

Прва помоћ (увод), преглед повређених, редослед указивања прве помоћи, виталне функције и привидна и права смрт.

Дефиниција, циљ и задаци прве помоћи.

Редослед поступака пружања прве помоћи.

Основни појмови о тријажи и редовима хитности.

Утврђивање виталних функција.

Привидна и права смрт. несигурни и сигурни знаци смрти.

Преглед „од главе до пете”.

Поремећаји свести.

Поремећаји свести – појам и класификација.

Процена нивоа реаговања. Бочни релаксирајући положај.

Синкопа, кома, мождани удар, потрес мозга.

Фебрилне конвулзије и епилепсија.

Хипо и хипергликемија.

Тровање алкохолом и лековима.

Реанимација.

Престанак дисања и рада срца. кардиопулмонална реанимација (КПР).

Успостављање проходности дисајних путева. Хајмлихов захват.

Методе вештачког дисања (инсулфационе и мануелне).

Спољашња масажа срца.

Специфичности КПР-а код новорођенчета, малог детета и одраслог.

Контрола успешности КПР-а и грешке при раду.

Повреде, завојни материјал и технике превивања.

Повреде и ране. Поступак са раном.

Поступак са страним телом у рани. Ратне ране.

Завојни материјал.

Врсте и технике превивања – завојем и троугластом марамом.

Врсте и технике превретања (глава и труп).
 Врсте и технике превретања (горњи и доњи екстремитети).
 Крварење, методе хемостазе и шок.
 Крварење – појам, подела и препознавање.
 Процена искрваљености. Шок.
 Мере превенције шока. методе привремене хемостазе.
 Дигитална компресија и компресивни завој.
 Есмархова повеска и поступак код ампутације.
 Увежбавање техника превретања и заустављања крварења.
 Повреде коштаног-зглобног система и имобилизација.
 Повреде костију и зглобова.
 Имобилизација и средства за имобилизацију.
 Технике имобилизације горњих екстремитета.
 Технике имобилизације доњих екстремитета.
 Технике имобилизације код повреда кичменог стуба и карлице.
 Транспорт лица са имобилизацијом.
 Повреде унутрашњих органа.
 Повреде главе.
 Повреде ока и уха.
 Повреде органа грудног коша.
 Повреде органа трбуха и карлице.
 Краш и блат повреде.
 Политраума и поступак са политрауматизованим.
 Термичке, хемијске повреде и повреде електрицитетом.
 Саобраћајни трауматизам. Термичке повреде. Топлотни удар сунчаница.
 Опекотине.
 Хемијске опекотине.
 Термичке повреде ниским температурама. Хиблеров топлотни омотач.
 Повреде електрицитетом.
 Изненада настале тегобе и болести.
 Прва помоћ код фебрилности (грознице).
 Прва помоћ код уједа и убода.
 Утопљење у води – поступак и мере прве помоћи.
 Тровање удисањем и гутањем отрова.
 Прва помоћ код коронарних болести и бронхијалне астме.
 Прва помоћ код акутних болова у трбуху, повраћања, пролива.

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА (УПУТСТВО)

Садржаји предмета прва помоћ конципирани су у складу са захтевима за поседовањем одређених знања из области медицине који проистичу из подручја рада и природе рада професионалне задатке извршавају на човеку као објекту рада, неопходно је да поседују основна стручна знања и да су оспособљени да укажу прву помоћ у случају настанка изненадних ургентних стања укључујући, првенствено, повреде, губитак свести, алергијске манифестације и слично.

Настава прве помоћи треба да се реализује као блок настава. Практичним радом увежбавањем на часовима блок настава ученици усвајају обрасце понашања и деловања у пружању прве помоћи повређеним и животно угроженим лицима, али и стручно и безбедно обављање свакодневних активности.

Настава прве помоћи треба да се остварује у логички осмишљеним садржајним целинама. Блок се може реализовати у континуитету или разбијен на дане у току полугодишта, 5 блокова са 6 часова у сваком полугодишту. При томе реализација сваке целине подразумева кратко теоријско излагање о суштини поремећаја који су код угроженог лица (значи за лако препознавање), редослед активности при пружању прве помоћи подучавање и увежбавање ученика до нивоа да могу самостално процењивати ситуације и изводити технике пружања прве помоћи. Увежбавање и евалуацију вршити кроз сценарије могућих ситуација из живота и рада. Последњи блок је предвиђен за систематизацију градива.

Програм се реализује поделом одељења на две групе ученика.

Непосредне облике реализације програма креира стручно веће школе, на основу услова и потреба по образовним профилима школе.

ПСИХОЛОГИЈА

(Образовни профили: ЖЕНСКИ ФРИЗЕР, МУШКИ ФРИЗЕР, ПЕДИКИР И МАНИКИР)

ЦИЉ И ЗАДАЦИ

Циљ настава психологије је да допринесе формирању зреле, одговорне, социјализоване и асертивне особе, да пружи подршку развоју компетенција значајних за рад и даљи професионални развој кроз стицање функционалних знања о основним карактеристикама психичког живота и понашања човека, формирање правилних ставова и овладавање социјалним вештинама.

Задачи настава психологије су да ученици:

- стекну основна знања о психичким процесима, особинама, стањима и њиховом манифестовању у понашању;
- разумеју психички живот особе као целину међусобно повезаних процеса, стања и особина;
- разумеју везу која постоји између понашања особе и личности и ситуације;
- разумеју психолошке основе међуљудских односа и унапреде комуникацијске вештине;
- стекну знања о психолошким карактеристикама корисника које су значајне за пружање услуга;
- развију ставове који уважавају психолошке карактеристике корисника;
- развију професионалну етику и поштовање корисника без дискриминације по било ком критеријуму;
- разумеју концепт менталног здравља и значај превенције, унапреде здраве животне стилове и примењују их свакодневном животу;
- унапреде сарадњу са другима, као и способност за тимски рад и неговање социјалних и емоционалних односа;
- развију став о неопходности сталног стручног усавршавања и отворености за промене;
- примењују стечена знања и вештине критичког мишљења при доношењу одлука и решавању проблема у професионалном раду и свакодневном животу.

САДРЖАЈИ ПРОГРАМА

II РАЗРЕД

(2 часа недељно, 70 часова годишње)

УВОД

ПРЕДМЕТ, ГРАНЕ И МЕТОДЕ ПСИХОЛОГИЈЕ

Предмет, теоријски и практични задаци психологије. Психологија као систем научних дисциплина. Однос психологије и других наука.

Методе и технике психолошких истраживања.

РАЗВИТАК ПСИХИЧКОГ ЖИВОТА

Чула, нервни систем и жлезде са унутрашњим лучењем.

Развој психичког живота појединца, чиниоци развоја (наслеђе, средина и лична активност).

Периоди развоја (детинство, адолесценција, зрелост, старост).

ПСИХИЧКИ ПРОЦЕСИ; ОСОБИНЕ; СТАЊА

ОПАЖАЊЕ И ПАЖЊА

Опажање – опажај и осет, дражи (врсте и праг), утицај искуства и мотивације.

Опажање боја и професионални значај перцептивних способности; опажање лепог и ружног.

Поремећаји опажања – илузије и халуцинације.

Пажња. Чиниоци и особине, обим пажње.

УЧЕЊЕ, ПАМЋЕЊЕ, ЗАБОРАВЉАЊЕ

Појам и врсте учења. Стицање моторних вештина.

Психолошки услови успешног учења. Стратегије управљања процесом учења.

Памћење и заборављање, облици и квалитативне промене памћења, узроци и кривуља заборављања; онемогућена репродукција

МИШЉЕЊЕ И ИНТЕЛЕКТУАЛНЕ СПОСОБНОСТИ

Појам мишљења. Мишљење као схватање односа. Улога знања и искуства у мишљењу. Мисаони процес.

Врсте мишљења. Реалистичко и имагинативно мишљење. Конвергентно и дивергентно мишљење.

Стваралачко мишљење. Ток и фазе.

Критичко мишљење. Појам и значај критичког мишљења у раду са странкама.

Појам интелигенције. Структура интелектуалних способности. Мерење интелектуалних способности. Развој интелектуалних способности. Умна заосталост.

ЕМОЦИЈЕ

Појам и врсте – према садржају и сложености.

Емоционално понашање и изражавање емоција; перцепција и препознавање емоција.

Органске промене при емоцијама и психосоматска обољења.

Значај емоција за ментално здравље. Стрес. Реаговање на стрес.

МОТИВАЦИЈА

Појам и врсте мотива. Хијерархија мотива. Социјализација биолошких потреба, лични, друштвени и мотиви интелектуалног рада.

Конфликти и фрустрација, појам и врсте, реаговање на конфликти и фрустрације.

Одбрамбени механизми.

ИНТЕРЕСОВАЊА, СТАВОВИ И ВРЕДНОСТИ

Интересовања, ставови и вредности – појам и значај. Формирање, мењање и одржавање ставова и вредности. Деловање ставова и вредности на психичке процесе и понашање. Мотивациони карактер интересовања, ставова, вредности. Предрасуде и стереотипи – појам, врсте и функција. Карактеристике предрасуда и стереотипа у делатности пружања личних услуга.

ЛИЧНОСТ

ПОНАШАЊЕ КАО ИЗРАЗ ОСОБИНА ЛИЧНОСТИ

Појам личности. Доследност, јединство и особеност понашања особа.

СТРУКТУРА ЛИЧНОСТИ

Личност као организација особина. Појам црте (диспозиције), синдрома и типа личности.

Структурална подручја личности: темперамент, карактер, способности, телесне особине. Психолошки профил личности. Свест о себи.

РАЗВОЈ ЛИЧНОСТИ

Појам развоја личности и социјализација личности. Чиниоци развоја. Идентитет и интегритет личности. Зрела личност.

Психолошке карактеристике личности кроз животне циклусе.

ПОРЕМЕЋАЈИ ДУШЕВНОГ ЖИВОТА И ПОНАШАЊА

Поремећај психичког живота (појам, врсте).

Ментално здравље и психолошка превенција психичких болести.

ОСОБА У СОЦИЈАЛНОЈ ИНТЕРАКЦИЈИ

КОМУНИКАЦИЈА

Комуникациони процес, вербална и невербална комуникација. Извори неспоразума у комуникацији и њихово превазилажење. Психолошки аспекти комуникације са странкама при пружању личних услуга.

Асертивно понашање.

ГРУПА

Структура и динамика групе (групни процеси и групне норме).

Опажање других особа, законитости, грешке, значај прве импресије.

ЕЛЕМЕНТИ ПСИХОЛОГИЈЕ РАДА

ОСОБИНЕ ЛИЧНОСТИ И СПОЉНИ ФАКТОРИ УСПЕШНОСТИ НА ПОСЛУ

Особине личности и спољни фактори (кривуља учинка, одмор-умор) који утичу на успешност на послу.

Способности и особине личности значајне за занимања у делатности личних услуга.

ПСИХОЛОШКА ОСНОВА ПОНАШАЊА ПРЕМА КОРИСНИКУ ЛИЧНИХ УСЛУГА

Психолошке карактеристике корисника – мотивација, узраст, тип личности, припадност групи.

Однос према корисницима, уважавање, стварање поверења, помоћ при одлучивању за врсту услуге, прихватање корисника, вођење разговора, реаговање на рекламације.

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА (УПУТСТВО)

Садржај овог програма чини репрезентативан, али и веома селективан узорак из области психологије са којим се ученици по први пут сусрећу у свом школовању. Он је тако састављен да уз одговарајућу методологију рада са ученицима треба да обезбеди остварење широко постављеног циља предмета и дефинисаних бројних задатака који се односе, како на стицање функционалних знања и овладавање вештинама, тако и на формирање ставова и вредности. Ученици са тим задацима треба да буду упознати јер ће им то пружити јаснију слику о предмету као и начину на који се реализује.

Програмски садржаји су организовани у тематске целине за које је наведен оптималан број часова за реализацију. Наставник, при изради оперативних планова, дефинише степен прораде садржаја и динамику рада, водећи рачуна да се не наруши целина наставног програма, односно да свака тема добије адекватан простор и да се планирани циљеви и задаци предмета остваре. При томе, треба имати у виду да формирање ставова и вредности, као и овладавање вештинама представља континуирани процес и резултат је кумулативног дејства целокупних активности на часовима психологије што захтева већу партиципацију ученика, различита методска решења, велики број примера и коришћење информација из различитих извора.

Многи психолошки појмови из програма се појављују у склопу различитих тема што омогућава њихово међусобно повезивање. На тај начин се њихово значење продубљује, а психички живот и понашање особе представља на холистички начин, као сложена интерактивна целина.

Квалитет наставе и остварење бројних задатака предмета се обезбеђује усаглашавањем садржаја са одговарајућим методичким активностима, сталном разменом информација, навођењем примера и указивањем на примену. Реализација програма треба да се одвија у складу са принципима активне, проблемске и истраживачке наставе са сталним рефлексијама на одговарајуће појаве из живота и искуства ученика.

У реализацији овог програма наставници пружају информације, осмишљавају, организују и усмеравају ученичке активности, креирају атмосферу у којој се настава одвија, дају повратну информацију, процењују напредовање ученика и оцењују их.

За подстицање ученичких активности изузетно су важна питања која им се постављају. Она би требало да буду унапред припремљена, са свешћу шта се њима жели постићи у односу на циљеве и задатке предмета, јасна, захтевна али не и сувише компликована, по тежини различита да би подстакла учешће већег броја ученика.

Питања добијају пун смисао уколико су праћена одговарајућом повратном информацијом од стране наставника али и других ученика. Повратна информација може бити ново питање, парафразирање, похвала, упућивање на нове изворе информација. Она доприноси остварењу многих задатака, подстицању самопоуздања ученика, њиховог учешћа у раду и мотивисању за предмет.

Праћење напредовања ученика се одвија на сваком часу, свака активност је добра прилика за процену напредовања и давање повратне информације, а оцењивање ученика се одвија у складу са Правилником о оцењивању. Ученике треба оспособљавати и охрабривати да процењују сопствени напредак у остваривању задатака предмета, као и напредак других ученика уз одговарајућу аргументацију.

Психологија има природну везу са садржајима других наставних предметима и посебно са активностима у оквиру практичне наставе. Ученицима треба стално указивати на ту везу, и по могућности, са другим наставницима организовати тематске часове. Практична настава је добра прилика да ученици препознају и, у некој мери, примењују знања и вештине стечене на часовима психологије, о чему могу на редовним часовима разменити искуство.

ОСНОВЕ ДЕРМАТОЛОГИЈЕ

(Образовни профили: ЖЕНСКИ ФРИЗЕР, МУШКИ ФРИЗЕР, ПЕДИКИР И МАНИКИР)

ЦИЉ И ЗАДАЦИ

Циљ наставе предмета основе дерматологије је стицање основних знања о грађи, функцији и заштити коже и усвајање основних појмова о патолошким променама на кожи са којима ће се ученици сусрети у професионалном раду.

Задаци наставе предмета основе дерматологије су да ученици:

- стекну основна знања о грађи, функцији и заштити коже;
- усвоје основне појмова о патолошким променама на кожи, умеју да их препознају и разликују;
- буду оспособљени да процењују могуће ризике за кожу услед примене различитих препарата за третирање косе, коже и ноктију;
- формирају одговорни однос према здрављу и усвоје основних знања о алергијама, изазивачима алергија, реакцијама на алергене и буду оспособљени за њихово препознавање;
- развију способност посматрања, уочавања, упоређивања, анализирања, закључивања;
- развију свест о сопственом знању и потреби за перманентним стручним усавршавањем.

САДРЖАЈИ ПРОГРАМА

III РАЗРЕД

(2 часа недељно, 60 часова годишње)

УВОД (1)

Предмет изучавања дерматовенерологије и њен значај за образовни профил.

СТРУКТУРА И ФУНКЦИЈЕ КОЖЕ (9)

Макроскопски изглед и типови коже.

Микроскопска структура коже.

Епидерм – грађа, карактеристике у вези са локализацијом и улоге.

Дерм и хиподерм – грађа и улоге.

Аднекси коже. Лојне и знојне жлезде – грађа и функције. састав и физиолошки састав лоја и зноја.

Длака – структура, особине, врсте длаке, раст и смена длаке, трихограм, функције длаке. Утицај ендогених и егзогених фактора на раст длаке.

Нокат – структура, раст, утицај ендогених и егзогених фактора на раст нокта и функције нокта.

Функције коже – механичкопотпорна, заштитна, имунолошка, терморегулациона, ендокринолошка, метаболичка, респираторна, сензорна, социјално-економска и сексуална.

ПАТОЛОШКЕ ПРОМЕНЕ НА КОЖИ – ЕФЛОРЕСЕНЦИЈЕ(4)

Ефлоресценције – појам и подела (према механизму настанка и у односу на ниво коже).

Ефлоресценције у нивоу коже. Ефлоресценције изнад нивоа коже. Ефлоресценције испод нивоа коже.

ЕРИТЕМАТОЗНЕ И ЕРИТЕМОСКВАМОЗНЕ ДЕРМАТОЗЕ (4)

Еритеми – појам, подела (према механизму настанка, на основу узрока који је условио настанак еритема и према распрострањености).

Генерализовани активни еритеми – егзантеми, подела (вирусни и егзантеми изазвани лековима).

Регионални еритеми – подела према узрочним факторима (еритеми механичког порекла, еритеми изазвани физичким, хемијским и биолошким агенсима).

Псоријаза – еритемосквамозна дерматоза.

ОБОЉЕЊА ЛОЈНИХ И ЗНОЈНИХ ЖЛЕЗДА (4)

Обољења лојних жлезда – себостаза и себорејични дерматитис. Acne vulgaris – етиологија, механизам настанка, клиничке форме и лечење.

Rosacea – етиологија, клиничка слика и лечење.

Обољења екриних и апокриних знојних жлезда – подела (квантитативни и квалитативни поремећаји лучења зноја, miliaria).

ОБОЉЕЊА ДЛАКЕ – ТРИХОЗЕ (8)

Наследне и стечене болести стабљике длаке.

Абнормалности у боји косе.

Хипертрихоза – подела, хирзутизам.

Алопеција – дефиниција ћелавости, подела.

Андрогенска алопеција – етиологија, клиничка слика и лечење.

Аlopecia areata – етиологија, клиничка слика и лечење.

Дифузна алопеција (андрогенски и телогенски ефлувијум).

Трауматске неожилне алопеције (трихотиломаија, козметичке алопеције и задесне трауматске алопеције).

Ожилне алопеције (примарне и секундарне алопеције).

Трансплантација косе.

ОБОЉЕЊА НОКТИЈУ – ОНИХОЗЕ (2)

Развојне аномалије ноктију, инфекције ноктију, оштећења ноктију изазвана физичким и хемијским агенсима, онихозе које прате друге дерматозе, промене ноктију код унутрашњих обољења.

АЛЕРГИЈСКЕ ДЕРМАТОЗЕ (3)

Алергијске реакције коже.

Уртикарија – појам, подела (имунолошке и неимунолошке уртикарије).

Контактни алергијски дерматитис – екцем.

ВИРУСНЕ ИНФЕКЦИЈЕ КОЖЕ (3)

Обољења изазвана хуманим папилома вирусом – брадавице. Обољења изазвана херпес вирусима: Herpes simplex, Herpes zoster

БАКТЕРИЈСКЕ ИНФЕКЦИЈЕ КОЖЕ (3)

Пиодермије – појам и подела.

Стрептококне инфекције коже: impetigo contagiosa, ectyma и angulus infectiosus.

Стафилококне инфекције коже: impetigo bulosa, folliculitis, furunkulus и carbunculus.

ГЉИВИЧНА ОБОЉЕЊА КОЖЕ (5)

Површне микозе: Pityriasis versicolor и трихомикоза.

Дерматофитије капилицијума и браде.

Дерматофитије тела, интертригинозних предела, стопала и ноктију.

Кандидијаза.

ПАРАЗИТАРНА ОБОЉЕЊА КОЖЕ (2)

Скабијес и педикулоза.

ТУМОРИ КОЖЕ (3)

Невуси (пигментни и васкуларни).

Бенигни тумори коже – карактеристике и клиничке форме.

Малигни тумори – карактеристике, клиничке форме и малигни меланом.

ОБОЉЕЊА ПЕРИФЕРНИХ ВЕНА (2)

Венска тромбоза и венски варикозитети.

ОШТЕЋЕЊА КОЖЕ РАЗЛИЧИТИМ СПОЉНИМ ФАКТОРИМА (3)

Механички фактори (жуљ и курје око).

Физички фактори (утицај сунца на кожу, фототипови коже, заштитна средства, ефекти UV зрачења на кожу).

БОЛЕСТИ КОЈЕ СЕ ПРЕНОСЕ СЕКСУАЛНИМ ПУТЕМ (4)

Syphilis.

Gonorrhoea, AIDS

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА (УПУТСТВО)

Наставни предмет основе дерматологије пружа ученицима знања која су неопходна у њиховом професионалном раду. Садржајно је конципиран тако да је уочљива корелација са стручним предметима као што су: основе анатомије и физиологије, познавање материјала, хигијена са првом помоћи и практична настава са технологијом рада. С обзиром да ученици већ поседују основна знања из тих области препоручује се наставнику да, нарочито у оперативном, месечном планирању предвиди оне начине рада и наставна средства која ће та знања проширити, продубити и учинити употребљивим. Мисли се, пре свега, на коришћење интерактивних метода наставе и учења (самостално, у пару, групи или тимски) чиме ће се обезбедити вертикална и хоризонтална повезаност наставних садржаја а ученици разумети садржај предмета као део свеобухватног стручног образовања и професионалног оспособљавања.

Наставна средства која ће томе допринети могу бити: наставни филмови, цртежи, припремљене презентације богате фотографијама здраве коже, промена на кожи које представљају патолошке поремећаје као и промене које настају под утицајем штетних дејстава агенаса који се наносе или који су присутни у току извођења процедуре.

Од посебног значаја ће бити подстицање ученика да, кроз издавање примера из праксе, разликују здрава и патолошка стања коже, сагледају своју улогу и одговорност у професионалном раду, предвиде могуће грешке у поступању и њихове последице по здравље коже, дискутују, размењују мишљења, износе аргументе, доносе закључке. Све су ово уједно и активности кроз које наставник континуирано прати и вреднује рад сваког ученика и оцењује у складу са Правилником о оцењивању.

КЊИГОВОДСТВО

(Образовни профили: ЖЕНСКИ ФРИЗЕР, МУШКИ ФРИЗЕР, ПЕДИКИР И МАНИКИР)

ЦИЉ И ЗАДАЦИ

Циљ предмета књиговодства је пружање основних знања из области књиговодства, односно упознавање потребе и начина

вођења књиговодствене евиденције са посебним освртом на законитости које владају у начину и организацији књиговодства у оквиру де-латности личних услуга.

Циљ књиговодства је да, у складу са општим циљевима наставе, допринесе развоју комплетне личности ученика, како у образовном, тако и у васпитном смислу. То подразумева усвајање наставног садржаја књиговодства са научног аспекта уз истовремено, развијање психофизичких способности ученика на сазнајном и психомоторном плану.

Циљ књиговодства је упознавање са законским прописима и основним принципима вођења књиговодствене евиденције.

Циљ књиговодства је упознавање ученика са основним појмовима организације пословања, носиоцима пословних активности, потребом и начином вођења књиговодствене евиденције, средствима пословања, условима за успешно пословање, утврђивање резултата пословања, испуњавање обавеза према друштвеној заједници.

Задачи су:

- стицање знања о основним књиговодственим појмовима;
- стицање представе о: књиговодственим документима, начину и поступку евиденције средстава у одговарајућим пословним књигама, о трошковима и израчунавању цене производа (услуга);
- финансијским аспектима пословања, утврђивању резултата пословања и мерењу успешности резултата пословања;
- самооцењивање и процена рада, порез и систем обрачуна пореза;
- значај и организација финансијске контроле, елементи и анализа пословног плана;
- развијање смисла за тачно систематично и уредно вођење пословних књига и књиговодствених докумената;
- овладавање техником правилног попуњавања и коришћења књиговодствених докумената и пословних књига;
- овладавање техником правилне евиденције новчаних средстава у благајни и на жиро рачуну;
- овладавање техником правилне евиденције набавке и трошења материјала, основних средстава и ситног инвентара;
- стицање представе о значају уговорних и дужничко поверљивих односа, са освртом на значај тржишне оријентације у пословању;
- овладавање технике правилне евиденције дужничко поверљивих односа;
- стицање знања о показатељима успешности пословања и доношења одговарајућих пословних одлука;
- стицање знања о потреби анализе тржишта и пословног окружења, ради предузимања конкретних акција за што успешније пословање;
- стицање потребног знања о елементима, садржају и структури пословног (бизнис) плана и улози књиговодства у састављању и анализи пословног плана;
- стицање знања о потреби и начину спровођења финансијске контроле и извршавању обавеза према друштвеној заједници;
- развијање навика за педантно, прецизно и тачно вођење књиговодствене евиденције и обраду документације.

САДРЖАЈИ ПРОГРАМА

III РАЗРЕД

(2 часа недељно, односно 60 часова годишње)

УВОД У КЊИГОВОДСТВО (6)

Носиоци пословања:

- привредна друштва као основни носиоци привређивања;
- остали носиоци привређивања;
- занатске радње и занатске задруге.

Појам и задачи књиговодства; нормативно регулисање књиговодствене евиденције.

Просто књиговодство и основне евиденције простог књиговодства.

Књиговодствена евиденција у оквиру делатности личних услуга.

Пословни (бизнис) план као оквир за отпочињање пословања: појам и карактеристике.

Улога књиговодства у састављању пословног плана.

СРЕДСТВА И НАЧИН ОБЕЗБЕЂИВАЊА СРЕДСТАВА (4)

Средства: појам, подела и карактеристике. Обезбеђивање средстава: сопствени и туђи извори финансирања.

Шематски приказ средстава и извора средстава кроз књигу инвентара и биланс стања.

Пример за састављање биланса стања и књиге инвентара.

КЊИГОВОДСТВЕНА ДОКУМЕНТА И ПОСЛОВНЕ КЊИГЕ (6)

Појам и подела књиговодствених докумената.

Садржај, контрола и чување књиговодствених докумената.

Књиговодствене исправе – документа у простом књиговодству.

Прописане књиге финансијског књиговодства: дневник и главна књига, и помоћне књиге.

Прописане пословне књиге у простом књиговодству. Примери за попуњавање и састављање појединих докумената.

Примери пословних књига и књиговодствених исправа.

ЕВИДЕНЦИЈА БЛАГАЈНИЧКОГ ПОСЛОВАЊА (4)

Појам и врсте благајни.

Благајничка документација.

Начин благајничког пословања.

Благајничка евиденција.

Пример за евиденцију благајничког пословања кроз књигу благајне и уз примену благајничке документације.

ЕВИДЕНЦИЈА ПОСЛОВАЊА ПРЕКО ЖИРО-РАЧУНА (4)

Жиро-рачун: појам, отварање и значај.

Инструменти платног промета.

Евиденција на основу извода и инструмената платног промета.

Однос благајничког и жиралног пословања.

Пример за евиденцију на жиро-рачуну уз коришћење инструмената платног промета.

ЕВИДЕНЦИЈА МАТЕРИЈАЛА (4)

Појам, врсте и цене материјала.

Документација у вези са набавком и трошењем материјала.

Евиденција набавке и трошења материјала.

Пример за евиденцију набавке и трошења материјала у магацинском и материјалном књиговодству.

ЕВИДЕНЦИЈА ОБАВЕЗА И ПОТРАЖИВАЊА (4)

Појам поверилаца и добављача.

Појам дужника и купаца.

Значај уговорних и дужничко поверилачких односа.

Документација у односима између дужника и поверилаца.

Евиденција у књизи дужника и књизи поверилаца.

Пример за евиденцију у књизи дужника и поверилаца са одговарајућом документацијом.

ЕВИДЕНЦИЈА ОСНОВНИХ СРЕДСТАВА И СИТНОГ ИНВЕНТАРА (4)

Појам, подела и вредности основних средстава.

Карактеристике ситног инвентара.

Евиденција основних средстава и ситног инвентара: књига основних средстава, картотека основних средстава, књига основних средстава и ситног инвентара.

Пример за евиденцију основних средстава и ситног инвентара.

ИНВЕНТАР (4)

Појам, циљ и задаци инвентарисања.

Организација инвентарисања.

Утврђивање бруто и нето имовине и резултата пословања предузећа у простом књиговодству.

Пример за утврђивање бруто и нето имовине и резултата пословања предузећа у простом књиговодству.

ТРОШКОВИ ПОСЛОВАЊА (4)

Појам и подела расхода и трошкова.

Материјални трошкови.

Трошкови зарада: бруто и нето плате.

Остали трошкови пословања: трошкови средстава за рад, режисијски трошкови.

Утврђивање цене коштања и цене услуга.

Разлика између цене коштања и продајне цене.

РЕЗУЛТАТИ ПОСЛОВАЊА (6)

Укупан приход: појам, начин стицања и расподеле; фактори који утичу на остваривање укупног прихода.

Добит: појам, утврђивање и расподела; висина добити као показатељ успешности пословања.

Биланс успеха – табеларни приказ расхода и прихода и резултата пословања.

Књига прихода и расхода – приказ прихода и расхода у простом књиговодству.

Праћење, мерење и упоређивање резултата пословања.

Самооцењивање и процена рада.

Узроци успеха и неуспеха и предузимање конкретних акција.

Пример за састављање биланса успеха и мерење успешности пословања.

ПОСЛОВНИ (БИЗНИС) ПЛАН (4)

Елементи, структура и садржај бизнис плана.

Како приступити изради бизнис плана. Презентација пословног (бизнис) плана.

ОСНОВЕ ПОРЕСКОГ СИСТЕМА (3)

Појам и врсте пореза.

Циљ опорезивања.

Систем обрачуна пореза.

ФИНАНСИЈСКА КОНТРОЛА (3)

Појам и задаци контроле.

Контрола докумената и контрола евиденције пословних промена.

Контрола финансијског пословања.

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА (УПУТСТВО)

Програм књиговодства се реализује у оквиру делатности личних услуга у трећем разреду образовног профила мушки и женски фризер и педикер и маникир и у четвртном разреду образовног профила сценски маскер и власулар.

Настава књиговодства се остварује у оквиру недељног фонда часова у току целе наставне године са по два часа недељно, односно 60 часова годишње. Имајући у виду да ученици немају претходна знања, нити се овај програм може корелативно везати много са другим програмским садржајима (осим информатике, математике и неких друштвених предмета), неопходно је у остваривању програма, најпре са теоријског аспекта, обрадити појмове, категорије и законе, па их онда књиговодствено обрадити. Обраду новог градива треба остварити са око 60% часова, а преостале часове планирати за понављање, утврђивање, вежбе и систематизацију пређеног наставног садржаја. При реализацији програма треба користити оригинална документа кад год је то могуће (књиговодствене картице, књиговодствена документа: признанице, уплатнице, вирмане, рачуне, фактуре, извод банке и друго), као и пословне књиге, планове и друго.

У оквиру прве наставне теме Увод у књиговодство, ученике треба информисати о улози и значају књиговодствене евиденције, а посебно о месту и улози коју она има у оквиру делатности личних услуга. Посебно треба обратити пажњу на нормативно регулисање књиговодствене евиденције уопште и посебно у оквиру

простог књиговодства и примени одговарајућих пословних књига и докумената. Такође ученике упознати са основним карактеристикама привредних друштава, као основним носиоцима привређивања, врстама привредних друштава, оснивањем и почетком рада. Поред привредних друштава, ученици треба да науче карактеристике занатских радњи, посебно у оквиру делатности личних услуга, оснивањем, стицањем права на рад. У вези са тим, а у складу са актуелним понашањем на тржишту укратко обрадити основне карактеристике пословног (бизнис) плана као оквира за отпочињање пословања у савременим условима. У овом делу бизнис план само појмовно обрадити јер ће о њему бити више речи у посебном одељку који се односи на пословни (бизнис) план. Овде бизнис план поменути у вези са књиговодственом евиденцијом.

У оквиру наставне теме Средства и начин обезбеђивања средстава, ученици треба да науче карактеристике пословних средстава и на који начин да дођу до потребних средстава за пословање. Поред сопствених извора финансирања (фондовских) посебно обрадити кредитно финансирање, као један од најчешћих начина стицања потребних средстава за пословање. Такође дати приказ књиге инвентара и биланса стања.

У оквиру реализације програмског садржаја књиговодствена документа и пословне књиге ученици треба да се упознају са врстом, садржајем, попуњавањем, контролом и начином коришћења књиговодствених докумената. Ученике упознати, такође, са прописаним књигама које се воде у финансијском књиговодству по методи двојног књиговодства и пословним књигама које су прописане за занатске делатности. На часовима вежби извршити практичну примену докумената путем оригиналних образаца.

У оквиру наставних тема које обрађују новчана средства, ученици треба да савладају основне појмове и практично примене знање које се односи на евиденцију новчаних средстава у благајни и на жиро-рачуну (код благајне је пожељно поменути значај вођења и коришћења фискалних каси). Ученике информисати и упутити на начин и поступак при отварању жиро-рачуна. Треба, такође, шематски приказати кретање документације између благајне, жиро-рачуна и радње.

У оквиру реализације програмског садржаја евиденције материјалног пословања, ученици треба да науче и практично примене стечена знања о набавци потребног материјала, чувању и коришћењу, као и кретању потребне документације.

У оквиру реализације програмског садржаја наставне теме Евиденција обавеза и потраживања, поред уобичајеног поступка евиденције, треба посебно инсистирати на успостављању коректних пословних дужничко поверљачких односа, уз примену свих правила и прописа који се јављају код успостављања дужничко поверљачких односа на тржишту.

Код Евиденције основних средстава, посебно обрадити део који се односи на вредности основних средстава. Ту обрадити појам амортизације и начин обрачуна. Код Евиденције основних средстава посебно поменути књигу основних средстава и ситног инвентара која се примењује у евиденцији занатских радњи. У вези са тим у наставку програмског садржаја обрађује се део градива који обухвата инвентар и организацију инвентарисања. Ово је посебно значајно да ученици савладају, како би направили разлику између књиговодственог и стварног стања и књижења разлике. Ученицима скренути пажњу на значај инвентарисања ради утврђивања бруто и нето имовине како би се утврдио резултат пословања у простом књиговодству.

Код Трошкова пословања, ученици најпре треба да размотре и анализирају трошкове пословања са различитих становишта: према елементима у процесу рада, према носиоцима, према месту настанка, према структури и др. Затим да на основу анализе трошкова, а путем одговарајућег поступка ученици обраде поступак за утврђивање цене коштања производа и услуге и на основу анализе остварених трошкова размотре економичност пословања. Такође ученици треба да направе разлику између цене коштања и продајне цене.

У вези са наставком програмског садржаја, а у оквиру наставне теме резултати пословања, ученици треба да савладају начине остваривања и приказивања укупне зараде (прихода) и укупних трошкова пословања кроз књигу прихода и расхода и биланс

успеха, како би се утврдио и приказао резултат пословања. Ученике треба упознати са категоријама добити (профита), и факторима који утичу на остварење прихода и добити, праћења и упоређивања резултата пословања и степена успешности у пословању, односно узроке успеха и неуспеха у пословању. Са ученицима, такође, обратити значај и анализу тржишта, као основног регулатора пословања и као основног и најважнијег извора информација од значаја за предузимања конкретних акција везаних за будуће пословање. Овде се мисли на различите изворе информација у вези са пословним окружењем, величином тржишта, трендовима на тржишту, конкуренцијом, потенцијалним клијентима, наступом на тржишту, маркетинг планом и маркетинг активностима.

У оквиру наставне теме Пословни (бизнис) план, ученике информисати о елементима, структури, садржају и основним карактеристикама бизнис плана. Код реализације ове наставне теме ученицима задати у оквиру домаћег задатка да саставе бизнис план и изврше презентацију истог. Ово се може реализовати на нивоу групног рада.

Ученике треба упознати са појмом пореза и основама пореског система, као и потребом и начином извршавања ових обавеза. Такође ученицима скренути пажњу на разлику између пореза и доприноса.

У оквиру реализације наставне теме Финансијска контрола, ученици треба да стекну потребна знања о обавези, начину остваривања и органима финансијске контроле, контроли докумената, њиховој евиденцији и контроли укупног финансијског пословања.

За реализацију програмског садржаја треба обезбедити потребне шеме и графиконе (на пример код кретања књиговодствених докумената, новчаних средстава и друго). Такође одређени део програмског садржаја (на пример код оснивања привредних друштава, занатских радњи, анализе пореза, анализе тржишта и др.) може се остварити у виду активне наставе (самостално излагање ученика). То се односи и на друге делове градива где је са ученицима могуће реализовати такав вид наставе, било путем индивидуалног или групног рада (као код састављања и анализе бизнис плана). На часовима инсистирати да ученици ураде примере за састављање књиге инвентара и биланса стања, примере за евиденцију новца, евиденцију материјала, обавезе и потраживања основних средстава и ситног инвентара, утврђивање бруто и нето имовине и обрачун резултата пословања, приказивање прихода и расхода и резултата пословања структуру и анализу пословног плана и друго.

Проверу знања је пожељно вршити усменим и писменим путем, путем писаних задатака. На тај начин би се проверила и практична примена стеченог знања, а такође и примена основних принципа књижења (тачност, уредност, ажурност, правилно коришћење докумената).

ПРОГРАМИ ПРЕДМЕТА КОЈИ СУ ЗАЈЕДНИЧКИ ЗА ГРУПУ ОБРАЗОВНИХ ПРОФИЛА ЧИЈЕ ОБРАЗОВАЊЕ ТРАЈЕ ТРИ ГОДИНЕ

**Образовни профили у трогодишњем образовању: ЖЕНСКИ
ФРИЗЕР, МУШКИ ФРИЗЕР, ПЕДИКИР И МАНИКИР**

ПОЗНАВАЊЕ ПРЕПАРАТА

(Образовни профил: ЖЕНСКИ ФРИЗЕР, МУШКИ ФРИЗЕР)

ЦИЉ И ЗАДАЦИ

Циљ наставе предмета познавање препарата је стицање основних знања о хемијском саставу, облицима, начину деловања и примени различитих препарата који ће се користити у обављању професионалних задатака, развијање одговорног односа према себи, другима и животној средини.

Задаци наставе предмета познавање препарата су да ученици:

– стекну основна знања о козметичким сировинама, њиховим особинама, дерматолошким својствима и примени;

– стекну основна знања о саставу, врстама, облицима, дејству, изради и примени савремених препарата који се примењују у нези, заштити и декорацији косе, браде, бркова и коже, као и у одржавању личне хигијене;

- развију свест о важности поступака дезинфекције и стерилизације у професионалном раду;
- буду оспособљени за примену стечених знања у пракси као и за препознавање везе садржаја предмета са другим наставним предметима и областима;
- буду оспособљени да самостално, на основу рационалних аргумената, врше правилан избор и примену препарата, као и да сагледавају и процењују могуће ризике у њиховој примени;
- развију одговорни однос према сопственом здрављу и здрављу и безбедности других људи уз примену актуелних прописа који то регулишу;
- развију еколошку свест и буду оспособљени да рад организују у складу са принципима одржања и очувања животне средине;
- формирају стручно-критички став о вредностима и стварном дејству различитих комерцијалних препарата који се налазе на тржишту;
- развију свест о потреби за перманентним образовањем и стекну навике за сталним стручним усавршавањем а у циљу преузимања одговорности за властито учење и напредовање у послу и каријери;
- развију способност посматрања, анализирања, упоређивања, критичког мишљења и закључивања.

САДРЖАЈИ ПРОГРАМА

I РАЗРЕД

(2 часа недељно, 70 часова годишње)

УВОД (2)

Предмет изучавања и задаци.
Значај козметичких препарата у нези косе, косишта, браде, бркова и изгледа коже.

КОЗМЕТИЧКЕ СИРОВИНЕ (15)

Класификација сировина.
Основна дејства појединих група сировина (природне – подела, дејство и примена).
Номенклатура и испитивање сировина.
Стандардизација сировина.
Вода – особине, деловање и примена.
Тврдоћа воде и њен утицај на косу и кожу.
Пречишћена вода и њена примена у козметички.
Површински активне материје – појам, подела, дејство, примена и њихов значај у хигијенско-естетској нези.

КОЗМЕТИЧКИ ПРЕПАРАТИ (17)

Дефиниција, особине и значај препарата у свакодневној нези.
Класификација препарата у физичко-хемијском смислу (микродисперзни и макродисперзни системи) као козметички облици препарата.
Прави раствори – подела, особине, значај и примена. Концентрација раствора и задаци са процентном концентрацијом.
Колоидни раствори – особине, облици и примена. Емулзије – особине и значај емулзионих система у изради препарата.
Врсте емулзија и њихова дерматолошка својства.
Суспензије – подела, особине и начин израде.
Козметички препарати као суспензиони облици.
Аеросоли – особине и значај у савременој производњи препарата за негу и декорацију косе.
Остали облици препарата – екстрактивни препарати, ароматичне воде, прашкови и пасте.

ДЕЗИНФЕКЦИЈА И СТЕРИЛИЗАЦИЈА (7)

Дезинфекција и стерилизација – разлике.
Физичке методе стерилизације (топлота и УВ зраци).
Хемијска дезинфикациона средства – подела, особине, начин дејства и примена.
Значај дезинфекције и стерилизације у фризерском занимању.

ПРЕПАРАТИ ЗА ЛИЧНУ ХИГИЈЕНУ (9)

Сапуни – састав, врсте, начин израде, механизам дејства и облици.
Тоалетни сапуни (течни и чврсти).
Шампони – врсте, састав, облици, дејство и примена. Препарат за суво прање косе – састав дејства.
Препарати за купање – врсте, састав и примена.
Комерцијални препарати и њихови ефекти.

ПРЕПАРАТИ ЗА БРИЈАЊЕ (4)

Врсте бријања.
Састав и дејство препарата који се користе пре бријања и за бријање.
Препарати после бријања – време, дејство, облици и примена.

ПРЕПАРАТИ ЗА НЕГУ КОСЕ И КОСИШТА (16)

Структура, хемијски састав длаке.
Физичке и физиолошке особине длаке.
Утицај кожне масти на квалитет косе.
Препарати за негу косе – брилантини и кремови – врсте, особине, начин израде и механизам дејства.
Перут и препарати за њено отклањање – састав, особине, израда и примена.
Препарати за испирање косе – кондиционери.
Комерцијални препарати као кондиционери (облици и њихов избор у односу на квалитет косе).
Оштећења косе и препарати за паковање – особине, састав, дејство и примена препарата.
Препарати за заштиту косе од сунчеве светлости.

II РАЗРЕД

(2 часа недељно, 70 часова годишње)

ПРЕПАРАТИ ЗА ДЕКОРАЦИЈУ КОСЕ, БРАДЕ И БРКОВА (30)

Препарати за учвршћивање косе.
Лакови за косу, ехотонови, гелови и пене.
Сировински састав – особине, дејство и примена.
Облици препарата за учвршћивање косе на тржишту.
Надоградња косе и препарати.
Хемијски састав длаке.
Препарати за ондулацију косе.
Врсте ондулације.
Сировински састав и начин деловања на длаку.
Примена, израде и облици појединих врста препарата.
Препарати за неутрализацију – дејство, састав, израда.
Исправљање косе – механички и препаратима.
Препарати за бојење косе. Подела боја за косу.
Привремене боје за косу – састав, особине, дејство и примена (колор шампони).
Природне боје – особине, дејство и примена.
Синтетичке боје – састав, особине, дејство и примена.
Препарати за нијансирање косе – бланш, боја и прелив.
Препарати за белење косе – састав, особине, дејство и примена.
Примена различитих концентрација хидрогена у препаратима за бојење косе.
Утицај препарата за бојење на квалитет косе.

ПРЕПАРАТИ ЗА НЕГУ И ЗАШТИТУ КОЖЕ ЛИЦА И РУКУ (20)

Функције коже.
Типови коже.
Сировине – масна фаза: масти, ула, воскови, фосфолипиди, масни алкохоли, стероли, више масне киселине, хумектанси, витамини и хормони.
Водена фаза: пречишћена вода, ароматичне воде, борна вода...
Препарати за чишћење коже – врсте и дејство.
Тоници за лице – састав, врсте према типу коже.
Емолијентни кремови – масни кремови – састав, дејство и израда.

Хидрантни кремови – састав, дејство и израда.

Младаљачка кожа и њена нега.

Кремови за масажу лица – састав, дејство и израда.

Кремови за руке – састав, дејство и израда.

Препарати за заштиту коже од хемикалија који се користе у професионалном раду.

ПРЕПАРАТИ ЗА СУЗБИЈАЊЕ ЗНОЈЕЊА И НЕПРИЈАТНОГ МИРИСА (7)

Састав зноја, непријатан мирис.

Дезодоранси и антиперспиранси – разлике.

Сировински састав, дејство, облици и примена препарата.

Значај ових препарата у одржавању свакодневне хигијенско-естетске неге.

МИРИСНЕ МАТЕРИЈЕ (8)

Појам, особине и значај мирисних материја.

Природни и синтетички мириси.

Етарска уља – особине, добијање и подела према начину дејства.

Парфери и колоњске воде – састав, примена.

Мирисне компоненте у фризерским препаратима.

ПРЕПАРАТИ СА НАЈЧЕШЋИМ АЛЕРГЕНИМ СВОЈСТВИМА (5)

Сензибилишућа својства сировина високог и ниског рН и других козметичких сировина као алергена.

Контрола квалитета козметичких препарата.

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА (УПУТСТВО)

Познавање препарата је наставни предмет који представља основу у оспособљавању мушких и женских фризера за стручно обављање професионалних задатака.

Садржај предмета је веома захвалан за примену разноврсних наставних метода и облика рада са ученицима који би били у функцији усвајања наставних садржаја, од нивоа обавештености, разумевања, примене у конкретној ситуацији, до формирања стручно-критичног става и способности вредновања сопственог знања.

Реализација програма треба да се одвија у складу са принципима активне, проблемске и истраживачке наставе са сталним упућивањем на одговарајуће појаве из живота, искуства ученика или могуће професионалне ситуације.

С тим у вези, препорука је да се у годишњем и оперативним плановима рада, како за први, тако и за други разред, предвиде посете сајмовима козметике и презентацијама козметичких средстава, након којих би се са ученицима могла реализовати анализа прикупљеног материјала и презентованих садржаја кроз дискусију, изношење и аргументовање сопственог мишљења, посматрање проблема из различитих позиција, израдом постер презентација.

Задавањем једноставнијих истраживачких задатака, који би се реализовали у пару, групи или тимски, ученици би били у прилици да самостално прикупљају, уређују, анализирају и презентују податке и закључке. Посебан квалитет оваквог начина рада јесте што он омогућава оспособљавање ученика за тимски рад и сарадњу.

Симулацијом конкретних проблемских професионалних ситуација ученици ће бити у прилици да комбиновањем претходних теоријских и практичних знања и сопствених искустава с новим знањима и искуствима решавају проблем, издвајају релевантне податке за његово решавање, проналазе различита решења за исти проблем, постављају питања и процењују решења других ученика. Повезивањем теоријских садржаја са практичном наставом обезбедиће се лакше, брже и квалитетније усвајање знања.

Предложен је оријентациони број часова за реализацију наставних тема и у првом и у другом разреду, а наставник их самостално распоређује по типу и планира оперативним плановима рада. При томе, потребно је водити рачуна о нивоима образовно-васпитних захтева (обавештености, разумевања и примене) који ће се поставити ученицима у савлађивању наставних садржаја.

У изради оперативног плана за други разред требало би предвидети одређени број часова за обнављање садржаја научених у првом разреду чиме би се постигао трансфер знања на садржаје истог и сродних предмета, а посебно у делу практичне примене знања.

Праћење напредовања ученика се одвија на сваком часу, сваку активност ученика потребно је адекватно вредновати. Да би се код ученика подстицала мотивисаност за учење и заинтересованост за садржаје предмета од изузетне је важности да се ученици континуирано обавештавају о нивоу усвојености садржаја и оспособљености за примену знања. Ученике, такође, треба оспособљавати и подстицати да процењују сопствени напредак у остваривању задатака предмета, као и напредак других ученика уз одговарајућу аргументацију.

ПОЗНАВАЊЕ ПРЕПАРАТА

(Образовни профил: ПЕДИКИР И МАНИКИР)

ЦИЉ И ЗАДАЦИ

Циљ наставе предмета познавање препарата је стицање основних знања о хемијском саставу, облицима, начину деловања и примени различитих препарата који ће се користити у обављању професионалних задатака, развијање одговорног односа према себи, другима и животној средини.

Задаци наставе предмета познавање препарата су да ученици:

- стекну основна знања о козметичким сировинама, њиховим особинама, дерматолошким својствима и примени;

- стекну основна знања о саставу, врстама, облицима, дејству, изради и примени савремених препарата који се примењују у нези, заштити и декорацији косе, браде, бркова и коже, као и у одржавању личне хигијене;

- развију свест о важности поступака дезинфекције и стерилизације у професионалном раду;

- буду оспособљени за примену стечених знања у пракси као и за препознавање везе садржаја предмета са другим наставним предметима и областима;

- буду оспособљени да самостално, на основу рационалних аргумената, врше правилан избор и примену препарата, као и да сагледавају и процењују могуће ризике у њиховој примени;

- развију одговорни однос према сопственом здрављу и здрављу и безбедности других људи уз примену актуелних прописа који то регулишу;

- развију еколошку свест и буду оспособљени да рад организују у складу са принципима одржања и очувања животне средине;

- формирају стручно-критички става о вредностима и стварном дејству различитих комерцијалних препарата који се налазе на тржишту;

- развију свест о потреби за перманентним образовањем и стекну навике за сталним стручним усавршавањем а у циљу преузимања одговорности за властито учење и напредовање у послу и каријери;

- развију способност посматрања, анализирања, упоређивања, критичког мишљења и закључивања.

САДРЖАЈИ ПРОГРАМА

І РАЗРЕД

(2 часа недељно, 70 часова годишње)

УВОД (2)

Предмет изучавања и задаци.

Значај козметичких препарата у нези коже и њених изданака.

КОЗМЕТИЧКЕ СИРОВИНЕ (15)

Класификација сировина.

Основна дејства појединих група сировина (природне – подела, дејство и примена).

Номенклатура и испитивање сировина.

Стандардизација сировина.

Вода – особине, деловање и примена.

Тврдоћа воде и њен утицај на косу и кожу.
Пречишћена вода и њена примена у козметички.
Површински активне материје – појам, подела, дејство, примена и њихов значај у хигијенско-естетској нези.

КОЗМЕТИЧКИ ПРЕПАРАТИ (17)

Дефиниција, особине и значај препарата у свакодневној нези.
Класификација препарата у физичко – хемијском смислу (микродисперзни и макродисперзни системи) као козметички облици препарата.

Прави раствори – подела, особине, значај и примена.
Концентрација раствора и задаци са процентном концентрацијом.

Колоидни раствори – особине, облици и примена.
Емулзије – особине и значај емулзионих система у изради препарата.

Врсте емулзија и њихова дерматолошка својства.
Суспензије – подела, особине и начин израде.
Козметички препарати као суспензиони облици.
Аеросоли – особине и значај у савременој производњи препарата за негу и декорацију коже и њених изданака.

Остали облици препарата – екстрактивни препарати, ароматичне воде, прашкови и пасте.

ДЕЗИНФЕКЦИЈА И СТЕРИЛИЗАЦИЈА (10)

Дезинфекција и стерилизација – разлике.
Физичке методе стерилизације (топлота и УВ зраци).
Хемијска дезинфекциона средства – подела, особине, начин дејства и примена.

Значај дезинфекције и стерилизације у педикир и маникир за нимању.

ПРЕПАРАТИ ЗА ЛИЧНУ ХИГИЈЕНУ (10)

Сапуни – састав, врсте, начин израде, механизам дејства и облици.

Тоалетни сапуни (течни и чврсти). Шампони – врсте, састав, облици, дејство и примена. Препарати за купање – врсте, састав и примена. Комерцијални препарати и њихови ефекти.

ПРЕПАРАТИ ЗА КОЗМЕТИЧКУ НЕГУ И ДЕКОРАЦИЈУ НОКТИЈУ (16)

Нокат – особине и грађа. Кремови за негу ноктију. Препарати за полирање ноктију.

Препарати за отклањање покожице, кератинских наслага – особине, састав.

Нокат – изглед као показатељ здравља. Препарати за декорацију ноктију. Лакови за нокте – састав, примена. Растварачи лакова за нокте. Френч маникир – препарати – оловке. Надоградња ноктију.

II РАЗРЕД

(2 часа недељно, 70 часова годишње)

ПРЕПАРАТИ ЗА НЕГУ РУКУ И НОГУ (19)

Функције коже, типови коже.
Сировине – масна фаза: масти, уља, воскови, фосфолипиди, масни алкохоли, стероли, више масне киселине, хумектанси, витамини и хормони.

Водена фаза: пречишћена вода, ароматичне воде, борна вода...
Емолијентни кремови – масни кремови – састав, дејство и израда.
Хидрантни кремови – састав, дејство и израда.

Младаљачка кожа и њена нега.
Кремови за масажу коже: састав, дејство и израда.
Кремови за руке – састав, дејство и израда.

Препарати за негу коже ногу – дејство, облици, примена.
Препарати за третман калуша.

ПРЕПАРАТИ ЗА ЗАШТИТУ И ПРИКРИВАЊЕ НЕДОСТАКА НА КОЖИ (17)

Препарати за заштиту коже – задатак и подела. Препарати за заштиту коже од хемикалија у професионалном раду.

Препарати за заштиту коже од сунчевог зрачења. Препарати за заштиту коже од инсеката. Препарати за појачавање циркулације. Препарати за негу и заштиту дечије коже. Препарати за прикривање недостатака на кожи – задатак и подела.

Препарати за бељење коже. Препарати за убрзано тамњење коже. Препарати за пилинг коже.

ДЕПИЛАЦИЈА И ЕПИЛАЦИЈА (10)

Грађа, хемијски састав и особине длаке. Депилација, епилација – разлике. Физичке методе депилације.

Воштани депилатори – састав, дејство и примена (топла и хладна депилација).

Хемијски депилатори – подела, састав, особине и облици препарата.

Препарати на тржишту и њихова дејства.

Епилација (електро, лазер).

ПРЕПАРАТИ ЗА СУЗБИЈАЊЕ ЗНОЈЕЊА И НЕПРИЈАТНОГ МИРИСА (10)

Састав зноја, непријатан мирис. Дезодоранси и антиперспиранси – разлике. Сировински састав, дејство, облици и примена препарата. Препарати који се користе код знојења ногу – бромхидроза. Значај ових препарата у одржавању свакодневне хигијенско-естетске неге.

ТЕРАПИЈСКИ ПРЕПАРАТИ (2)

Фунгициди, бактерициди, бактериостатици, антифлогистици, кератолитици, антифореици – начин дејства и примена.

МИРИСНЕ МАТЕРИЈЕ (8)

Појам, особине и значај мирисних материја. Природни и синтетички мириси.

Етарска уља – особине, добијање и подела према начину дејства.

Парфеми и колоњске воде – састав, примена. Мирисне компоненте у педикирско-маникирским препаратима.

ПРЕПАРАТИ СА НАЈЧЕШЋИМ АЛЕРГЕНИМ СВОЈСТВИМА (4)

Сензибилишућа својства сировина високог и ниског рН и других козметичких сировина као алергена. Алергијске пробе.

Контрола квалитета козметичких препарата.

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА (УПУТСТВО)

Познавање препарата је наставни предмет који представља основу у оспособљавању педикира и маникира за стручно обављање професионалних задатака.

Садржај предмета је веома захвалан за примену разноврсних наставних метода и облика рада са ученицима који би били у функцији усвајања наставних садржаја, од нивоа обавештености, разумевања, примене у конкретной ситуацији, до формирања стручно-критичног става и способности вредновања сопственог знања.

Реализација програма треба да се одвија у складу са принципима активне, проблемске и истраживачке наставе са сталним упућивањем на одговарајуће појаве из живота, искуства ученика или могуће професионалне ситуације.

С тим у вези, препорука је да се у годишњем и оперативним плановима рада, како за први, тако и за други разред, предвиде посете сајмовима козметике и презентацијама козметичких средстава, након којих би се са ученицима могла реализовати анализа прикупљеног материјала и презентованих садржаја кроз дискусију, изношење и аргументовање сопственог мишљења, посматрање проблема из различитих позиција, израдом постер презентација.

Задавањем једноставнијих истраживачких задатака, који би се реализовали у пару, групи или тимски, ученици би били у прилици да самостално прикупљају, уређују, анализирају и презентују податке и закључке. Посебан квалитет оваквог начина рада јесте што он омогућава оспособљавање ученика за тимски рад и сарадњу.

Симулацијом конкретних проблемских професионалних ситуација ученици ће бити у прилици да комбиновањем претходних

теоријских и практичних знања и сопствених искустава с новим знањима и искуствима решавају проблем, издвајају релевантне податке за његово решавање, проналазе различита решења за исти проблем, постављају питања и процењује решења других ученика. Повезивањем теоријских садржаја са практичном наставом обезбедиће се лакше, брже и квалитетније усвајање знања.

Предложен је оријентациони број часова за реализацију наставних тема и у првом и у другом разреду, а наставник их самостално распоређује по типу и планира оперативним плановима рада. При томе, потребно је водити рачуна о нивоима образовно-васпитних захтева (обавештености, разумевања и примене) који ће се поставити ученицима у савлађивању наставних садржаја.

У изради оперативног плана за други разред требало би предвидети одређени број часова за обнављање садржаја научених у првом разреду чиме би се постигао трансфер знања на садржаје истог и сродних предмета, а посебно у делу практичне примене знања.

Праћење напредовања ученика се одвија на сваком часу, сваку активност ученика потребно је адекватно вредновати. Ученике, такође, треба оспособљавати и подстицати да процењују сопствени напредак у остваривању задатака предмета, као и напредак других ученика уз одговарајућу аргументацију.

ПРОГРАМИ ПРЕДМЕТА КОЈИ СЕ ИЗУЧАВАЈУ НА НИВОУ ПОЈЕДИНИХ ОБРАЗОВНИХ ПРОФИЛА

Образовни профили у трогодишњем образовању: ЖЕНСКИ ФРИЗЕР, МУШКИ ФРИЗЕР, ПЕДИКИР И МАНИКИР

ЕСТЕТСКО ОБЛИКОВАЊЕ ФРИЗУРА

(Образовни профили: ЖЕНСКИ ФРИЗЕР)

ЦИЉ И ЗАДАЦИ

Циљ наставе је оспособљавање за самостално креирање и реализовање **женских** фризура у складу са естетским критеријумима, карактеристикама и захтевима наручиоца.

Задаци наставе су да ученици:

- развијају и унапређују естетске критеријуме, стваралачко мишљење, перцепцију и визуелно памћење, мануелну спретност, прецизност, упорност, преданост и одговорност у раду;
- буду оспособљени за цртање и сликање (портрета) традиционалним и савременим медијима, материјалима и техникама кроз разноврсне ликовне, дизајнерске, проблемске и пројектне задатке (или: овладају традиционалним и савременим цртачким и сликарским техникама и материјалима кроз разноврсне ликовне, дизајнерске, проблемске и пројектне задатке);
- негују индивидуални ликовни израз;
- упознају и вреднују мушке и женске фризури кроз историју;
- анализирају облик и карактеристике лица и самостално предложе одговарајућу фризуру у складу са естетским критеријумима, индивидуалним карактеристикама и захтевима наручиоца;
- буду оспособљени за самостално проналажење, систематизовање и коришћење информација из различитих извора;
- буду оспособљени за индивидуални и тимски рад кроз различите задатке и пројекте и њихову јавну презентацију;
- буду оспособљени за процену сопственог напретка и напретка других ученика;
- развију одговоран однос према очувању здравља, радне и животне средине;
- буду мотивисани за целоживотно проширивање и продубљивање стечених знања и умења;
- повежу и примене стечена знања и умења у другим наставним предметима, свакодневном животу и будућем занимању.

САДРЖАЈИ ПРОГРАМА

III РАЗРЕД

(2 часа недељно, 60 часова годишње)

УВОД У ПРЕДМЕТ (4)

Општи појмови: уметност, примењена уметност, естетика, естетика фризерске струке, појам модерног и лепог, кич, веза између фризерског заната и примењене уметности.

ОСНОВНИ ЕЛЕМЕНТИ ЛИКОВНОГ ИЗРАЖАВАЊА

ЛИНИЈА (2)

Линија као основно изражајно средство у ликовној уметности и њене карактеристике.

Смер у композицији. Начела естетског реда (ликовне законности или принципи компоновања): ритам, хармонија, контраст, равнотежа и доминација

Експресија линије.

ВЕЛИЧИНА И ОБЛИК (4)

Однос величина у оквиру композиције.

Облик, величине и њихова повезаност додиривањем, покривањем и прожимањем.

БОЈА (2)

Палета боја, доживљавање боје, оптички и психолошки фактор боје.

Односи топлих и хладних боја.

КОМПОЗИЦИЈА (2)

Односи ликовних елемената у композицији.

Повезаност и зависност ликовних елемената и принципа компоновања.

ОБЛИКОВАЊЕ ЖЕНСКИХ ФРИЗУРА ПРЕМА ЛИКУ ПОСМАТРАНОМ СПРЕДА (en face) (14)

ИДЕАЛАН ЛИК

Студија главе. Портрет.

ОБЛИКОВАЊЕ ФРИЗУРА КОД ОСОБА СА ОКРУГЛИМ ЛИЦЕМ

Фризуре које не одговарају и фризури које одговарају овом облику лица.

ОБЛИКОВАЊЕ ФРИЗУРА КОД ОСОБА СА ЧЕТВРТАСТИМ ЛИЦЕМ

Фризуре које не одговарају и фризури које одговарају овом облику лица.

ОБЛИКОВАЊЕ ФРИЗУРА КОД ОСОБА СА ДУГУЉАСТИМ ЛИЦЕМ

Фризуре које не одговарају и фризури које одговарају овом облику лица.

ОБЛИКОВАЊЕ ФРИЗУРА КОД ОСОБА СА СРЦАСТИМ ЛИЦЕМ

Фризуре које не одговарају и фризури које одговарају овом облику лица.

ОБЛИКОВАЊЕ ФРИЗУРА КОД ОСОБА СА РОМБОИДНИМ ЛИЦЕМ

Фризуре које не одговарају и фризури које одговарају овом облику лица.

ПРОБЛЕМИ ВЕЗАНИ ЗА ЛИКОВЕ ПОСМАТРАНЕ ИЗ ПРОФИЛА И ОБЛИКОВАЊЕ ФРИЗУРА (4)

МАЛИ НОС – РАВАН ПРОФИЛ

Фризуре које не одговарају и фризури које одговарају особама са овим проблемом профила.

ИСТАКНУТИ НОС

Фризуре које не одговарају и фризури које одговарају особама са овим проблемом профила.

МАЛО ЧЕЛО – ВЕЛИКА БРАДА

Фризуре које не одговарају и фризуре које одговарају особама са овим проблемом профила.

ВЕЛИКО ЧЕЛО – МАЛА БРАДА

Фризуре које не одговарају и фризуре које одговарају особама са овим проблемом профила.

БОЈЕЊЕ КОСЕ (4)

ПОДЕЛА ЖЕНСКИХ ФРИЗУРА ПО НАМЕНИ (10)

ДНЕВНА ФРИЗУРА

Карактеристике дневне фризуре.

Обликовање дневне фризуре у складу са физиономијом и општим изгледом особе.

КОКТЕЛ ФРИЗУРА

Карактеристике коктел фризуре.

Обликовање коктел фризуре у складу са физиономијом и општим изгледом особе.

ВЕЧЕРЊА ФРИЗУРА

Карактеристике вечерње фризуре.

Обликовање вечерње фризуре у складу са физиономијом и општим изгледом особе.

ФАНТАЗИЈА ФРИЗУРА

Карактеристике фантазија фризуре.

Обликовање фантазија фризуре у складу са шминком и ко-
стимом.

УМЕТНИЧКА ФРИЗУРА

Карактеристике уметничке фризуре.

Обликовање уметничке фризуре у складу са шминком и ко-
стимом.

СТИЛОВИ ЖЕНСКИХ ФРИЗУРА (4)

КЛАСИЧНИ СТИЛ

Карактеристике класичних женских фризуре и њихово обли-
ковање.

РОМАНТИЧНИ СТИЛ

Карактеристике романтичних женских фризуре и њихово об-
ликовање.

СИМЕТРИЧНИ СТИЛ

Карактеристике симетричних женских фризуре и њихово об-
ликовање.

АСИМЕТРИЧНИ СТИЛ

Карактеристике асиметричних женских фризуре и њихово
обликовање.

ИСТОРИЈСКИ ПРЕГЛЕД ФРИЗУРА (10)

Египат.

Грчка.

Рим.

Средњи век.

Ренесанса.

Барок.

Рококо.

Ампир.

Бидермајер.

Крај XIX века.

XX век.

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА (УПУТСТВО)

У реализацији садржаја применити савремене наставне ме-
тоде, средства и технологију. Обезбедити корелацију са ужеструч-
ним предметима, ликовном културом, историјом и практичном
наставом струке фризера за жене. Подстицати ученике на самоуса-
вршавање, самостално истраживање и коришћење података из раз-
личитих извора и праћење релевантних манифестација. Организо-
вати посете модним ревијама, ревијама фризура, сајмовима моде и
козметике и фризерским салонима.

Неопходно је упознати ученике са разноврсним фризурама и
обучити их да самостално процењују и предлажу фризуре у одно-
су на физиономију, индивидуални стил, прилике и захтеве наручи-
оца. Кроз ликовну праксу подстицати развој имажинације и ствара-
лачког мишљења.

Наставнику се препоручује да већ у фази планирања и при-
премања наставе предвиди примену активних метода рада и пре-
цизно дефинише задатке, који ће се реализовати радом ученика у
пару, групи или тимски. Задавање једноставнијих истраживачких
креативних задатака, ученици би били у прилици да прикупљају,
уређују, анализирају и презентују податке и закључке. Посебан
квалитет оваквог начина рада јесте што он омогућава оспособља-
вање ученика за тимски рад и сарадњу, развијање самосталности у
презентовању резултата и вршњачко учење. Такође, неопходно је
подстицање ученика да изражавају своје мишљење и вербализују
своје доживљаје, коментаришу, анализирају пропорције, самостал-
но се ликовно изражавају.

Садржај програма треба реализовати у учионици и специјали-
зованог учионици коришћењем визуелне технике и штампаних мате-
ријала: ТВ-а, ДВД-а, интернета, слика, фотографија, шема, модних
часописа, књига из из уметности или уџбеника за ликовну културу,
историје уметности, историје костима и моде и књигама о модерним
стиловима одевања, модних и специјализованих часописа.

Постигнуће и напредовање ученика се континуирано прати,
вреднује се свака активност ученика на сваком часу – квалитет
усвојених знања, самосталност у извршавању конкретног практич-
ног, ликовног задатка, активност у групном и тимском раду, уче-
шће у анализи конкретних проблема, учешће у дискусији, доноше-
њу закључака и сл.

ЕСТЕТСКО ОБЛИКОВАЊЕ ФРИЗУРА

(Образовни профил: МУШКИ ФРИЗЕР)

САДРЖАЈИ ПРОГРАМА

III РАЗРЕД

(2 часа недељно, 60 часова годишње)

УВОД (2)

Општи појмови, уметност, примењена уметност, естетика,
мода, кич.

ОСНОВНИ ЕЛЕМЕНТИ ЛИКОВНОГ ИЗРАЖАВАЊА (10)

ЛИНИЈА

Линија као основно изражајно средство у ликовној уметности
и њене карактеристике. Смер у композицији.

Начела естетског реда, ритам, хармонија, контраст, равноте-
жа и доминација.

Експресија линије.

ВЕЛИЧИНА И ОБЛИК

Однос величина у оквиру композиције.

Облик – величине и њихова повезаност додиривањем, покри-
вањем и прожимањем.

БОЈА

Палета боја.

Доживљавање боје, физички, оптички и психолошки. Односи
топлих и хладних боја.

КОМПОЗИЦИЈА

Односи ликовних елемената у композицији.

ОБЛИКОВАЊЕ МУШКИХ ФРИЗУРА ПРЕМА ЛИКУ ПОСМАТРАНОМ СПРЕДА (14)

ИДЕАЛАН ЛИК

Студија главе и лица.
Портрет.

ОБЛИКОВАЊЕ ФРИЗУРА КОД ОСОБА СА ОКРУГЛИМ ЛИЦЕМ

Фризуре које не одговарају и фризуре које одговарају овом облику лица.

ОБЛИКОВАЊЕ ФРИЗУРА КОД ОСОБА СА ЧЕТВРТАСТИМ ЛИЦЕМ

Фризуре које не одговарају и фризуре које одговарају овом облику лица.

ОБЛИКОВАЊЕ ФРИЗУРА КОД ОСОБА СА ДУГУЉАСТИМ ЛИКОМ

Фризуре која не одговарају и фризуре које одговарају ово облику лица.

ОБЛИКОВАЊЕ ФРИЗУРА КОД ОСОБА СА СРЦАСТИМ ЛИЦЕМ

Фризуре које не одговарају и фризуре које одговарају овом облику лица.

ОБЛИКОВАЊЕ ФРИЗУРА КОД ОСОБА СА РОМБОИДНИМ ЛИЦЕМ

Фризуре које не одговарају и фризуре које одговарају овом облику лица.

ПРОБЛЕМИ ПРОФИЛА И ОБЛИКОВАЊЕ МУШКИХ ФРИЗУРА (12)

МАЛИ НОС – РАВАН ПРОФИЛ

Фризуре које не одговарају и фризуре које одговарају особи са овим проблемом профила.

ИСТАКНУТИ НОС

Фризуре које не одговарају и фризуре које одговарају особи са овим проблемом профила.

МАЛО ЧЕЛО – ВЕЛИКА БРАДА

Фризуре која не одговарају и фризуре које одговарају особи са овим проблемом профила.

ВЕЛИКО ЧЕЛО – МАЛА БРАДА

Фризуре које не одговарају и фризуре које одговарају особи са овим проблемом профила.

ВРСТЕ МУШКИХ ФРИЗУРА (22)

КЛАСИЧНЕ ФРИЗУРЕ

Каре, фен-каре, модернизовани каре.
Фен велне, а ла брос, енглеско шишање.
Високо шишање, средње шишање, ниско шишање.

МОДЕРНЕ ФРИЗУРЕ

Бит фризуре, афро фризуре, панк фризуре.
Американка или марица фризуре, комерцијална фризуре.
Фантазија фризуре.

Уметничка фризуре.
Историјска фризуре.
Такмичарска фризуре.

СТИЛОВИ МУШКИХ ФРИЗУРА

Класични стил фризуре.
Романтични стил фризуре.
Симетрични стил фризуре.
Асиметрични стил фризуре.

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА (УПУТСТВО)

У реализацији садржаја применити савремене наставне методе, средства и технологију. Обезбедити корелацију са ужестручним предметима, ликовном културом, историјом и практичном наставом струке фризера за мушкарце. Подстицати ученике на самоусавршавање, самостално истраживање и коришћење података из различитих извора и праћење релевантних манифестација. Организовати посете модним ревијама, ревијама фризуре, сајмовима моде и козметике и фризерским салонима.

Неопходно је упознати ученике са разноврсним фризурама и обучити их да самостално процењују и предлажу фризуре у односу на физиономију, индивидуални стил, прилике и захтеве наручиоца. Кроз ликовну праксу подстицати развој имажинације и стваралачког мишљења.

Наставнику се препоручује да већ у фази планирања и припремања наставе предвиди примену активних метода рада и прецизно дефинише задатке, који ће се реализовати радом ученика у пару, групи или тимски. Задавање једноставнијих истраживачких креативних задатака, ученици би били у прилици да прикупљају, уређују, анализирају и презентују податке и закључке. Посебан квалитет оваквог начина рада јесте што он омогућава оспособљавање ученика за тимски рад и сарадњу, развијање самосталности у презентовању резултата и вршњачко учење. Такође, неопходно је подстицање ученика да изражавају своје мишљење и вербализују своје доживљаје, коментаришу, анализирају пропорције, самостално се ликовно изражавају.

Садржај програма треба реализовати у учионици и специјализованој учионици коришћењем визуелне технике и штампаних материјала: ТВ-а, ДВД-а, интернета, слика, фотографија, шема, модних часописа, књига из уметности или уџбеника за ликовну културу), историје уметности, историје костима и моде и књигама о модерним стилима одевања, модних и специјализованих часописа.

Постигнуће и напредовање ученика се континуирано прати, вреднује се свака активност ученика на сваком часу – квалитет усвојених знања, самосталност у извршавању конкретних практичних, ликовних задатака, активност у групном и тимском раду, учешће у анализи конкретних проблема, учешће у дискусији, доношење закључака и сл.

Уметности, историје костима и моде и књигама о модерним стилима одевања, модних и специјализованих часописа.

ПРАКТИЧНА НАСТАВА СА ТЕХНОЛОГИЈОМ РАДА

(Образовни профил: ЖЕНСКИ ФРИЗЕР)

ЦИЉ И ЗАДАЦИ

Циљ наставе предмета практична настава са технологијом рада је стицање и развијање стручних компетенција за квалитетно обављање фризерских процедура из подручја рада женског фризера и формирање позитивних стручно-етичких ставова и навика у комуникацији приликом обављања професионалних задатака уз поштовање личности, уважавање различитости и толеранцију.

Задаци наставе предмета практична настава са технологијом рада су да ученици:

- стекну знања о врстама, употреби и начину чувања радних средстава;
- буду оспособљени за овладавање поступцима руковања и коришћења прибора, апарата и фризерских материјала и извођења савремених фризерских процедура;

– овладају поступцима прања, обликовања, бојења, препарирања и неговања косе, процењивања квалитета косе, спровођења третмана у циљу неге здраве косе и оштећене косе и примењивања препарата у терапији здраве и оштећене косе;

– препознају и функционално користе корелацију између предмета и других стручних предмета током школовања;

– развију радне навике, одговорност за квалитет извршених професионалних задатака, систематичност, прецизност у раду и позитиван став према учењу;

– развију способности за процењивање и вредновање сопственог рада и резултата рада, анализу грешака и адекватног реаговања у свим професионалним ситуацијама;

– негују и развијају естетску културу и креативност у професионалном раду;

– буду оспособљени за ефикасан самосталан и тимски рад и сарадњу;

– развијају еколошку свест, правилан однос према заштити, обнови и унапређењу животне средине;

– буду оспособљени за самостално спровођење хигијенско-техничких мера заштите на раду;

– развију свест о значају сталног праћења савремених достигнућа у струци и перманентног образовања и усавршавања;

– развију толерантно, хумано понашање без обзира на националне, религијске, полне и друге разлике међу људима;

– развију способности посматрања, уочавања, процењивања, анализирања, закључивања и решавања проблема.

САДРЖАЈИ ПРОГРАМА

I РАЗРЕД

(5 часова недељно, 175 часова годишње – практична настава,
60 часова практичне наставе у блоку)

ЗАНИМАЊЕ ФРИЗЕР (4)

Појам модерног и лепог.

Подручје рада женских фризерера – Салон.

Професионална култура: професионалне комуникације (терминологија).

РАЗВОЈ ФРИЗУРЕ КРОЗ ВЕКОВЕ (1)

Првобитне услуге и алати.

Усавршавање струке и прилагођавање потребама кроз векове.

РУКОВАЊЕ АЛАТОМ, ПРИБОРОМ И АПАРАТИМА (25)

Упознавање и руковање алатом, прибором и апаратима.

ХИГИЈЕНСКО ТЕХНИЧКА ЗАШТИТА (12)

Дезинфекциона средства:

а) алкохол;

б) асепсол.

Стерилизација – врсте и примена.

Професионална обољења фризерера.

АНАЛИЗА КОСЕ (10)

Длака – коса:

– структура длаке;

– особине;

– пигмент;

– раст длаке.

Дијагностика косе:

– хемијски третирана коса;

– оштећена коса;

– природна коса;

– седа коса.

ХИГИЈЕНА И НЕГА КОСЕ – ВРСТЕ РЕВИТАЛИЗАЦИЈЕ КОСЕ И ТЕХНИКА ПРАЊА (25)

Промена на кожи главе и коси:

– вашљивост;

– гљивична обољења коже главе и длаке;

– себореа;

– алопеција.

а) Типови косе и коже.

б) Адекватни шампони према типу коже и косе. Техника прања косе:

а) дубинско прање косе и коже главе;

б) кружно прање (лагано кружно кретање);

в) масажа главе.

Нега косе:

а) ревитализација косе:

– површинска нега;

– дубинска нега (мултиактивни препарати провитаминског садржаја).

б) кондиционери – маске, креме.

ОБЛИКОВАЊЕ КОСЕ ШИШАЊЕМ (20)

Врсте прибора и алата.

Стил шишања – класичан и модеран.

Естетско обликовање косе (према облику лица и главе).

Техника шишања.

Фазе шишања (дужина, облик фризура). Линија шишања (градација – угао).

ТРАНСФОРМАЦИЈА КОСЕ (8)

Техника рада.

Естетско обликовање фризура – израда фризура (водена).

Хемијски процеси – третмани (минивал, бојење, избелјивање, нијансирање).

Врсте препарата и њихова примена.

Утицај фризерских препарата на коси.

ТРАЈНА ОНДУЛАЦИЈА – МИНИВАЛ (35)

Процена стања и дебљине длаке.

Избор намотача.

Избор препарата.

Припрема косе за израду минивала.

Техника рада:

а) класично (хоризонтално увијање);

б) модерно: кружно (овално), парцијално увијање, спирално увијање (вертикално), комбиновано увијање.

ОБЛИКОВАЊЕ ФРИЗУРА ПО СТИЛУ И НАМЕНИ (ВОДЕНА) (35)

Обликовање фризура по стилу:

Класичан стил;

Модеран стил.

Подела фризура по намени:

Дневна фризура;

Вечерња фризура;

Уметничка – фантазија;

Различите технике израде фризура.

ПРАКТИЧНА НАСТАВА У БЛОКУ (60)

Професионална комуникација – терминологија.

Руковање алатом, прибором и апаратима.

Техника прања и нега косе.

Техника увијања косе: водена, минивал.

Техника апликације боје на косу.

II РАЗРЕД

(11 часова недељно, 385 часова годишње – практична настава)

КЛАСИЧНО ШИШАЊЕ (22)

Равно шишање. Буби – копф шишање.

Паж – овално шишање. Естетско обликовање косе.

МОДЕРНО (САВРЕМЕНО) ШИШАЊЕ (32)

Техника шишања:

- а) раван рез;
 - б) уводно шишање;
 - в) клизно шишање (проређивање косе).
- Линија фризура – шишања (градација косе):
- а) степенаста;
 - б) геометријска;
 - в) асиметрична.

ШИШАЊЕ КОСЕ КОД ДЕЦЕ (22)

Савремена линија шишања.

ОСНОВА КЛАСИЧНЕ ФРИЗУРЕ – ИЗРАДА ТАЛАСА (43)

Израда таласа прстима.
Израда таласа од шестица са и без раздјелка.
Израда таласа из намотача.
Израда таласа четком и феном.

ОБЛИКОВАЊЕ КЛАСИЧНИХ ДНЕВНИХ ФРИЗУРА (44)

Припрема косе (прање косе – нормалне и бојене, примена средстава за ревитализацију косе).
Естетско обликовање фризура.
Техника израде фризура (увијање, чешљање...) на различитој дужини косе.
Израда класичне фризура фен апаратом.

ТРАНСФОРМАЦИЈА КОСЕ ПОСТУПКОМ ТРАЈНЕ ОНДУЛАЦИЈЕ (54)

На здравој коси.
На хемијски третираној коси.
Анализа косе.
Прање косе.
Припрема прибора, алата и материјала.
Одређивање технике увијања косе (вертикално увијање, хоризонтално увијање – класично и модерно).
Врсте намотача (по облику и величини).
Провера деловања препарата и неутрализација косе.

ОБЛИКОВАЊЕ МОДЕРНЕ (САВРЕМЕНЕ) ДНЕВНЕ ФРИЗУРЕ (23)

Линија фризура:
а) степенаста;
б) асиметрична;
в) равна – геометријска.
Естетско обликовање фризура.
Техника израде фризура (феном и четком).
Уплитање косе.

БОЈА И БОЈЕЊЕ КОСЕ (4)

Врсте пигмената у коси.
Спектар боја (основне, изведене и комплементарне боје).
Каталог бојења (дубина тона и нијансе).

КОРИШЋЕЊЕ ХИДРОГЕНА У ФРИЗЕРСКОЈ СТУЦИ (17)

Процеси бојења (површинско и дубинско бојење косе хемијским поступком).
Класификација боја и примена поступка:
а) привремене боје;
б) полу-трајне боје;
в) трајне боје;
г) деколоризација косе (поступно осветљавање косе);
д) избеливање косе.
Врсте оксиданата:
а) 10 уо1. (3%);
б) 20 уо1. (6%);

- в) 30 уо1. (9 %);
 - г) 40 уо1. (12%);
- д) Развијачи:
– 1,3 – 1,9
– 2,5 – 4,5.

БОЈЕЊЕ КОСЕ У ПРИРОДНЕ ТОНОВЕ И НИЈАНСЕ (63)

Комбиновање боја из исте серије.
Бојење косе природне групе тонова (од броја 1 до 10).
Бојење косе у остале тонове: пепељаста тон; кестен; бакар; црвени тон; љубичаста тон; плави и специјално плави тонови.
Методе рада:
а) израстак косе;
б) цела дужина;
в) продужени израстак;
г) пребојавање косе.

НИЈАНСИРАЊЕ КОСЕ ПРЕЛИВИМА И БОЈОМ (40)

Врсте боја:
– полу-перманентне боје;
– колор шампони;
– тон на тон.
Техника нијансирања бојом и шатирања средствима за деколоризацију:
а) у облику троугла;
б) у облику ромбоида;
в) цик-цак нијансирања;
г) плочаста нијансирања.
Начини нијансирања бојом и средствима за деколоризацију:
а) фолијом;
б) чешљем;
в) капом.

НЕГА ОШТЕЋЕНЕ КОСЕ (17)

Регенерација кутикуле и кортекса длаке.
Мултиактивни третмани – дубинска нега косе.
Третман хидратације косе.
Кондиционери (креме, маске, пилинг, серум).

ТРЕТМАНИ ПРИЛИКОМ ПАТОЛОШКИХ ПРОМЕНА КОСЕ И КОЖЕ ГЛАВЕ (4)

Препознавање патолошких промена косе и коже главе.
Третмани – н

III РАЗРЕД

(15 часова недељно, 450 часова годишње – практична настава,
120 часова практичне наставе у блоку)

ШИШАЊЕ САВРЕМЕНЕ ЛИНИЈЕ (51)

Комбиновање различитих техника рада.

ОБЛИКОВАЊЕ ВЕЧЕРЊИХ ФРИЗУРА (46)

Обликовање уметничких (фантазија) фризура на различитој дужини косе.
Обликовање алтернативних фризура.

БОЈЕЊЕ КОСЕ У РАЗЛИЧИТЕ ТОНОВЕ И НИЈАНСЕ (122)

Бојење у пепељаста тон; бисерни тон; плави тон; махагони; бакар; кестен; црвени тон.
Поступци бојења:
а) бојење оштећене косе (полу-перманентном бојом, тон на тон);
б) промене тона (две до три нијансе);
в) уклањање нежељених тонова (пепељастих и црвених).
Пребојавање из тамних нијанси у светле.
Посветљавање већ обојене косе.
Тамњење већ обојене косе.
Корекција боје (посветљавање, тамњење, промена нијанси).
Нега бојене косе.

ИЗБЕЉИВАЊЕ КОСЕ (46)

Деколоризација косе (нивои):

а) блага од 1 до 3 тона – скидање тонова, колор крема за по-светљавање косе, уље за бељење косе;

б) интензивна деколоризација (бељење косе до 7 тонова).

Врсте оксиданата: 10 уо1; 20 уо1; 30 уо1; 40 уо1.

Методы избељивања:

а) израстак;

б) продужени израстак;

в) цела дужина;

г) различита структура косе;

д) природни пигменти.

Колорисање бељене косе:

а) полу-перманентном бојом;

б) преливи тон на тон.

Коректура – предпигментација косе.

БОЈЕЊЕ 100 % СЕДЕ КОСЕ (60)

Бојење у светле и тамне тонове.

Однос боје и хидрогена.

Техника рада – предпигментација жељеном бојом.

Поступак бојења од корена до шпица.

Нијансирање у природне тонове.

МИНИВАЛ НА ХЕМИЈСКИ ТРЕТИРАНОЈ КОСИ (94)

Бојена коса.

Нијансирана коса.

Различита структура косе.

Припрема косе, ревитализација (превентива, дубинска нега косе провитаминским третманом).

Шишање шпигеца – крајева косе.

Одређивање технике увијања косе.

ПРОБЛЕМИ ПРИ ХЕМИЈСКИМ ПРОЦЕСИМА (3)

Бојења косе.

Бељења косе.

Минивала.

Поступак решавања проблема при хемијским процесима.

Решавање проблема изазваних хемијским процесима на коси.

НАДОГРАДЊА КОСЕ (28)

Врсте надоградње косе.

Надоградња кератином (лемилицом).

Надоградња микро гранулама (кештица за надоградњу).

Корекција и скидање надоградње.

ПРАКТИЧНА НАСТАВА У БЛОКУ (120)

Обликовање уметничких и алтернативних фризура.

Бојење косе у различите тонове и нијансе.

Изабљивање косе – блага и интензивна деколоризација.

Шишање савремене линије комбиновањем различитих техника рада.

Бојење 100 % седе косе – предпигментација.

Минивал на хемијски третираној коси (дубинска нега косе провитаминским третманом).

Надоградња косе различитим техникама.

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА (УПУТСТВО)

Практична настава са технологијом рада је наставни предмет који је директно у функцији практичног професионалног оспособљавања ученика. Остваривањем циља и задатака овог предмета ученици стичу стручне компетенције за квалитетно обављање изабране професије.

Садржаји предмета структурирани су тако да се реализују у току трогодишњег школовања за изабрано занимање, с тим што је потребно да се у сваком разреду прецизира које су то вештине, умења и навике које је потребно стицати, развијати и усавршавати.

Неопходно је да наставник сарађује са наставницима других стручних предмета, да познаје програме осталих стручних предмета и да подстиче ученике да сва стечена знања примењују на свим облицима наставе предмета практична настава са технологијом рада, чиме се обезбеђује хоризонтална и вертикална повезаност и употребљивост знања.

Програм предмета се реализује као вежбе, практична настава и настава у блоку.

У првом разреду ученици се упознају са средствима рада, радним материјалима и организацијом рада у струци и овладавају основним техникама и поступцима у извођењу фризерских процедура. Вежбе реализује наставник са групама од по 6 до 8 ученика у школским радионицама као четворочасовне дидактичке целине. Настава у блоку у трајању од 5 радних дана са укупно (30 часова) реализује се у другом полугодишту на наставним базама тј. у фризерским салонима.

У другом разреду настава се реализује кроз вежбе као петочасовне целине, са групама од 6 до 8 ученика, у школским радионицама или на наставним базама (фризерским салонима). Организацију вежби треба прилагодити конкретним условима функционисања школе.

У трећем разреду настава се реализује кроз вежбе као седмочасовне целине, са групама од 6 до 8 ученика. Организација може бити условљена целокупном организацијом рада школе. Настава у блоку организује се и реализује два пута у трајању од по 5 радних дана (60 часова) у првом полугодишту и два пута од по 5 радних дана (60 часова) у другом полугодишту.

Настава у блоку се реализује у фризерским салонима са којима је школа склопила уговор о сарадњи. Носиоци реализације програма наставе у блоку су компетентна лица на наставним базама (у фризерским салонима), а наставник је у улози организатора, координатора, обилази ученике на наставним базама и прикупља повратне информације од стручних лица о нивоу овладаности техникама, поступцима, вештинама својих ученика.

Вежбе је потребно тако организовати да ученик што чешће буде у прилици, а то величина групе и дозвољава, да одради, увежба, усаврши одређени поступак до нивоа вештине. Пожељно је да наставник креира такве наставне ситуације у којима ће ученици моћи да уочавају и разликују битно од небитног, примењују грешке у извођењу одређене вежбе, нуде решења за проблем – ситуацију, предвиђају могуће последице, процењују и вреднују сопствени рад и рад осталих ученика. На тај начин се ученици оспособљавају за ефикасан самосталан и тимски рад, преузимање одговорности за властито учење и напредовање у послу и стичу вештине за благовремено реаговање на промене у радној средини.

Праћење напредовања ученика се одвија на сваком часу. Због тога је за подстицање и подржавање позитивне мотивације ученика неопходно да наставник што чешће ученицима даје повратну информацију о степену усвојености наставних садржаја и овладаности практичним знањима и вештинама. Сваку активност ученика потребно је адекватно вредновати: учествовање у раду на часу, ангажовање на различитим изворима знања, активност у групном раду, самосталност у презентацији знања и вештина, спретност у коришћењу материјала, алата, инструмената у извођењу задатка, примена мера заштите и безбедности према себи, другима и околини.

ЗАВРШНИ ИСПИТ

Завршни испит у средњим стручним школама ученици полажу у складу са Правилником о плану и програму образовања и васпитања за заједничке предмете у стручним и уметничким школама – Садржај и начин полагања завршног испита („Службени гласник СРС – Просветни гласник”, број 6/90 и „Просветни гласник”, бр. 4/91 7/93, 17/93, 1/94, 2/94 2/95, 3/95, 8/95, 5/96, 2/02, 5/03, 10/03, 24/04, 3/05, 6/05, 11/05, 6/06, 12/06, 8/08, 1/09, 3/09, 10/09, 5/10 и 8/10).

Завршним испитом проверава се стручна оспособљеност кандидата за укључивање у рад и обављање професионалних задатака. При провери стручне оспособљености, може се ангажовати социјални партнер (експерта из струке).

Завршни испит састоји се из:

1. практичног рада,
2. усмене одбране практичног рада.

1. ПРАКТИЧАН РАД

Практичним радом на завршном испиту проверава се оспособљеност кандидата за практично извођење фризерских процедура.

Садржаји практичног рада обухватају:

- класична и модерна шишања,
- обликовање дневних, класичних и модерних фризура
- обликовање вечерњих фризура
- израда минивала бојење косе нијансирање косе
- избелјивање и деколоризација косе.

2. УСМЕНА ОДБРАНА ПРАКТИЧНОГ РАДА

Усменом одбраном практичног рада на завршном испиту проверава се ниво стечених знања и способности кандидата да та знања примењују у свакодневном извршавању конкретних радних задатака образовног профила женског фризера.

Испитна питања за усмену одбрану практичног рада конституишу се из следећих области:

- врсте и карактеристике шишања,
- естетски принципи тј. правила шишање косе,
- поступци израде минивала на различитој структури косе и примена препарата,
- карактеристике неуспелог минивала,
- претходно потребни поступци при изради краткотрајних фризура,
- правила естетског обликовања фризура,
- врсте боја и бојење косе,
- поступак технике бојења косе,
- промене на структури длаке при бојењу косе и његов значај,
- коришћење каталога за бојење косе,
- однос боје и врсте % хидрогена
- нијансирање косе,
- класификација нијансирања и поступак технике нијансирања,
- значај анализе и дијагностике косе при избелјивању и деколоризацији косе
- методе и поступци деколоризације, тј. избелјивања косе
- процес деколоризације и промене на структури длаке

ПРАКТИЧНА НАСТАВА СА ТЕХНОЛОГИЈОМ РАДА

(Образовни профил: МУШКИ ФРИЗЕР)

ЦИЉ И ЗАДАЦИ

Циљ наставе предмета практична настава са технологијом рада је стицање и развијање стручних компетенција за квалитетно обављање фризерских процедура из подручја рада мушког фризера и формирање позитивних стручно-етичких ставова и навика у комуникацији приликом обављања професионалних задатака уз поштовање личности, уважавање различитости и толеранцију.

Задаци наставе предмета практична настава са технологијом рада су да ученици:

- стекну знања о врстама, употреби и начину чувања радних средстава;
- буду оспособљени за овладавање поступцима руковања и коришћења прибора, апарата и фризерских материјала и извођења савремених фризерских процедура;
- овладају поступцима извођења процедура: бријање, шишање, обликовање браде и бркова, израде фризура, бојења и препарирања косе;
- буду оспособљени за ефикасну примену техника мануелне и апаратурне неге и масаже лица и главе;
- буду оспособљени да самостално врше избор и примену препарата за негу и третман косе, коже, браде и бркова као и да сагледавају и процењују могуће ризике у њиховој примени;
- препознају и функционално користе корелацију између стручних предмета током школовања;

– развију радне навике, одговорност за квалитет извршених професионалних задатака, систематичност, прецизност у раду и позитиван став према учењу;

– развију способности за процењивање и вредновање сопственог рада и резултата рада, анализу грешака и адекватног реаговања у свим професионалним ситуацијама;

– негују и развијају естетску културу и креативност у професионалном раду;

– буду оспособљени за ефикасан самосталан и тимски рад и сарадњу;

– развијају еколошку свест, правилан однос према заштити, обнови и унапређењу животне средине;

– буду оспособљени за самостално спровођење хигијенско-техничких мера заштите на раду;

– развију свест о значају сталног праћења савремених достигнућа у струци и перманентног образовања и усавршавања;

– развију толерантно, хумано понашање без обзира на националне, религијске, полне и друге разлике међу људима;

– развију способности посматрања, уочавања, процењивања, анализирања, закључивања и решавања проблема.

САДРЖАЈИ ПРОГРАМА

1 РЕЗРЕД

(5 часова недељно, 175 часова годишње – практична настава, 60 часова практичне наставе у блоку)

УПОЗНАВАЊЕ ПОДРУЧЈА РАДА, УСЛОВА И ОРГАНИЗАЦИЈЕ РАДА И РАДНЕ ПРОСТОРИЈЕ (5)

Подручје рада фризера за мушкарце. Унапређивање струке од путујућих бербера до фризера за мушкарце. Опис радне просторије и радног места. Пријем, испраћај и опхођење са странком.

ФРИЗЕРСКИ АЛАТ ПРИБОР И ЕЛЕКТРИЧНИ АПАРАТИ (25)

Упознавање алата и правилно руковање. Упознавање прибора и правилно руковање. Упознавање електричних апарата и правилно руковање.

ХИГИЈЕНСКО-ТЕХНИЧКА ЗАШТИТА (15)

Заштита на раду. Санитарни прописи. Примена средстава за одржавање чистоће алата, прибора и радне просторије. Лична хигијена. Преглед косе и коже главе (алопеције, перут...). Професионална обољења фризера за мушкарце.

ПОТРОШНИ МАТЕРИЈАЛ (15)

Врсте потрошних материјала и њихова намена. Правилно дозирање различитих потрошних материјала.

БРИЈАЊЕ БРАДЕ (40)

Алат за бријање. Преглед коже лица и браде. Припрема за бријање – обавезна употреба хируршких рукавица. Дезинфекција бријача. Шема бријања – најбитније за добро и успешно бријање. Техника бријања браде. Нега лица после бријања.

ТЕХНИКА ПРАЊА И СУШЕЊА КОСЕ (30)

Преглед косе и коже главе. Припрема за прање – заштитна средства. Наношење шампона, техника прања и испирања косе, техника сушења косе, формирање фризура са и без разделка.

МАСАЖА ЛИЦА И ГЛАВЕ (10)

Значај масаже за здравље клијента. Масажни хватови и примена. Релаксациона масажа.

ШИШАЊЕ КОСЕ (35)

Врсте косе – квалитет и густина. Преглед косе – припрема за шишање. Врсте шишања. Разумевање жеље странке. Шема шишања – подела косе.

ПРАКТИЧНА НАСТАВА У БЛОКУ (60)

У првом разреду организација наставе у блоку омогућава да ученици препознају и примене реализован наставни садржај у професионалном окружењу.

ХИГИЈЕНСКО-ТЕХНИЧКА ЗАШТИТА (10)

Примена средстава за одржавање чистоће алата, прибора и радне просторије. Примена дезинфекционих средстава. Заштита на раду.

ФРИЗЕРСКИ АЛАТ ПРИБОР И ЕЛЕКТРИЧНИ АПАРАТИ (10)

Руковање алатом. Руковање прибором. Руковање електричним апаратима.

ТЕХНИКА ПРАЊА И СУШЕЊЕ КОСЕ. МАСАЖА ЛИЦА И ГЛАВЕ (15)

Техника прања и испирања косе. Сушење косе. Формирање фризуре са и без разделка.

БРИЈАЊЕ БРАДЕ (10)

Сапуњање браде. Техника бријања браде. Нега лица пре и после бријања.

ШИШАЊЕ КОСЕ (10)

Припрема за шишање и преглед косе и коже главе. Употреба алата и прибора за шишање. Правилна подела косе.

ПОТРОШНИ МАТЕРИЈАЛ (5)

Примена потрошног материјала.

II РАЗРЕД

(11 часова недељно, 385 часова годишње – практична настава)

ПРИМЕНА ПРЕПАРАТА ЗА НЕГУ КОСЕ (11)

Упознавање препарата за негу косе. Утврђивање квалитета и степена оштећености косе. Избор шампона за прање косе. Дејство препарата за негу косе.

БРИЈАЊЕ И ИЗБРИЈАВАЊЕ БРАДЕ И ГЛАВЕ (22)

Поступци за бријање и избријавање браде. Бријање главе. Нега коже лица и главе после бријања и избријавања.

МАСАЖА ЛИЦА И ГЛАВЕ (11)

Врсте масаже – прстима, апаратом. Значај масаже лица и главе. Употреба топлих и хладних облога (компреса).

ОБЛИКОВАЊЕ БРАДЕ И БРКОВА (22)

Облици браде и бркова. Техника обликовања браде и бркова. Мода и естетско обликовање браде и бркова. Обликовање браде и бркова по жељи странке.

КЛАСИЧНО ШИШАЊЕ СУВЕ И МОКРЕ КОСЕ (99)

Врсте шишања. Скраћивање и проређивање косе. Техника израде прелаза на врату. Обрада зулуфа и фазона око ушију. Шишање према квалитету косе и облику главе. Шишање суве косе. Шишање мокре косе. Избор врсте шишања према захтеву странке.

ШИШАЊЕ БРИЈАЧЕМ (22)

Историјат шишања бријачем. Значај правилне обраде косе бријачем. Правилна подела и обрада косе бријачем. Предност шишања бријачем при изради фризуре.

ОБЛИКОВАЊЕ КЛАСИЧНИХ ФРИЗУРА (99)

Обликовање фризуре према моди, естетском изгледу и квалитету косе.

Формирање свих врста разделака. Обликовање фризуре према захтеву странке.

Употреба учвршћивача за косу. Завршни део чешљања и лакирања косе.

ИЗРАДА ТАЛАСА ПРСТИМА И ФЕНОМ (11)

Формирање таласа прстима. Формирање таласа без разделка феном.

РЕСТРУКТУРИРАЊЕ КОСЕ (33)

Средства за реструктурирање косе.

Врсте препарата.

Неутрализатори за косу.

Правилна подела косе за реструктурирање.

БОЈЕЊЕ КОСЕ, БРАДЕ И БРКОВА (22)

Каталог боја. Средства за бојење косе. Подела косе за бојење. Правилан поступак код бојења косе, браде и бркова.

ДЕКОЛОРИЗАЦИЈА КОСЕ (33)

Средства за деколоризацију косе. Поступак код деколоризације. Технике деколоризације.

III РАЗРЕД

(15 часова недељу, 450 часова годишње – практична настава, 120 часова практичне наставе у блоку)

ШИШАЊА У ТРЕНДУ (120)

Шеме шишања. Шишање у тренду. Шишање према квалитету косе. Примена разних техника шишања. Обрада косе маказама. Обрада косе маказама са микрозупцима. Проређивање косе ефилр маказама. Обрада косе бријачем.

Употреба електричне машине. Такмичарска шишања. Ревизална шишања.

Технике шишања.

ИЗРАДА ФРИЗУРЕ У ТРЕНДУ (120)

Врсте фризуре. Техника рада фенирања и завршног чешљања.

Израда фризуре према захтеву странке. Израда фризуре према врсти шишања и квалитету косе. Израда фризуре према моди и естетском изгледу. Употреба разних учвршћивача за косу. Употреба разних крема за косу.

Израда такмичарских фризуре. Израда ревијалних фризуре.

ИСПРАВЉАЊЕ КОВРЦАВЕ КОСЕ (15)

Исправљање природних коврца феном. Исправљање природних коврца хемијским препаратом.

РЕСТРУКТУРИРАЊЕ КОСЕ (30)

Врсте минивала. Припрема за реструктурирање косе. Техника намотавања косе и наношење препарата. Неутрализација косе. Нега реструктуриране косе.

БОЈЕЊЕ КОСЕ, БРАДЕ И БРКОВА (45)

Анализа косе (структура длаке, особине, пигмент, раст длаке...).

Каталог боја. Врсте боја. Припрема за бојење и утврђивање рецептуре. Бојење израстка.

Бојење целе дужине косе. Праћење и преглед деловања боје. Прање и нега обојене косе. Техника бојења браде и бркова.

КОЛОРИСАЊЕ КОСЕ (30)

Колорисање и време деловања колор шампона.

ДЕКОЛОРИЗАЦИЈА КОСЕ (45)

Врсте деколораната. Припрема за деколорисање и утврђивање процедуре.

Технике извођења (целе дужине, праменова, израстка...). Праћење и прекид деловања деколоранта. Прање и нега деколорисане косе.

НЕГА ЗДРАВЕ И ОШТЕЋЕНЕ КОСЕ (15)

Примена средстава на здравој и оштећеној коси. Употреба средстава за ревитализацију.

МОДА И ЕСТЕТСКО ОБЛИКОВАЊЕ БРАДЕ И БРКОВА (30)

Облици браде и бркова. Мода и естетско обликовање браде и бркова. Начин прања и неге браде и бркова. Технике обликовања браде и бркова.

ПРАКТИЧНА НАСТАВА У БЛОКУ (120)

У трећем разреду организација наставе у блоку омогућава ученику да се професионално оспособи и оствари наставне садржаје у реалном окружењу.

МОДА И ЕСТЕТСКО ОБЛИКОВАЊЕ БРАДЕ И БРКОВА (15)

Естетско обликовање браде и бркова. Начин прања и неге браде и бркова.

Технике обликовања браде и бркова.

КЛАСИЧНА ШИШАЊА (15)

Увежбавање свих врста класичних шишања (средње, ниско, високо...).

ШИШАЊЕ У ТРЕНДУ (15)

Увежбавање свих врста (техника) шишања.

БРИЈАЊЕ И ИЗБРИЈАВАЊЕ БРАДЕ И ГЛАВЕ (15)

Бријање са избријавањем. Бријање главе.

РЕСТРУКТУИРАЊЕ КОСЕ (15)

Израда свих врста минивала.

БОЈЕЊЕ КОСЕ БРАДЕ И БРКОВА (15)

Бојење косе у све нијансе. Бојење браде и бркова.

ДЕКОЛОРИЗАЦИЈА КОСЕ (15)

Деколоризација (израстка, целе дужине и праменова).

НЕГА ЗДРАВЕ И ОШТЕЋЕНЕ КОСЕ (15)

Примена средстава за ревитализацију.

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА (УПУТСТВО)

Практична настава са технологијом рада је наставни предмет који је директно у функцији практичног професионалног оспособљавања ученика. Остваривањем циља и задатака овог предмета ученици стичу стручне компетенције за квалитетно обављање изабране професије.

Садржаји предмета структурирани су тако да се реализују у току трогодишњег школовања за изабрано занимање, с тим што је потребно да се у сваком разреду прецизира које су то вештине, умења и навике које је потребно стицати, развијати и усавршавати. Неопходно је да наставник сарађује са наставницима других стручних предмета, да познаје програме осталих стручних предмета и да подстиче ученике да сва стечена знања примењују на свим облицима наставе предмета практична настава са технологијом рада, чиме се обезбеђује хоризонтална и вертикална повезаност и употребљивост знања.

Програм се реализује као вежбе и настава у блоку.

У првом разреду ученици се упознају са средствима рада, радним материјалима и организацијом рада у струци и овладавају основним техникама и поступцима у извођењу фризерских процедура. Вежбе реализује наставник са групама од по 6 до 8 ученика

у школским радионицама као четворчасовне дидактичке целине. Настава у блоку у трајању од 5 радних дана са укупно (30 часова) реализује се у другом полугодишту на наставним базама, тј. у фризерским салонима.

У другом разреду настава се реализује кроз вежбе као петочасовне целине, са групама од по 6 до 8 ученика, у школским радионицама или на наставним базама (фризерским салонима). Организацију вежби треба прилагодити конкретним условима функционисања школе.

У трећем разреду настава се реализује кроз вежбе као седмочасовне целине, са групама од по 6 до 8 ученика. Организација може бити условљена целокупном организацијом рада школе. Настава у блоку организује се и реализује два пута у трајању од по 5 радних дана (60 часова) у првом полугодишту и два пута од по 5 радних дана (60 часова) у другом полугодишту.

Настава у блоку се реализује у фризерским салонима са којима је школа склопила уговор о сарадњи. Носиоци реализације програма наставе у блоку су компетентна лица на наставним базама (у фризерским салонима), а наставник је у улози организатора, координатора, обилази ученике и прикупља повратне информације од стручних лица о нивоу овладаности техникама, поступцима, вештинама својих ученика.

Вежбе је потребно тако организовати да ученик што чешће буде у прилици, а то величина групе и дозвољава, да одради, увежба, усаврши одређени поступак до нивоа вештине. Пожељно је да наставник креира такве наставне ситуације у којима ће ученици моћи да уочавају и разликују битно од небитног, примећују грешке у извођењу одређене вежбе, нуде решења за проблем – ситуацију, предвиђају могуће последице, процењују и вреднују сопствени рад и рад осталих ученика. На тај начин се ученици оспособљавају за ефикасан самосталан и тимски рад, преузимање одговорности за властито учење и напредовање у послу и стиче вештине за благовремено реаговање на промене у радној средини.

Праћење напредовања ученика се одвија на сваком часу па је за подстицање и подржавање позитивне мотивације ученика неопходно да наставник што чешће ученицима даје повратну информацију о степену усвојености наставних садржаја и овладаности практичним знањима и вештинама. Сваку активност ученика потребно је адекватно вредновати: учествовање у раду на часу, ангажовање на различитим изворима знања, активност у групном раду, самосталност у презентацији знања и вештина, спретност у коришћењу материјала, алата, инструмената у извођењу задатака, примена мера заштите и безбедности према себи, другима и околини.

ЗАВРШНИ ИСПИТ

Завршни испит у средњим стручним школама ученици полажу у складу са Правилником о плану и програму образовања и васпитања за заједничке предмете у стручним и уметничким школама – Садржај и начин полагања завршног испита („Службени гласник СРС – Просветни гласник”, број 6/90 и „Просветни гласник”, бр. 4/91 7/93, 17/93, 1/94, 2/94 2/95, 3/95, 8/95, 5/96, 2/02, 5/03, 10/03, 24/04, 3/05, 6/05, 11/05, 6/06, 12/06, 8/08, 1/09, 3/09, 10/09, 5/10 и 8/10).

Завршним испитом проверава се стручна оспособљеност кандидата за укључивање у рад и обављање професионалних задатака. При провери стручне оспособљености, може се ангажовати социјални партнер (експерта из струке).

Завршни испит састоји се из:

1. практичног рада,
2. усмене одбране практичног рада.

1. ПРАКТИЧАН РАД

Практичним радом на завршном испиту проверава се оспособљеност кандидата за практично извођење фризерских процедура.

Садржаји практичног рада обухватају:

- извођење свих врста класичних шишања и шишања у тренду;
- обликовање класичних и фризура у тренду;
- бријање са избријавањем;
- обликовање браде и бркова;
- реструктурирање косе;
- бојење и деколорисање косе.

2. УСМЕНА ОДБРАНА ПРАКТИЧНОГ РАДА

Усменом одбраном практичног рада на завршном испиту уверава се ниво стечених знања и способности кандидата да та знања примењују у свакодневном извршавању конкретних радних задатака образовног профила мушки фризер.

Испитна питања за усмену одбрану практичног рада конституишу се из следећих области:

- принципи хигијенско-техничке заштите на раду;
- средства за негу и хигијену косе и њихов избор;
- избор и примена средстава за негу пре, у току и после бријања;
- врсте класичног и шишања у тренду;
- облици браде и бркова и естетски изглед и склад;
- принципи у изради таласа на коси;

ЕСТЕТСКО ПЕДИКИРСКО И МАНИКИРСКО ОБЛИКОВАЊЕ

(Образовни профил: ПЕДИКИР И МАНИКИР)

ЦИЉ И ЗАДАЦИ

Циљ наставе је усвајање функционалних знања о естетској нези шаке и стопала и оспособљавање за самостално обликовање и декорацију ноктију.

Задаци наставе су да ученици:

- развијају и унапређују естетске критеријуме, стваралачко мишљење, перцепцију и визуелно памћење, мануелну спретност, прецизност, упорност, преданост и одговорност у раду;
- буду оспособљени за цртање и сликање традиционалним и савременим медијима, материјалима и техникама кроз разноврсне ликовне, дизајнерске, проблемске и пројектне задатке (или: овладају традиционалним и савременим цртачким и сликарским техникама и материјалима кроз разноврсне ликовне, дизајнерске, проблемске и пројектне задатке);
- негују индивидуални ликовни израз;
- упознају естетску негу шака и стопала кроз историју;
- буду оспособљени за самостално обликовање и декорацију ноктију;
- буду оспособљени за самостално проналажење, систематизовање и коришћење информација из различитих извора;
- буду оспособљени за индивидуални и тимски рад;
- развију одговоран однос према очувању здравља, радне и животне средине;
- буду мотивисани за целоживотно проширивање и продубљивање стечених знања и умења;
- повежу и примене стечена знања и умења у другим наставним предметима, свакодневном животу и будућем занимању.

САДРЖАЈИ ПРОГРАМА

III РАЗРЕД

(2 часа недељно, 60 часова годишње)

УВОД У ПРЕДМЕТ (2)

Уметност, ликовна уметност, примењена уметност, естетика, естетика струке, мода, кич.

ОСНОВНИ ЕЛЕМЕНТИ ЛИКОВНОГ ИЗРАЖАВАЊА (10)

ЛИНИЈА

Линија као основно изражајно средство у ликовној уметности и њене карактеристике. Смер у композицији.

Начела естетског реда, ритам, хармонија, контраст, равнотежа и доминација.

Експресија линије.

ВЕЛИЧИНА И ОБЛИК

Однос величина у оквиру композиције.

Облик, величине и њихова повезаност додиривањем, покривањем и прожимањем.

БОЈА

Палета боја – доживљавање боје, физички, оптички и психолошки фактор боје.

Односи топлех и хладних боја.

КОМПОЗИЦИЈА

Односи ликовних елемената у композицији.

МАНИКИР(20)

Појам маникира и његов историјат.

СТУДИЈА РУКЕ И ШАКЕ

Нормална шака и одговарајуће обликовање и лакирање ноктију.

Дугачка шака и одговарајуће обликовање и лакирање ноктију. Кратка шака и одговарајуће обликовање и лакирање ноктију. Широка шака и одговарајуће обликовање и лакирање ноктију.

РАЗНОВРСНИ ОБЛИЦИ НОКТИЈУ

Четвртасти и кратки нокти и њихово одговарајуће обликовање и лакирање.

Нокти средње дужине и њихово одговарајуће обликовање и лакирање.

Дуги и уски нокти и њихово одговарајуће обликовање и лакирање.

Широки нокти и њихово одговарајуће обликовање и лакирање.

ВРСТЕ МАНИКИРА

Енглески маникир.

Француски маникир.

Америчка метода маникира.

Уметничко осликавање ноктију (наил арт).

ПЕДИКИР (28)

Појам педикира и његов историјат.

АНАТОМИЈА И ОБЛИЦИ СТОПАЛА

Грчко стопало. Египатско стопало. Четвртасто стопало.

ЕСТЕТСКА НЕГА СТОПАЛА

Естетско обликовање и лакирање ноктију на ногама. Обликовање и лакирање ноктију у складу са општим изгледом особе.

Одговарајући избор обуће за одрасле. Естетска нега дечијег стопала. Одговарајући избор обуће за децу.

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА (УПУТСТВО)

У реализацији садржаја применити савремене наставне методе, средства и технологију. Обезбедити корелацију са ужеструченим предметима, ликовном културом, историјом и практичном наставом струке маникира и педикира. Подстицати ученике на самоусавршавање, самостално истраживање и коришћење података из различитих извора и праћење релевантних манифестација. Организовати посете модним ревијама, ревијама фризура, сајмовима моде и козметике и педикирским и маникирским салонима.

Наставнику се препоручује да већ у фази планирања и припремања наставе предвиди примену активних метода рада и прецизно дефинише задатке, који ће се реализовати радом ученика у пару, групи или тимски. Задавање једноставнијих истраживачких креативних задатака, ученици би били у прилици да прикупљају, уређују, анализирају и презентују податке и закључке. Посебан квалитет оваквог начина рада јесте што он омогућава оспособљавање ученика за тимски рад и сарадњу, развијање самосталности у презентовању резултата и вршњачко учење. Такође, неопходно је подстицање ученика да изражавају своје мишљење и вербализују своје доживљаје, коментаришу, анализирају. Кроз ликовну праксу подстицати развој имагинације и стваралачког мишљења.

Садржај програма треба реализовати у учионици и специјализованој учионици коришћењем визуелне технике и штампаних материјала: ТВ-а, ДВД-а, интернета, слика, фотографија, шема, модних часописа, књига из уметности или уџбеника за ликовну културу, историје уметности, историје костима и моде и књигама о модерним стиловима одевања, модних и специјализованих часописа.

Постигнуће и напредовање ученика се континуирано прати, вреднује се свака активност ученика на сваком часу – квалитет усвојених знања, самосталност у извршавању конкретног практичног, ликовног задатка, активност у групном и тимском раду, учешће у анализи конкретних проблема, учешће у дискусији, доношењу закључака и сл.

ПРАКТИЧНА НАСТАВА СА ТЕХНОЛОГИЈОМ РАДА

(Образовни профил: ПЕДИКИР И МАНИКИР)

ЦИЉ И ЗАДАЦИ

Циљ наставе предмета практична настава са технологијом рада је стицање и развијање стручних компетенција за квалитетно обављање маникирских и педикирских процедура из подручја рада женског фризера и формирање позитивних стручно-етичких ставова и навика у комуникацији приликом обављања професионалних задатака уз поштовање личности, уважавање различитости и толеранцију.

Задаци наставе предмета практична настава са технологијом рада су да ученици:

- стекну знања о врстама, употреби и начину чувања радних средстава;
- буду оспособљени за овладавање поступцима руковања и коришћења прибора, апарата и материјала који се користе у професионалном раду;
- овладају поступцима спровођења маникир процедура;
- овладају поступцима спровођења педикир процедура;
- буду оспособљени за извођење поступака механичке, хемијске и електро депилације;
- препознају и функционално користе корелацију између предмета и других стручних предмета током школовања;
- развију радне навике, одговорност за квалитет извршених професионалних задатака, систематичност, прецизност у раду и позитиван став према учењу;
- развију способности за процењивање и вредновање сопственог рада и резултата рада, анализу грешака и адекватног реаговања у свим професионалним ситуацијама;
- негују и развијају естетску културу и креативност у професионалном раду;
- буду оспособљени за ефикасан самосталан и тимски рад и сарадњу;
- развијају еколошку свест, правилан однос према заштити, обнови и унапређењу животне средине;
- буду оспособљени за самостално спровођење хигијенско-техничких мера заштите на раду;
- развију свест о значају сталног праћења савремених достигнућа у струци и перманентног образовања и усавршавања;
- разумеју значај сарадње са другим стручним лицима, пре свега, са здравственим радницима, дерматолозима, козметолозима и произвођачима средстава за хигијенско-естетску негу коже и ноката;
- развију толерантно, хумано понашање без обзира на националне, религијске, полне и друге разлике међу људима;
- развију способности посматрања, уочавања, процењивања, анализирања, закључивања и решавања проблема.

САДРЖАЈИ ПРОГРАМА

I РАЗРЕД

(5 часова недељно, 175 часова годишње практичне наставе, 60 часова практичне наставе у блоку)

ЗАНИМАЊЕ ПЕДИКИР И МАНИКИР (15)

Подручје рада стручњака за педикир и маникир. Историјски развој педикира и маникира. Изгледи и опремљеност радне

просторије. Изглед и опремљеност радног места. Пријем, опхођење и испраћај странке.

ХИГИЈЕНСКО-ТЕХНИЧКА ЗАШТИТА (5)

Санитарни прописи о заштити на раду. Уређење радног простора. Радна одећа и обућа.

СРЕДСТВА РАДА ЗА ЗАНИМАЊЕ ПЕДИКИР И МАНИКИР (30)

Врсте апарата, инструмената и осталог прибора. Правилна употреба и примена алата и прибора. Правилно коришћење апарата. Одржавање апарата, алата и инструмената. Редослед извођења радних операција.

Медикаменти – основна средства за рад (алкохол, асепсол, хидроген, хлоретил, хидроциклин, бивацин). Дезинфекција – појам, значај и примена. Стерилизација – појам значај и примена. Врсте стерилизације.

АНАТОМСКА СТРУКТУРА ШАКЕ, КОЖЕ И НОКТА (15)

Анатомија шаке.
Хистологија коже.
Значај епидерма и границе обраде код педикирских и маникирских процедура.
Нокат – изглед, грађа, структура и улога.
Епонихијум – значај и улога код маникира.
Масажа шаке.
Покрети при извођењу вежби руку, прстију и ручног зглоба.

НЕГА РУКУ – МАНИКИР (50)

Припрема радног места и прибора за рад.
Пријем странке и постављање странке у одговарајући положај.
Припрема стручњака за рад.
Редослед извођења радних операција.
Преглед, испитивање ноктију.
Поступци сечења ноктију.
Правилно руковање великим маказама – џанглама.
Правилно турпијање и обликовање ноктију према изгледу прстију и шаке.
Потискивање и обрада заноктице.
Дезинфекција после рада.
Припрема и чишћење ноктију за лакирање.
Техника лакирања.
Препарати за негу руку.
Парафински третман – дејство и улога у третману руку.
Врсте маникира – енглески, френч маникир, амерички, СПА маникир.

АНАТОМИЈА СТОПАЛА (40)

Анатомија стопала.
Мишићи стопала.
Лукови стопала.
Тачка ослона тежине тела.
Изглед нормалног стопала.
Обрада нормалног стопала.

НЕГА СТОПАЛА – ПЕДИКИР (20)

Припрема радног места и прибора за рад.
Припрема странке за педикир.
Врсте масаже стопала, дејство и примена.
Рефлексомасажа, поступци извођења и значај за човечије тело.
Препарати за негу стопала.
Индикације и контраиндикације масаже.
Редослед извођења радних операција.

ПРАКТИЧНА НАСТАВА У БЛОКУ (60)

Организација наставе у блоку омогућава ученику да упозна и препозна реализован наставни садржај и да своје знање унапреди, допуни и примени у професионалном окружењу. Изводи се у салонима (педикир и маникир).

САДРЖАЈИ ПРОГРАМА

Чишћење, прање, дезинфекција, стерилизација, збрињавање материјала, припрема странки, радног места и прибора за извођење процедуре.

Извођење ручне и апаратурне масаже руку и ногу.

Подсецање ноктију, скидање заноктица и лакирање ноктију.

Скидање хиперкератинских наслага са стопала. Обрада ноктију на ногама.

II РАЗРЕД

(11 часова недељно, 385 часова годишње практичне наставе)

ОБРАДА СУВЕ И ВЛАЖНЕ КОЖЕ СТОПАЛА (55)

Утврђивање статуса коже.

Типови коже.

Одлике суве коже.

Продужена нега и препарати.

Парафински третман стопала.

Редослед рада код СПА педикира.

Обрада влажног стопала – хиперхидроза.

Одлике хиперхидрозе.

Продужена нега и савети.

Препарати за негу.

ХИПЕРКЕРАТОЗА СТОПАЛА (33)

Процес кератинизације.

Локација хиперкератозе.

Хиперкератоза на прстима.

Хиперкератоза на метатарзалу.

Хиперкератоза на пети.

Поступци обраде хиперкератинских наслага на стопалима.

Поступци скидања хиперкератозе са прстију.

Поступци скидања хиперкератозе са метатарзала.

Поступци скидања хиперкератозе са пете.

Вежбе покрета са скалпелом. Вежбе покрета са кредом.

ОБРАДА НОКТИЈУ НА НОГАМА (44)

Одлике и изглед ноктију.

Правилно руковање великим и малим маказама.

Правилно сечење ноктију.

Обрада здравог нокта.

Нега и лакирање ноктију на ногама.

Промене на ноктима.

Деформације ноктију.

Поступци обраде задебљалог нокта.

Поступци обраде гљивично оболелог нокта.

Превентивне мере заштите од могућих повреда и инфекција при раду.

Значај сарадње са дерматолозима.

ДЕФОРМИСАНО СТОПАЛО (66)

Преглед и анализа стопала.

Уочавање разлике између нормалног и деформисаног стопала.

Узроци деформисаног стопала.

Узимање отисака стопала.

Анализа отисака.

Степени деформације стопала.

Врсте деформитета.

Метатарзалгија (изглед, узроци и симптоми).

Обрада метатарзала.

Чукаљ као последица деформитета.

Савети за спречавање настанка чукаља.

Савети о ортопедским помагалима (улошци, подметачи).

Значај сарадње са ортопедима и физијатрима.

ОБРАДА ЖУЉЕВА (110)

Врсте жуљева.

Узроци настанка жуљева.

Локација жуљева.

Правилно руковање алатом при обради жуљева (скалпел).

Поступци обраде у зависности од локације жуља.

Мере опреза при третману жуљева у зависности од локације.

Компликације при третману жуљева. Примена медикамената.

Заштита и савети после обраде жуљева. Савети за спречавање настанка жуљева.

ДЕПИЛАЦИЈЕ (77)

Припрема радног места за депилацију.

Припрема материјала.

Припрема странке.

Правилно руковање апаратом (топилицом).

Депилација топлим воском.

Депилација хладним воском.

Поступци извођења механичке депилације на појединим деловима тела.

Хемијска депилација.

Поступци извођења хемијске депилације.

Нега коже након извођења депилације.

Индикације и контраиндикације код извођења депилације.

Епилација и естетски изглед коже.

III РАЗРЕД

(15 часова недељно, 450 годишње практичне наставе,

120 часова практичне наставе у блоку)

ОБРАДА ЖУЉЕВА КОД ДЕФОРМИСАНОГ СТОПАЛА (150)

Врсте деформитета и њихова обрада.

Принципи извођења третмана код деформитета.

Поступци обраде тврдог жуља.

Поступци обраде меког жуља.

Поступци обраде ситних жуљева.

Поступци обраде жуља са капиларом.

Поступци обраде жуља на чукаљу.

Поступци обраде септичног жуља.

Поступци обраде жуља са нуклеусом.

Поступци обраде жуља испод нокта.

Изглед и локација ураслог нокта.

Узроци ураслог нокта.

Поступци обраде ураслог нокта.

Савети за спречавање настанка ураслог нокта.

ОБОЉЕЊА НОГУ И ПЕДИКИР (75)

Гљивично обољење на кожи стопала.

Препознавање промене и границе педикирске интервенције.

Начин дезинфекције код гљивичних обољења.

Брадавице – границе педикирског рада.

Разлика између жуља и брадавице.

Педикир код промрзлина – радни поступци.

Педикир код оштећене циркулације крвних судова (артериосклероза, дијабетес, проширене вене).

Мере опреза при раду и радни поступци.

Значај сарадње са дерматолозима.

НАДОГРАДЊА НОКТИЈУ (135)

Врсте надоградње.

Правилно коришћење материјала и препарата за надоградњу.

Поступци извођења надоградње – гел техника.

Правилно коришћење материјала и препарата за акрил технику.

Поступци извођења надоградње – акрил техника.

Изливање ноктију.

Трајни френч.

Фиберглас техника.

Алергије и инфекција.

Произвођачи ноктију – дистрибутера.

ОБОЉЕЊА РУКУ И МАНИКИР (45)

Маникирски поступци код деформитета.

Маникирски поступци код обољења коже и ноктију.

Специфичности у третману.

Сарадња са дерматолозима.

СУВИ ПЕДИКИР – ШОЛОВ СИСТЕМ (45)

Разлика између Шоловог система и класичног педикера.
Одлике Шоловог апарата.
Начин руковања и примене Шоловог апарата.
Обрада задебљалог нокта.
Педикер Шоловим апаратом.

ПРАКТИЧНА НАСТАВА У БЛОКУ (120)

Организовање наставе у блоку омогућава ученику да се професионално оспособи и оствари наставне садржаје. Изводи се у салонима (педикер и маникир).

САДРЖАЈИ ПРОГРАМА

Извођење педикирских процедура код особа са деформитетима стопала.

Припрема, чување и одржавање препарата, инструмената и прибора за рад.

Извођење процедура ручне и апаратурне масаже руку и ногу.

Извођење свих врста депилације. Извођење маникирских процедура.

Извођење педикирских процедура код особа са обољењима коже и нокта.

Обрада свих врста жуљева.

Педикер третман суве и влажне коже.

Давање савета странкама о продуженој хигијенској и естетској нези.

Надградња ноктију (гел, акрил, изливање, фиброглас техника).

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА (УПУТСТВО)

Практична настава са технологијом рада је наставни предмет који је директно у функцији практичног професионалног оспособљавања ученика. Остваривањем циља и задатака овог предмета ученици стичу стручне компетенције за квалитетно обављање изабране професије.

Садржаји предмета структурирани су тако да се реализују у току трогодишњег школовања за изабрано занимање, с тим што је потребно да се у сваком разреду прецизира које су то вештине, умења и навике које је потребно стицати, развијати и усавршавати. Неопходно је да наставник сарађује са наставницима других стручних предмета, да познаје програме осталих стручних предмета, да подстиче ученике да сва стечена знања примењују на свим облицима наставе предмета и да указује ученицима на везу са предметима које ће тек изучавати, чиме се обезбеђује хоризонтална и вертикална повезаност и употребљивост знања.

Програм предмета се реализује кроз вежбе и настава у блоку.

У првом разреду ученици се упознају са средствима рада, радним материјалима и организацијом рада у струци и овладавају основним техникама и поступцима у извођењу маникир и педикер процедура. Вежбе се реализује наставник са групама од по 6 до 8 ученика у школским радионицама као четворочасовне дидактичке целине. Настава у блоку у трајању од 5 радних дана у континуитету са укупно (30 часова) реализује се у другом полугодишту на наставним базама тј. у маникир и педикер салонима.

У другом разреду настава се реализује кроз вежбе као петочасовне целине, са групама од по 6 до 8 ученика, у школским радионицама или на наставним базама (маникир и педикер салонима). Организацију вежби треба прилагодити конкретним условима функционисања школе.

У трећем разреду настава се реализује кроз вежбе као седмочасовне целине, са групама од по 6 до 8 ученика. Организација може бити условљена целокупном организацијом рада школе. Настава у блоку организује се и реализује два пута у трајању од по 5 радних дана (60 часова) у првом полугодишту и два пута од по 5 радних дана (60 часова) у другом полугодишту.

У реализацији програма предмета (вежби и наставе у блоку) наставници пружају информације, осмишљавају, организују и усмеравају ученичке активности, креирају атмосферу у којој се настава одвија, дају повратну информацију, процењују напредовање ученика и оцењују их.

Настава у блоку се реализује у маникир и педикер салонима са којима је школа склопила уговор о сарадњи. Носиоци реализације програма наставе у блоку су компетентна лица на наставним базама, а наставник је у улози организатора, координатора, лица

које обилази ученике на наставним базама и прикупља повратне информације од стручних лица о нивоу овладаности техникама, поступцима, вештинама својих ученика.

Вежбе је потребно тако организовати да ученик што чешће буде у прилици, а то величина групе и дозвољава, да одради, увежба, усаврши одређени поступак до нивоа вештине. Пожељно је да наставник креира такве наставне ситуације у којима ће ученици моћи да уочавају и разликују битно од небитног, примењују грешке у извођењу одређене вежбе, нуде решења за проблем – ситуацију, предвиђају могуће последице, процењују и вреднују сопствени рад и рад осталих ученика. На тај начин се ученици оспособљавају за ефикасан самосталан и тимски рад, преузимање одговорности за властито учење и напредовање у послу и стичу вештине за благовремено реаговање на промене у радној средини.

Праћење напредовања ученика се одвија на сваком часу. Због тога је за подстицање и подржавање позитивне мотивације ученика неопходно да наставник што чешће ученицима даје повратну информацију о степену усвојености наставних садржаја и овладаности практичним знањима и вештинама. Сваку активност ученика потребно је адекватно вредновати: учествовање у раду на часу, ангажовање на различитим изворима знања, активност у групном раду, самосталност у презентацији знања и вештина, спретност у коришћењу материјала, алата, инструмената у извођењу задатка, примена мера заштите и безбедности према себи, другима и окоolini. Такође, ученике треба оспособљавати да процењују сопствени напредак у остваривању задатака предмета као и напредак других ученика уз одговарајућу аргументацију.

ЗАВРШНИ ИСПИТ

Завршни испит у средњим стручним школама ученици полажу у складу са Правилником о плану и програму образовања и васпитања за заједничке предмете у стручним и уметничким школама – Садржај и начин полагања завршног испита („Службени гласник СРС – Просветни гласник”, број 6/90 и „Просветни гласник”, бр. 4/91 7/93, 17/93, 1/94, 2/94 2/95, 3/95, 8/95, 5/96, 2/02, 5/03, 10/03, 24/04, 3/05, 6/05, 11/05, 6/06, 12/06, 8/08, 1/09, 3/09, 10/09, 5/10 и 8/10).

Завршним испитом проверава се стручна оспособљеност кандидата за укључивање у рад и обављање професионалних задатака. При провери стручне оспособљености, може се ангажовати социјални партнер (експерта из струке).

Завршни испит састоји се од:

1. практичног рада;
2. усмене одбране практичног рада.

1. ПРАКТИЧАН РАД

Практичним радом на завршном испиту проверава се оспособљеност кандидата за практично извођење педикирских и маникирских процедура.

Практичан рад обухвата програмске садржаје I, II и III разреда:

- спровођење хигијенско-естетске ручне и апаратурне масаже руку и ногу;
- спровођење хигијенско-естетске неге ноктију на рукама;
- спровођење хигијенско-естетске неге стопала и ноктију на ногама;
- спровођење хигијенско-естетске неге стопала са деформитетима;
- спровођење педикирских и маникирских поступака код особа са обољењима коже и ноктију;
- спровођење сувог педикера;
- спровођење свих врста надградње ноктију.

2. УСМЕНА ОДБРАНА ПРАКТИЧНОГ РАДА

Усменом одбраном практичног рада на завршном испиту проверава се ниво стечених знања и способности кандидата да та знања примењује у свакодневном извршавању конкретних радних задатака образовног профила: педикер и маникир.

Питања за усмену одбрану практичног рада:

- методе асепсе и антисепсе
- примена и припрема антисептичких дезинфекционих средстава

- врсте дезинфицијенаса
- врсте стерилизације и примена
- изглед нормалног стопала и ноктију
- врсте и изглед деформитета
- врсте и изглед најчешћих обољења на ногама, изглед гљивичних обољења, верука и клавуса
- принципи педикирског и маникирског третмана код особа са гљивичним обољењима и домен рада
- принципи одржавања хигијенско-естетске неге руку и ногу
- третман особа са поремећајем циркулације крви на ногама и изглед промена
- третман особа са хиперхидрозом
- изглед промена и домен рада
- принципи обраде жуљева и хиперкератинских наслага
- поступци указивања прве помоћи код повреда насталих у току рада
- врсте и дејство ручне и апаратурне масаже
- врсте депилатора, начин дејства и примена
- индикације и контраиндикације за примену појединих врста депилатора
- састав и дејство препарата за хигијенско естетску и козметичку негу руку и ногу
- алергија, настанак, појавни облици и најчешћи алергени
- хигијенско-естетски препарати и козметичка средства као умирујуће супстанце
- задаци и поступак стручњака за педикир и маникир у случају појаве алергије код странке.

НАСТАВНИ ПРОГРАМИ

I. ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

B. СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ

ПРОГРАМИ ПРЕДМЕТА КОЈИ СЕ ИЗУЧАВАЈУ НА НИВОУ ПОЈЕДИНИХ ОБРАЗОВНИХ ПРОФИЛА

Образовни профили у четворогодишњем образовању:
СЦЕНСКИ МАСКЕР И ВЛАСУЉАР

ОСНОВЕ АНАТОМИЈЕ И ФИЗИОЛОГИЈЕ

ЦИЉ И ЗАДАЦИ

Циљ наставе предмета основе анатомије и физиологије је стицање основних знања о грађи и функцијама органа, система органа и човечијег организма као целине; оспособљавање ученика да стечена знања повезују и примењују у изучавању других наставних тема и области, професионалном раду и свакодневном животу.

Задаци наставе предмета основе анатомије и физиологије су да ученици:

- стекну основна знања о пореклу човека;
- разуме процесе и механизме који се одигравају у људском организму;
- усвоје основна знања о морфолошко-функционалним карактеристикама ћелија и ткива;
- секну квалитетна знања о грађи и функцијама локомоторног, кардиоваскуларног, респираторног, ендокриног, нервног, урогениталног и дигестивног система;
- развију навику за коришћењем нових информационих технологија у циљу претраживања и прикупљања података о савременим достигнућима у проучавању човечијег организма, примерено узрастним могућностима разумевања;
- развију свест о потреби за перманентним образовањем;
- негују и развију способност тимског рада, интеракције и сарадње међу ученицима;
- развију способност посматрања, уочавања, упоређивања, анализирања, критичког мишљења и закључивања.

САДРЖАЈИ ПРОГРАМА

I РАЗРЕД

(3 часа недељно, 105 часова годишње)

УВОД (1)

Предмет проучавања анатомије и физиологије.

ФУНКЦИОНАЛНА ОРГАНИЗАЦИЈА ЧОВЕЧЈЕГ ОРГАНИЗМА (1)

Функционална организација човечијег организма. Хомеостаза и механизми регулације.

МОРФОЛОШКО-ФУНКЦИОНАЛНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ ЋЕЛИЈА И ТКИВА (8)

Морфолошко-функционалне карактеристике ћелије. Транспорт кроз ћелијску мембрану. Појам и врсте ткива. Епително и везивно ткиво. Раздражљива ткива – мишићно и нервно ткиво. Кожа – грађа и функције. Аднекси коже.

ТЕЛЕСНЕ ТЕЧНОСТИ (1)

Појам и подела телесних течности. Промет воде у организму.

КРВ (8)

Појам, запремина, боја и састав крви. Крвна плазма. Улоге крви. Ћелијски елементи крви: еритроцити, леукоцити и тромбоцити. Улоге крви. Крвне групе (ABO, Rh) и принципи трансфузије крви.

ЛОКОМОТОРНИ СИСТЕМ (16)

Општи појмови о костима – подела, грађа и улоге. Скелет главе. Скелет грудног коша. Скелет кичменог стуба и карлице. Скелет екстремитета. Грађа, облик и функционалне карактеристике скелетних мишића. Мускулатура главе, врата и екстремитета. Мускулатура трупа.

НЕРВНИ СИСТЕМ (15)

Основни појмови о нервном систему. Централни нервни систем. Кичмена мождина и рефлексна активност ЦНС-а. Продужена мождина, мождани мост и мали мозак. Средњи мозак и међумозак. Велики мозак. Можданице. Церебрална течност. Периферни нервни систем: спинални и кранијални нерви. Аутономни нервни систем.

РЕЦЕПТОРНИ СИСТЕМ (6)

Опште особине анализатора. Рецепција укуса, мириса и сензибилитета. Рецепција вида. Рецепција слуха и равнотеже.

ЕНДОКРИНИ И РЕПРОДУКТИВНИ СИСТЕМ (13)

Ендокрини систем – хормони: појам, улоге, подела и особине. Хипофиза. Ендокрини панкреас. Тироидна и паратиroidне жлезде. Надбубрежне жлезде. Полне жлезде жене и мушкарца – грађа и функције. Женски полни органи и мушки полни органи – грађа и функције.

КАРДИОВАСКУЛАРНИ СИСТЕМ (7)

Срце – положај, величина, спољни изглед и грађа. Унутрашњи изглед срца – преткоморе, коморе и валвуларни апарат. Плућни и системски крвоток. Анатомија и физиологија крвних судова. Срчани циклус, фреквенца срца. Регулација срчаног рада. Артеријски крвни притисак и пулс.

РЕСПИРАТОРНИ СИСТЕМ (6)

Дисајни путеви – подела, грађа и улоге. Плућа, плућна марамица и медијастинум. Физиологија дисања – механизам дисајних покрета. Размена гасова у плућима и транспорт гасова путем крви. Регулација дисања.

ДИГЕСТИВНИ СИСТЕМ (8)

Анатомија дигестивног система. Анатомија јетре и улоге јетре. Варење у дигестивном систему.

УРИНАРНИ СИСТЕМ (6)

Анатомија бубрега и мокраћних путева.
Физиологија уринарног система: функције бубрега и особине мокраће.

ТЕЛЕСНА ТЕМПЕРАТУРА (3)

Терморегулација – механизми стварања и одавања топлоте.

ПРОМЕТ МАТЕРИЈЕ И ЕНЕРГИЈЕ (6)

Метаболизам угљених хидрата, масти и беланчевина и међусобна повезаност.

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА (УПУТСТВО)

Наставни предмет основе анатомије и физиологије представља основни општестручни предмет јер својим садржајима пружа ученицима знања неопходна за разумевање садржаја других стручних предмета у подручју рада и у функцији је професионалног оспособљавања. Садржајно се ослања на ученичка знања стечена у основној школи из области науке о човеку из наставног предмета биологија пружајући проширена и продубљена знања о системима органа човечијег организма, њиховом функционисању, међусобној функционалној повезаности и условљености.

У наставном раду велику помоћ би представљало коришћење очигледних наставних средстава – слика, схема, мулажа појединих система органа, наставних филмова, анимација и сл.

Посебно треба радити на перманентном повезивању знања у оквиру предмета како би ученици разумели функционисање једног система органа као део функционисања организма као јединствене целине. Због тога се за часове систематизације наставних садржаја препоручује осмишљавање задатака које ће ученици самостално или у групном раду решавати. То могу бити задаци упоређивања грађе појединих органа и система органа, утврђивања сличности и разлика у начину функционисања, откривања веза међу системима органа и сл. За израду оваквих задатака ученици ће користити знања стечена на часовима, уџбеник, али их је потребно упутити и на коришћење других извора знања – атласа, енциклопедија, интернета,... Презентације реализованих задатака могу бити у различитој форми – постера, наставних плаката, видео презентације, асоцијативних квиз питања.

Повратном информацијом о степену и квалитету усвојених садржаја континуирано обавештавати ученике чиме се подстиче мотивисаност за стицање нових знања и њихову примену. У ту сврху могуће је користити усмену проверу знања, кратке тестове и друге облике писмене провере знања, тестове на крају првог и другог полугодишта, семинарске радове и презентације и др.

ХИГИЈЕНА

(Образовни профили: СЦЕНСКИ МАСКЕР И ВЛАСУЉАР)

ЦИЉ И ЗАДАЦИ

Циљ наставе предмета хигијена је стицање основних знања из подручја опште хигијене, формирање позитивног става у односу на примену принципа хигијене у свакодневном животу и професионалном раду.

Задаци наставе предмета хигијена су да ученици:

- буду оспособљени за разумевање значаја и улоге одржавања личне хигијене и хигијенског начина живљења у превенцији болести;
- стичу основна знања о значају и улози хигијене исхране у заштити и унапређивању здравља и упознају поремећаје и болести које настају као последица неправилне исхране;
- развију свест о значају здравља и практикују здраве стилове живота;
- усвоје знања о утицају штетних агенаса у радном и животном окружењу на нарушавање здравља људи;
- усвоје хуманистичке ставове, развију и негују емпатију;
- развију способност посматрања, уочавања, анализирања, тумачења, логичког закључивања, решавања проблема;
- оспособе се за самостално и перманентно образовање и усавршавање;

САДРЖАЈИ ПРОГРАМА

II РАЗРЕД

(2 часа недељно, 70 часова годишње)

УВОД (2)

Предмет изучавања, задаци и значај хигијене.
Појам и дефиниција здравља.

ЛИЧНА ХИГИЈЕНА (17)

Одржавање телесне чистоће.
Хигијена усне дупље. Зубни каријес – настанак и превенција.
Хигијена косе и noktiju.
Хигијена полних органа и полних односа. Болести које се преносе сексуалним контактом: гонореја и сифилис.
AIDS и остале болести које се преносе сексуалним контактом.
Колитис.
Менструална хигијена и хигијена трудница.
Медицински аспекти планирања породице. Контрацептивне методе.
Контрацептивна средства.
Болести прљавих руку: бактеријске инфекције коже и слузокожа инфекције дигестивног тракта.
Паразитна обољења. педикулоза. Скабијес и гљивична обољења коже.
Хигијена одевања.

МЕНТАЛНА ХИГИЈЕНА (16)

Ментална хигијена – однос соматског и менталног здравља.
Фактори који утичу на ментално здравље. Здрава и зрела личност.
Адолесценција и поремећаји у адолесценцији.
Стрес и реакције на стрес.
Наркоманија – појам, обележја и узроци. Класификација дрога.
Депресори ЦНС-а.
Стимуланси ЦНС-а.
Халуциногени и канабис. превенција и лечење наркоманије.
Никотизам.
Алкохолизам – појам, узроци настанка и развојне фазе.
Соматске и менталне последице алкохолизма.
Социјално-економске последице алкохолизма. Превенција и лечење алкохолизма.

ХИГИЈЕНА ИСХРАНЕ (11)

Значај исхране и принципи правилни исхране.
Хранљиве материје: угљени хидрати, масти и беланчевине.
Витамини – подела, извори, улоге, авитаминозе.
Минералне материје – извори, улоге, ефекти промене концентрације на организам.
Животне намирнице.
Енергетски биланс исхране.
Потхрањеност и гојазност.
Поремећаји изазвани неисправном исхраном.

КОМУНАЛНА ХИГИЈЕНА (10)

Утицај еколошких фактора на здравље људи (позитивни и негативни еколошки фактори).
Хигијена ваздуха: нормалан састав и особине ваздуха. Врсте и штетна дејства аерозагађивача.
Сунчево зрачење (позитивни и негативни ефекти). Вештачки извори (соларијум).
Хигијена воде: улога и значај воде у организму.
Физичке и хемијске особине воде.
Снабдевање и пречишћавање пијаће воде.
Хигијена земљишта. Загађивачи земљишта и отпадне материје.
Хигијена становања.

ХИГИЈЕНА У ВАНРЕДНИМ УСЛОВИМА (1)

Хигијена у ванредним условима.

ШКОЛСКА ХИГИЈЕНА (1)

Школска хигијена.

ХИГИЈЕНА РАДА (8)

Физиологија рада. Замор, умор и премор. Радна способност и производност рада.

Професионалне штетности и штетне носке.

Професионална обољења и повреде при раду.

Професионална оштећења здравља радника у делатности личних услуга

Санитарно-технички услови у салонима за личне услуге.

Дезинфекција и стерилизација (појам сепсе и антисепсе).

ЗДРАВСТВЕНО-ВАСПИТНИ РАД (4)

Здравствено-васпитни рад – појам, принципи.

Методе, облици и средства здравствено-васпитног рада.

Улога фризера/педикира и маникира у здравственом васпитању средине у којој ради.

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА (УПУТСТВО)

Наставни предмет хигијена својим садржајем обезбеђује стицање опште здравствене културе, али пружа и специфична знања неопходна за квалитетно обављање професионалних задатака. Садржаји предмета се успешно могу корелирати и употпуњавати са садржајима других стручних предмета: основе анатомије и физиологије и практична настава са технологијом рада о чему би требало водити рачуна приликом годишњег и оперативног планирања.

Степен препознатљивости садржаја може бити један од критеријума за избор наставних метода, облика и средстава рада. Препорука је наставницима да се за обраду садржаја, о којима ученици имају већ одређеног предзнања, или за часове систематизације активирају ученици који би самостално, тандемски или у групи реализовали презентацију садржаја, водили дискусију на задату тему, израдили наставни или едукативни плакат/пано и др.

Наставне теме из подручја личне хигијене, хигијене исхране и поремећаја који настају услед недовољне и неправилне исхране, хигијене радне средине и технике указивања прве помоћи ученици треба да савладају на нивоу разумевања и примене. У том смислу веома корисне могу бити радионице на којима би ученици, кроз добро изабрану и осмишљену проблем – ситуацију (симулацију одређених животних и професионалних ситуација), сагледавали проблем из различитих позиција, уочавали грешке, примењивали стечено знање, износили аргументе, закључивали, предвиђали могуће последице.

Остале наставне теме треба обрадити на нивоу обавештености.

Постигнуће и напредовање ученика се континуирано прати, вреднује се свака активност ученика на сваком часу (квалитет усвојених знања, увежбаност и самосталност у извршавању практичног задатка, активност у групном и тимском раду, учешће у анализи задатих конкретних проблема и ситуација, учешће у дискусији, доношењу закључака и сл.).

ПРВА ПОМОЋ

(Образовни профил: СЦЕНСКИ МАСКЕР И ВЛАСУЉАР)

ЦИЉ И ЗАДАЦИ

Циљ изучавања предмета је практично обучавање будућих радника у делатности личних услуга за ваљано указивање неопходне помоћи животно угроженим лицима и повређеним, а у непредвиђеним задесним ситуацијама, што представља основу спасавања и очувања живота.

Задаци су:

– стицање знања о томе колики је значај правовремено и правилно указане прве помоћи у спасавању људских живота;

– оспособљавање ученика да препознају поремећаје здравља и да на прави начин помогну и себи и другима у свакодневном животу и раду;

– обучавање ученика практичним методама и техникама указивања прве помоћи.

САДРЖАЈИ ПРОГРАМА

II РАЗРЕД

(30 часова у блоку годишње)

Прва помоћ (увод), преглед повређених, редослед указивања прве помоћи, виталне функције и привидна и права смрт.

Дефиниција, циљ и задаци прве помоћи.

Редослед поступака пружања прве помоћи.

Основни појмови о тријажи и редовима хитности.

Утврђивање виталних функција.

Привидна и права смрт. Несигурни и сигурни знаци смрти.

Преглед „од главе до пете”.

Поремећаји свести.

Поремећаји свести – појам и класификација.

Процена нивоа реаговања. Бочни релаксирајући положај.

Синкопа, кома, мождани удар, потрес мозга.

Фебрилне конвулзије и епилепсија.

Хипо и хипергликемија.

Тровање алкохолом и лековима.

Реанимација.

Престанак дисања и рада срца. кардиопулмонална реанимација (КПР).

Успостављање проходности дисајних путева. Хајмлихов захват.

Методе вештачког дисања (инсулфационе и мануелне).

Спољашња масажа срца.

Специфичности КПР-а код новорођенчета, малог детета и одраслог.

Контрола успешности КПР-а и грешке при раду.

Повреде, завојни материјал и технике превејања.

Повреде и ране. Поступак са раном.

Поступак са страним телом у рани. Ратне ране.

Завојни материјал.

Врсте и технике превејања – завојем и троугластом марамом.

Врсте и технике превејања (глава и труп).

Врсте и технике превејања (горњи и доњи екстремитети).

Крварење, методе хемостазе и шок.

Крварење – појам, подела и препознавање.

Процена искрвављености. Шок.

Мере превенције шока. методе привремене хемостазе.

Дигитална компресија и компресивни завој.

Есмархова повеска и поступак код ампутације.

Увежбавање техника превејања и заустављања крварења.

Повреде коштаног-зглобног система и имобилизација.

Повреде костију и зглобова.

Имобилизација и средства за имобилизацију.

Технике имобилизације горњих екстремитета.

Технике имобилизације доњих екстремитета.

Технике имобилизације код повреда кичменог стуба и карлице.

Транспорт лица са имобилизацијом.

Повреде унутрашњих органа.

Повреде главе.

Повреде ока и уха.

Повреде органа грудног коша.

Повреде органа трбуха и карлице.

Краш и блат повреде.

Политраума и поступак са политрауматизованим.

Термичке, хемијске повреде и повреде електрицитетом.

Саобраћајни трауматизам.

Термичке повреде. Топлотни удар сунчаница.

Опекотине.

Хемијске опекотине.

Термичке повреде ниским температурама. Хиблеров топлотни омотач.

Повреде електрицитетом.

Изненада настале тегобе и болести.

Прва помоћ код фебрилности (грознице).

Прва помоћ код уједа и убода.

Утопљење у води – поступак и мере прве помоћи.

Тровање удисањем и гутањем отрова.

Прва помоћ код коронарних болести и бронхијалне астме.

Прва помоћ код акутних болова у трбуху, повраћања, пролива.

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА (УПУТСТВО)

Садржаји предмета прва помоћ конципирани су у складу са захтевима за поседовањем одређених знања из области медицине који проистичу из подручја рада и природе рада професионалне задатке извршавају на човеку као објекту рада, неопходно је да поседују основна стручна знања и да су оспособљени да укажу прву помоћ у случају настанка изненадних ургентних стања укључујући, првенствено, повреде, губитак свести, алергијске манифестације и слично.

Настава прве помоћи треба да се реализује као блок настава. Практичним радом увежбавањем на часовима блок наставе ученици усвајају обрасце понашања и деловања у пружању прве помоћи повређеним и животно угроженим лицима, али и стручно и безбедно обављање свакодневних активности.

Настава прве помоћи треба да се остварује у логички осмишљеним садржајним целинама. Блок се може реализовати у континуитету или разбијен на дане у току полугодишта (5 блокова са 6 часова у сваком полугодишту за образовне профиле где је укупни годишњи фонд часова 60, а за профиле у којима је годишњи фонд 30 часова блок часови су распоређени на целу школску годину).

При томе реализација сваке целине подразумева кратко теоријско излагање о суштини поремећаја који су код угроженог лица (знаци за лако препознавање), редослед активности при пружању прве помоћи подучавање и увежбавање ученика до нивоа да могу самостално процењивати ситуације и изводити технике пружања прве помоћи. Увежбавање и евалуацију вршити кроз сценарије могућих ситуација из живота и рада. Последњи блок је предвиђен за систематизацију градива.

Програм се реализује поделом одељења на две групе ученика.

Непосредне облике реализације програма креира стручни актив школе, на основу услова и потреба по образовним профилима школе.

ПОЗНАВАЊЕ ПРЕПАРАТА

(Образовни профил: СЦЕНСКИ МАСКЕР И ВЛАСУЉАР)

ЦИЉ И ЗАДАЦИ

Циљ наставе предмета познавање препарата је стицање основних знања о хемијском саставу, облицима, начину деловања и примени различитих препарата који ће се користити у обављању професионалних задатака, развијање одговорног односа према себи, другима и животној средини.

Задаци наставе предмета познавање препарата су да ученици:

- стекну основна знања о козметичким сировинама, њиховим особинама, дерматолошким својствима и примени;
- стекну основна знања о саставу, врстама, облицима, дејству, изради и примени савремених препарата који се примењују у нези, заштити и декорацији косе, браде, бркова и коже, као и у одржавању личне хигијене;
- развију свест о важности поступака дезинфекције и стерилизације у професионалном раду;
- буду оспособљени за примену стечених знања у пракси као и за препознавање везе садржаја предмета са другим наставним предметима и областима;
- буду оспособљени да самостално, на основу рационалних аргумената, врше правилан избор и примену препарата, као и да сагледавају и процењују могуће ризике у њиховој примени;
- развију одговорни однос према сопственом здрављу и здрављу и безбедности других људи уз примену актуелних прописа који то регулишу;
- развију еколошку свест и буду оспособљени да рад организују у складу са принципима одржања и очувања животне средине;
- формирају стручно-критички став о вредностима и стварном дејству различитих комерцијалних препарата који се налазе на тржишту;
- развију свест о потреби за перманентним образовањем и стекну навике за сталним стручним усавршавањем а у циљу преузимања одговорности за властито учење и напредовање у послу и каријери;
- развију способност посматрања, анализирања, упоређивања, критичког мишљења и закључивања.

САДРЖАЈИ ПРОГРАМА

II РАЗРЕД

(3 часа недељно, 105 часова годишње)

УВОД (2)

Предмет изучавања и задаци.

Значај козметичких препарата у нези и декорацији косе и коже.

КОЗМЕТИЧКЕ СИРОВИНЕ (15)

Класификација сировина и основна дејства појединих група сировина (природне – подела, дејство и примена).

Номенклатура и испитивање сировина.

Стандардизација сировина.

Вода – особине, деловање и примена.

Тврдоћа воде и њен утицај на косу и кожу.

Пречишћена вода и њена примена у козметици.

Површински активне материје – појам, подела, дејство, примена и њихов значај у хигијенско-естетској нези.

Додатне сировине козметичких препарата – боје и конзерванси.

КОЗМЕТИЧКИ ПРЕПАРАТИ (15)

Дефиниција, особине и значај препарата у свакодневној нези.

Класификација препарата у физичко-хемијском смислу (микродисперзни и макродисперзни системи) као козметички облици препарата.

Прави раствори – подела, особине, значај и примена. Концентрација раствора и задаци са процентном концентрацијом.

Колоидни раствори – особине, облици и примена. Емулзије – особине и значај емулзионих система у изради препарата.

Врсте емулзија и њихова дерматолошка својства.

Суспензије – подела, особине и начин израде.

Козметички препарати као суспензиони облици.

Аеросоли – особине и значај у савременој производњи препарата за негу и декорацију косе и коже.

Остали облици препарата – екстрактивни препарати, ароматичне воде, прашкови и пасте.

ПРЕПАРАТИ ЗА ЛИЧНУ ХИГИЈЕНУ (8)

Сапуни – састав, врсте, начин израде, механизам дејства и облици.

Тоалетни сапуни (течни и чврсти).

Шампони – врсте, састав, облици, дејство и примена.

Препарат за суво прање косе – састав дејства.

Препарати за купање – врсте, састав и примена.

Комерцијални препарати и њихови ефекти.

ПРЕПАРАТИ ЗА НЕГУ И ДЕКОРАЦИЈУ КОСЕ (16)

Грађа, хемијски састав и особине длаке.

Препарати за негу косе – подела, састав, облици и примена.

Препарати за учвршћивање косе – лакови за косу, ехотони, гелови и пене – састав, дејство и примена.

Препарати за ондулацију косе – врсте, особине и механизам дејства.

Препарати за бојење косе – привремене и трајне боје за косу, бељење косе.

ПРЕПАРАТИ ЗА НЕГУ И ОДРЖАВАЊЕ ФУНКЦИЈА КОЖЕ (14)

Кожа – функције и типови.

Сировински састав – масна фаза: природне и синтетичке масти, уља, воскови, фосфолипиди, масни алкохоли, силиконске масти.

Водена фаза – пречишћена вода, ароматичне воде, борна вода.

Препарати за чишћење коже – врсте, особине, облици и дејство (кремови, адсорптивни препарати и лосиони).

Тоници за негу коже.

Емолијентне креме (масне и хидрантне).

Козметичке маске и паковања.

ПРЕПАРАТИ ЗА ЗАШТИТУ И ПРИКРИВАЊЕ НЕДОСТАКА НА КОЖИ (6)

Препарати за заштиту од сунчевог зрачења.
Препарати за убрзано тамњење коже.
Себорична кожа и њена нега – препарати.
Препарати за бељење коже.
Препарати за пилинг коже.

ПРЕПАРАТИ ЗА ДЕКОРАТИВНУ КОЗМЕТИКУ – ШМИНКА (21)

Пудери – подела, сировински састав, особине, дејство и облици.
Пудери за лице (тонируни и нетонируни).
Ружеви за лице – руменила – врсте, облици.
Ружеви за усне – састав, израда, облици и примена; помаде за уста.
Декоративни препарати за очи – сенке – подела, састав, особине.
Препарати за трепавице – маскаре и обрве – креони.
Препарати за постављање вештачких трепавица.
Препарати за трајну шминку – састав, облици, начин дејства и примена
Препарати за сликање тела „body art” – облици, постојаност).
Декоративне маске.
Препарати за сценски наступ, телевизију и филм – карактеристике, састав, облици и постојаност.
Препарати за дневну и вечерњу шминку – разлике, састав препарата дејство и облици.
Препарати за негу и декорацију ноктију – лакови за нокте.

МИРИСНЕ МАТЕРИЈЕ (5)

Појам, особине и значај мирисних материја.
Природни и синтетички мириси.
Етарска уља – особине, добијање и подела према начину дејства.
Парфеми и колоњске воде – састав, примена. Мирисне компоненте у козметичким препаратима.

ПРЕПАРАТИ СА НАЈЧЕШЋИМ АЛЕРГЕНИМ СВОЈСТВИМА (3)

Сензибилишућа својства сировина високог и ниског рН и других козметичких сировина као алергена.
Контрола квалитета козметичких препарата.

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА (УПУТСТВО)

Познавање препарата је наставни предмет који представља основу у оспособљавање сценских маскера и власуљара за стручно обављање професионалних задатака.

Садржај предмета је веома захваљан за примену разноврсних наставних метода и облика рада са ученицима који би били у функцији усвајања наставних садржаја, од нивоа обавештености, разумевања, примене у конкретној ситуацији, до формирања стручно критичног става и способности вредновања сопственог знања.

Реализација програма треба да се одвија у складу са принципима активне, проблемске и истраживачке наставе са сталним упућивањем на одговарајуће појаве из живота, искуства ученика или могуће професионалне ситуације.

С тим у вези, препорука је да се у годишњем и оперативним плановима рада, како за први, тако и за други разред, предвиде посете сајмовима козметике и презентацијама козметичких средстава, након којих би се са ученицима могла реализовати анализа прикупљеног материјала и презентованих садржаја кроз дискусију, изношење и аргументовање сопственог мишљења, посматрање проблема из различитих позиција, израдом постер презентација.

Задавањем једноставнијих истраживачких задатака, који би се реализовали у пару, групи или тимски, ученици би били у прилици да самостално прикупљају, уређују, анализирају и презентују податке и закључке. Посебан квалитет оваквог начина рада јесте што он омогућава оспособљавање ученика за тимски рад и сарадњу.

Симулацијом конкретних проблемских професионалних ситуација ученици ће бити у прилици да комбиновањем претходних теоријских и практичних знања и сопствених искустава с новим знањима и искуствима решавају проблем, издвајају релевантне податке за његово решавање, проналазе различита решења за исти проблем, постављају питања и процењује решења других ученика. Повезивањем теоријских садржаја са практичном наставом обезбедиће се лакше, брже и квалитетније усвајање знања.

Предложен је оријентациони број часова за реализацију наставних тема и у првом и у другом разреду, а наставник их самостално распоређује по типу и планира оперативним плановима рада. При томе, потребно је водити рачуна о нивоима образовно-васпитних захтева (обавештености, разумевања и примене) који ће се поставити ученицима у савлађивању наставних садржаја.

У изради оперативног плана за други разред требало би предвидети одређени број часова за обнављање садржаја научених у првом разреду чиме би се постигао трансфер знања на садржаје истог и сродних предмета, а посебно у делу практичне примене знања.

Праћење напредовања ученика се одвија на сваком часу, сваку активност ученика потребно је адекватно вредновати. Ученике, такође, треба оспособљавати и подстицати да процењују сопствени напредак у остваривању задатака предмета, као и напредак других ученика уз одговарајућу аргументацију.

ДЕРМАТОЛОГИЈА

(Образовни профил: СЦЕНСКИ МАСКЕР И ВЛАСУЉАР)

ЦИЉ И ЗАДАЦИ

Циљ наставе предмета основе дерматологије је стицање основних знања о грађи, функцији и заштити коже и усвајање основних појмова појмова о патолошким променама на кожи са којима ће се ученици сусретати у професионалном раду.

Задаци наставе предмета основе дерматологије су да ученици:

- стекну основна знања о грађи, функцији и заштити коже;
- усвоје основне појмова о патолошким променама на кожи, умеју да их препознају и разликују;
- буду оспособљени да процењују могуће ризике за кожу услед примене различитих препарата за третирање косе, коже и ноктију;
- формирају одговорни однос према здрављу и усвоје основних знања о алергијама, изазивачима алергија, реакцијама на алергене и буду оспособљени за њихово препознавање;
- развију способност посматрања, уочавања, упоређивања, анализирања, закључивања;
- развију свест о сопственом знању и потреби за перманентним стручним усавршавањем.

САДРЖАЈИ ПРОГРАМА

III РАЗРЕД

(2 часа недељно, 70 часова годишње)

УВОД (1)

Предмет изучавања дерматовенерологије и њен значај за образовни профил.

СТРУКТУРА И ФУНКЦИЈЕ КОЖЕ (9)

Макроскопски изглед и типови коже. Микроскопска структура коже.

Епидерм – грађа, карактеристике у вези са локализацијом и улоге.

Дерм и хиподерм – грађа и улоге.

Аднекси коже. Лојне и знојне жлезде – грађа и функције. Састав и физиолошки значај лоја и зноја.

Длака – структура, особине, врсте длаке, раст и смена длаке, трихограм, функције длаке. Утицај ендогених и егзогених фактора на раст длаке.

Нокат – структура, раст, утицај ендогених и егзогених фактора на раст нокта и функције нокта.

Функције коже – механичко потпорна, заштитна, имунолошка, терморегулациона, ендокринолошка, метаболичка, респираторна, сензорна, социјално-економска и сексуална.

ПАТОЛОШКЕ ПРОМЕНЕ НА КОЖИ – ЕФЛОРЕСЦЕНЦИЈЕ (4)

Ефлоресценције – појам и подела (према механизму настанка и у односу на ниво коже).

Ефлоресценције у нивоу коже. Ефлоресценције изнад нивоа коже. Ефлоресценције испод нивоа коже.

ЕРИТЕМАТОЗНЕ И ЕРИТЕМОСКВАМОЗНЕ ДЕРМАТОЗЕ (4)

Еритеми – појам, подела (према механизму настанка, на основу узрока који је условио настанак еритема и према распрострањености).

Генерализовани активни еритеми – егзантеми, подела (вирусни и егзантеми изазвани лековима).

Регионални еритеми – подела према узрочним факторима (еритеми механичког порекла, еритеми изазвани физичким, хемијским и биолошким агенсима).

Псоријаза – еритемосквамозна дерматоза.

ОБОЉЕЊА ЛОЈНИХ И ЗНОЈНИХ ЖЛЕЗДА (4)

Обољења лојних жлезда – себостаза и себореични дерматитис.

Acne vulgaris – етиологија, механизам настанка, клиничке форме и лечење.

Rosacea – етиологија, клиничка слика и лечење.

Обољења екриних и апокриних знојних жлезда – подела (квантитативни и квалитативни поремећаји лучења зноја, miliaria).

ОБОЉЕЊА ДЛАКЕ – ТРИХОЗЕ (8)

Наследне и стечене болести стабљике длаке.

Абнормалности у боји косе.

Хипертрихоза – подела, хирзутизам.

Алопеција – дефиниција ћелавости, подела.

Андрогенска алопеција – етиологија, клиничка слика и лечење.

Alopecia areata – етиологија, клиничка слика и лечење. Дифузна алопеција (андрогенски и телогенски ефлувијум). Трауматске нежилне алопеције (трихотиломанија, козметичке алопеције и задесне трауматске алопеције).

Ожилне алопеције (примарне и секундарне ожилне алопеције).

Трансплатација косе.

ОБОЉЕЊА НОКТИЈУ – ОНИХОЗЕ (2)

Развојне аномалије ноктију, инфекције ноктију, оштећења ноктију изазвана физичким и хемијским агенсима, онихозе које прате друге дерматозе, промене ноктију код унутрашњих обољења.

АЛЕРГИЈСКЕ ДЕРМАТОЗЕ (3)

Алергијске реакције коже.

Уртикарија – појам, подела (имунолошке и неимунолошке уртикарије).

Контактни алергијски дерматитис – екцем.

ВИРУСНЕ ИНФЕКЦИЈЕ КОЖЕ (3)

Обољења изазвана хуманим папилома вирусом – брадавице.

Обољења изазвана херпес вирусима: Herpes simplex, Herpes zoster

БАКТЕРИЈСКЕ ИНФЕКЦИЈЕ КОЖЕ (3)

Пиодермије – појам и подела.

Стрептококне инфекције коже: impetigo contagiosa, ecthyma angulus и infectionsus.

Стафилококне инфекције коже: impetigo bulosa, folliculitis, furunkulus и carbunculus.

ГЉИВИЧНА ОБОЉЕЊА КОЖЕ (5)

Површне микозе: Pityriasis versicolor и trichomikoza.

Дерматофитије капилицијума и браде.

Дерматофитије тела, интертригинозних предела, стопала и ноктију.

Кандидијаза.

ПАРАЗИТАРНА ОБОЉЕЊА КОЖЕ (2)

Скабијес и педикулоза.

ТУМОРИ КОЖЕ (3)

Невуси (пигментни и васкуларни).

Бенигни тумори коже – карактеристике и клиничке форме.

Малигни тумори – карактеристике, клиничке форме и малигних меланом.

ОБОЉЕЊА ПЕРИФЕРНИХ ВЕНА (2)

Венска тромбоза и венски варикозитети.

ОШТЕЋЕЊА КОЖЕ РАЗЛИЧИТИМ СПОЉНИМ ФАКТОРИМА (3)

Механички фактори (жуљ и курје око). Физички фактори (утицај сунца на кожу, фототипови коже, заштитна средства, ефекти UV зрачења на кожу).

БОЛЕСТИ КОЈЕ СЕ ПРЕНОСЕ СЕКСУАЛНИМ ПУТЕМ (4)

Syphilis

Gonorrhoea, AIDS.

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА (УПУТСТВО)

Наставни предмет основе дерматологије пружа ученицима знања која су неопходна у њиховом професионалном раду. Садржајно је конципиран тако да је уочљива корелација са стручним предметима као што су: основе анатомије и физиологије, познавање материјала, хигијена са првом помоћи и практична настава са технологијом рада. С обзиром да ученици већ поседују основна знања из тих области препоручује се наставнику да, нарочито у оперативном, месечном планирању предвиди оне начине рада и наставна средства која ће та знања проширити, продубити и учинити употребљивим. Мисли се, пре свега, на коришћење интерактивних метода наставе и учења (самостално, у пару, групи или тимски) чиме ће се обезбедити вертикална повезаност наставних садржаја а ученици разумети садржај предмета као део свеобухватног стручног образовања и професионалног оспособљавања.

Наставна средства која ће томе допринети могу бити: наставни филмови, цртежи, припремљене презентације богате фотографијама здраве коже, промена на кожи које представљају патолошке поремећаје као и промене које настају под утицајем штетних дејстава агенаса који се наносе или који су присутни у току извођења процедуре.

Од посебног значаја ће бити подстицање ученика да, кроз задавање примера из праксе, разликују здрава и патолошка стања коже, сагледају своју улогу и одговорност у професионалном раду, предвиде могуће грешке у поступању и њихове последице по здравље коже, дискутују, размењују мишљења, износе аргументе, доносе закључке. Све су ово уједно и активности кроз које наставник континуирано прати и вреднује рад сваког ученика и оцењује у складу са Правилником о оцењивању.

ПСИХОЛОГИЈА

(Образовни профили: СЦЕНСКИ МАСКЕР И ВЛАСУЉАР)

ЦИЉ И ЗАДАЦИ

Циљ наставе психологије је да допринесе формирању зреле, одговорне, социјализоване и асертивне особе, да пружи подршку развоју компетенција значајних за рад и даљи професионални развој кроз стицање функционалних знања о основним карактеристикама психичког живота и понашања човека, формирање правилних ставова и овладавање социјалним вештинама.

Задачи наставе психологије су да ученици:

– стекну основна знања о психичким процесима, особинама, стањима и њиховом манифестовању у понашању;

– разумеју психички живот особе као целину међусобно повезаних процеса, стања и особина;

– разумеју везу која постоји између понашања особе и личности и ситуације;

- разумеју психолошке основе међуљудских односа и унапреде комуникацијске вештине;
- стекну знања о психолошким карактеристикама корисника које су значајне за пружање услуга;
- развију ставове који уважавају психолошке карактеристике корисника;
- развију професионалну етику и поштовање корисника без дискриминације по било ком критеријуму;
- разумеју концепт менталног здравља и значај превенције, унапреде здраве животне стилове и примењују их свакодневном животу;
- унапреде сарадњу са другима, као и способност за тимски рад и неговање социјалних и емоционалних односа;
- развију став о неопходности сталног стручног усавршавања и отворености за промене;
- примењују стечена знања и вештине критичког мишљења при доношењу одлука и решавању проблема у професионалном раду и свакодневном животу.

САДРЖАЈИ ПРОГРАМА

IV РАЗРЕД

(2 часа недељно, 60 часова годишње)

УВОД

ПРЕДМЕТ, ГРАНЕ И МЕТОДЕ ПСИХОЛОГИЈЕ

Предмет, теоријски и практични задаци психологије. Психологија као систем научних дисциплина. Однос психологије и других наука.

Методе и технике психолошких истраживања.

РАЗВИТАК ПСИХИЧКОГ ЖИВОТА

Чула, нервни систем и жлезде са унутрашњим лучењем.

Развој психичког живота појединца, чиниоци развоја (наслеђе, средина и лична активност).

Периоди развоја (детинство, адолесценција, зрелост, старост).

ПСИХИЧКИ ПРОЦЕСИ; ОСОБИНЕ; СТАЊА

ОПАЖАЊЕ И ПАЖЊА

Опажање – опажај и осет, дражи (врсте и праг), утицај искуства и мотивације.

Опажање боја и професионални значај перцептивних способности; опажање лепог и ружног.

Поремећаји опажања – илузије и халуцинације.

Пажња. Чиниоци и особине, обим пажње.

УЧЕЊЕ, ПАМЋЕЊЕ, ЗАБОРАВЉАЊЕ

Појам и врсте учења. Стицање моторних вештина.

Психолошки услови успешног учења. Стратегије управљања процесом учења.

Памћење и заборављање, облици и квалитативне промене памћења, узроци и кривуља заборављања; онемогућена репродукција.

МИШЉЕЊЕ И ИНТЕЛЕКТУАЛНЕ СПОСОБНОСТИ

Појам мишљења. Мишљење као схватање односа. Улога знања и искуства у мишљењу. Мисаони процес.

Врсте мишљења. Реалистичко и имажинативно мишљење. Конвергентно и дивергентно мишљење.

Стваралачко мишљење. Ток и фазе.

Критичко мишљење. Појам и значај критичког мишљења у раду са странкама.

Појам интелигенције. Структура интелектуалних способности. Мерење интелектуалних способности. Развој интелектуалних способности. Умна заосталост.

ЕМОЦИЈЕ

Појам и врсте – према садржају и сложености.

Емоционално понашање и изражавање емоција; перцепција и препознавање емоција.

Органске промене при емоцијама и психосоматска обољења.

Значај емоција за ментално здравље. Стрес. Реаговање на стрес.

МОТИВАЦИЈА

Појам и врсте мотива. Хијерархија мотива. Социјализација биолошких потреба, лични, друштвени и мотиви интелектуалног рада.

Конфликти и фрустрација, појам и врсте, реаговање на конфликти и фрустрације.

Одбрамбени механизми.

ИНТЕРЕСОВАЊА, СТАВОВИ И ВРЕДНОСТИ

Интересовања, ставови и вредности – појам и значај. Формирање, мењање и одржавање ставова и вредности. Деловање ставова и вредности на психичке процесе и понашање. Мотивациони карактер интересовања, ставова, вредности. Предрасуде и стереотипи – појам, врсте и функција. Карактеристике предрасуда и стереотипа у делатности пружања личних услуга.

ЛИЧНОСТ

ПОНАШАЊЕ КАО ИЗРАЗ ОСОБИНА ЛИЧНОСТИ

Појам личности. Доследност, јединство и особеност понашања особа.

СТРУКТУРА ЛИЧНОСТИ

Личност као организација особина. Појам црте (диспозиције), синдрома и типа личности.

Структурална подручја личности: темперамент, карактер, способности, телесне особине. Психолошки профил личности. Свест о себи.

РАЗВОЈ ЛИЧНОСТИ

Појам развоја личности и социјализација личности. Чиниоци развоја. Идентитет и интегритет личности. Зрела личност.

Психолошке карактеристике личности кроз животне циклусе.

ПОРЕМЕЋАЈИ ДУШЕВНОГ ЖИВОТА И ПОНАШАЊА

Поремећај психичког живота (појам, врсте).

Ментално здравље и психолошка превенција психичких болести.

ОСОБА У СОЦИЈАЛНОЈ ИНТЕРАКЦИЈИ

КОМУНИКАЦИЈА

Комуникациони процес, вербална и невербална комуникација. Извори неспоразума у комуникацији и њихово превазилажење. Психолошки аспекти комуникације са странкама при пружању личних услуга.

Асертивно понашање.

ГРУПА

Структура и динамика групе (групни процеси и групне норме).

Опажање других особа, законитости, грешке, значај прве импресије.

ЕЛЕМЕНТИ ПСИХОЛОГИЈЕ РАДА

ОСОБИНЕ ЛИЧНОСТИ И СПОЉНИ ФАКТОРИ УСПЕШНОСТИ НА ПОСЛУ

Особине личности и спољни фактори (кривуља учинка, одмор – умор) који утичу на успешност на послу.

Способности и особине личности значајне за занимања у делатности личних услуга.

ПСИХОЛОШКА ОСНОВА ПОНАШАЊА ПРЕМА КОРИСНИКУ ЛИЧНИХ УСЛУГА

Психолошке карактеристике корисника – мотивација, узраст, тип личности, припадност групе.

Однос према корисницима, уважавање, стварање поверења, помоћ при одлучивању за врсту услуге, прихватање корисника, вођење разговора, реаговање на реклаamacије.

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА (УПУТСТВО)

Садржај овог програма чини репрезентативан, али и веома селективан узорак из области психологије са којим се ученици по први пут сусрећу у свом школовању. Он је тако састављен да уз одговарајућу методологију рада са ученицима треба да обезбеди остварење широко постављеног циља предмета и дефинисаних бројних задатака који се односе, како на стицање функционалних знања и овладавање вештинама, тако и на формирање ставова и вредности. Ученици са тим задацима треба да буду упознати јер ће им то пружити јаснију слику о предмету као и начину на који се реализује.

Програмски садржаји су организовани у тематске целине за које је наведен оптималан број часова за реализацију. Наставник, при изради оперативних планова, дефинише степен прораде садржаја и динамику рада, водећи рачуна да се не наруши целина наставног програма, односно да свака тема добије адекватан простор и да се планирани циљеви и задаци предмета остваре. При томе, треба имати у виду да формирање ставова и вредности, као и овладавање вештинама представља континуирани процес и резултат је кумулативног дејства целокупних активности на часовима психологије што захтева већу партиципацију ученика, различита методска решења, велики број примера и коришћење информација из различитих извора.

Многи психолошки појмови из програма се појављују у склопу различитих тема што омогућава њихово међусобно повезивање. На тај начин се њихово значење продубљује, а психички живот и понашање особе представља на холистички начин, као сложена интерактивна целина.

Квалитет наставе и остварење бројних задатака предмета се обезбеђује усаглашавањем садржаја са одговарајућим методичким активностима, сталном разменом информација, навођењем примера и указивањем на примену. Реализација програма треба да се одвија у складу са принципима активне, проблемске и истраживачке наставе са сталним рефлексијама на одговарајуће појаве из живота и искуства ученика.

У реализацији овог програма наставници пружају информације, осмишљавају, организују и усмеравају ученичке активности, креирају атмосферу у којој се настава одвија, дају повратну информацију, процењују напредовање ученика и оцењују их.

За подстицање ученичких активности изузетно су важна питања која им се постављају. Она би требало да буду унапред припремљена, са свешћу шта се њима жели постићи у односу на циљеве и задатке предмета, јасна, захтевна али не и сувише компликована, по тежини различита да би подстакла учешће већег броја ученика.

Питања добијају пун смисао уколико су праћена одговарајућом повратном информацијом од стране наставника али и других ученика. Повратна информација може бити ново питање, парафразирање, похвала, упућивање на нове изворе информација. Она доприноси остварењу многих задатака, подстицању самопоуздања ученика, њиховог учешћа у раду и мотивисању за предмет.

Праћење напредовања ученика се одвија на сваком часу, свака активност је добра прилика за процену напредовања и давање повратне информације, а оцењивање ученика се одвија у складу са Правилником о оцењивању. Ученике треба оспособљавати и охрабривати да процењују сопствени напредак у остваривању задатака предмета, као и напредак других ученика уз одговарајућу аргументацију.

Психологија има природну везу са садржајима других наставних предметима и посебно са активностима у оквиру практичне наставе. Ученицима треба стално указивати на ту везу, и по могућности, са другим наставницима организовати тематске часове. Практична настава је добра прилика да ученици препознају и, у некој мери, примењују знања и вештине стечене на часовима психологије, о чему могу на редовним часовима разменити искуство.

ИСТОРИЈА ПОЗОРИШТА

(Образовни профил: СЦЕНСКИ МАСКЕР И ВЛАСУЉАР)

ЦИЉ И ЗАДАЦИ

Циљ наставе је стицање основних знања о историјском развоју позоришта и стицање функционалних знања о креирању маски за разноврсне медијске форме.

Задаци предмета су да ученици:

- стекну знања о развоју позоришне уметности кроз векове, о сценској уметности, костимима, маскама, разгранатости позоришних форми и осталих сценских медија кроз историју;

- упознају начин креирања историјске маске, у договору са редитељем, сценографом, костимографом и осталим сарадницима у представи;

- анализирају физиономију и карактер историјског лика, презентују своје идеје и образложе их вербално или писано;

- самостално проналазе, сортирају и користе информације из различитих извора;

- буду оспособљени за самостални и тимски рад;

- формирају навику праћења културних манифестација и представа путем различитих медија и буду мотивисани да посећују позоришта, концерте, модне ревије

- развију одговоран однос према очувању здравља, радне и животне средине;

- буду мотивисани за целоживотно проширивање и продубљивање стечених знања и умења;

- повежу и примене стечена знања и умења у другим наставним предметима, свакодневном животу и будућем занимању.

САДРЖАЈИ ПРОГРАМА

IV РАЗРЕД

(3 часа недељно, 90 часова годишње)

УВОДНИ ДЕО (2)

Појам позоришта. Појам драме.

КОРЕНИ ПОЗОРИШТА (2)

Праисконски елементи. Позориште примитивних народа.

ПОЗОРИШТЕ СТАРЕ ГРЧКЕ (4)

Настанак позоришта. Мит о богу Дионису, маска и костим.

ПОЗОРИШТЕ СТАРОГ РИМА (5)

Настанак и развој. Сцена, маска и костим. Комедија, пантомима.

СРЕДЊЕВЕКОВНО ПОЗОРИШТЕ (5)

Мим, жонглери, опсенари. Литургије. Моралитети. Мистерије. Сотије. Фарсе.

РЕНЕСАНСНО ПОЗОРИШТЕ (10)

Извођење и подржавање античке комедије и трагедије. Пасторала. Ренесансна комедија. Комедија дел арте са основним карактеристикама и типичним ликовима.

КОЛА И ДВОРИШНА УМЕТНОСТ У ЗЛАТНОМ ВЕКУ (4)

Прилике у Енглеској. Начин приказивања представа путујућих група.

ШЕКСПИРОВО ВЕЛИКО ГЛУМИШТЕ (5)

Карактеристике елизабетиног позоришта. Прилике и изглед позоришта у којем се стварао В. Шекспир. В. Шекспир – биографија и дела.

ФРАНЦУСКИ ТЕАТАР 17. ВЕКА (8)

Прилике у француском позоришту. Француска комедија. Ж. Б. Молијер – живот и дело.

ПОЗОРИШТЕ 18. ВЕКА (8)

Сентиментална комедија. Грађанска трагедија. Голдонијева реформа комедија дел арте. Популарност опере.

ПОЗОРИШТЕ РОМАНТИЗМА (8)

Филозофија. Сцена, костим, локална боја.

ГРАЂАНСКО ПОЗОРИШТЕ 19. ВЕКА (4)

Карактеристике грађанске драме и лесинг.

РЕАЛИЗАМ (8)

Карактеристике и филозофија. Сцена и костим у реализму.

НАТУРАЛИЗАМ И ПСИХОЛОШКИ РЕАЛИЗАМ (2)

Прилике у Француској и Антоан. Прилике у Русији. Станиславски. Сцена и костим.

МОТИВИ И ОБЛИЦИ ИСТОЧЊАЧКЕ ТРАДИЦИЈЕ (2)

Филозофија и начин игре. Сцена и костим. Специфичности маске.

СИМБОЛИЗАМ И УМЕТНОСТ РЕЖИЈЕ (5)

Филозофија – сцена и костим (њихове карактеристике). А. Апија, Г. Крејг.

ПОЗОРИШТЕ И ПОЛИТИЧКА БОРБА (5)

Прилике у Немачкој. Б. Брехт – живот и дело. Сцена, костим и начин игре у епском театру.

РАЗВИЈАЊЕ СЦЕНСКОГ ПРОСТОРА (3)

Прилике у модерном театру. Сцена и костим и маска. начин игре у модерном позоришту до данашњих дана.

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА (УПУТСТВО)

Програмски садржаји предмета су тако осмишљени да ће њихова реализација омогућити ученицима да лакше спознају и разумеју данашње позориште као и да остваре задатке који им буду задати у професионалном раду.

Неопходно је успоставити корелацију са другим наставним областима, као што су: књижевност, историја, историја уметности, сценска шминка. Мотивисати ученике да самостално повезују садржаје програма са садржајима сродних предмета чиме се обезбеђује вертикална и хоризонтална повезаност и употребљивост знања.

Наставнику се препоручује да већ у фази планирања и припремања наставе предвиди примену активних метода рада и прецизно дефинише задатке, који ће се реализовати радом ученика у пару, групи или тимски. При излагању садржаја тежиште треба да буде на ликовним компонентама позоришне представе. Задавање једноставнијих истраживачких задатака, ученици би били у прилици да прикупљају, уређују, анализирају и презентују податке и закључке. Посебан квалитет оваквог начина рада јесте што он омогућава оспособљавање ученика за тимски рад и сарадњу, развијање самосталности у презентовању резултата и вршњачко учење. Такође, неопходно је подстицање ученика да изражавају своје мишљење и вербализују своје доживљаје, коментаришу, упоређују, уочавају, самостално проналазе, систематишу и користе информације из различитих извора (стручна литература, часописи, интернет, уџбеници).

Постигнуће и напредовање ученика се континуирано прати, вреднује се свака активност ученика на сваком часу – квалитет усвојених знања, активност у групном и тимском раду, учешће реализацији пројектних и истраживачких задатака, изради презентација, анализи конкретних проблема, учешће у дискусији, доношењу закључака и сл. Ученике треба оспособљавати и охрабривати да процењују сопствени напредак у остваривању задатака предмета, као и напредак других ученика уз одговарајући аргументацију.

КЊИГОВОДСТВО

(Образовни профили: СЦЕНСКИ МАСКЕР И ВЛАСУЉАР)

ЦИЉ И ЗАДАЦИ

Циљ предмета књиговодства је пружање основних знања из области књиговодства, односно упознавање потребе и начина вођења књиговодствене евиденције са посебним освртом на законитости које владају у начину и организацији књиговодства у оквиру де-латности личних услуга.

Циљ књиговодства је да, у складу са општим циљевима наставе, допринесе развоју комплетне личности ученика, како у образовном, тако и у васпитном смислу. То подразумева усвајање наставног садржаја књиговодства са научног аспекта уз истовремено, развијање психофизичких способности ученика на сазнајном и психомоторном плану.

Циљ књиговодства је упознавање са законским прописима и основним принципима вођења књиговодствене евиденције.

Циљ књиговодства је упознавање ученика са основним појмовима организације пословања, носиоцима пословних активности, потребом и начином вођења књиговодствене евиденције, средствима пословања, условима за успешно пословање, утврђивање резултата пословања, испуњавање обавеза према друштвеној заједници.

Задаци су:

- стицање знања о основним књиговодственим појмовима;
- стицање представе о: књиговодственим документима, начину и поступку евиденције средстава у одговарајућим пословним књигама, о трошковима и израчунавању цене производа (услуга);
- финансијским аспектима пословања, утврђивању резултата пословања и мерењу успешности резултата пословања;
- самооцењивање и процена рада; порез и систем обрачуна пореза;
- значај и организација финансијске контроле, елементи и анализа пословног плана;
- развијање смисла за тачно систематично и уредно вођење пословних књига и књиговодствених докумената;
- овладавање техником правилног попуњавања и коришћења књиговодствених докумената и пословних књига;
- овладавање техником правилне евиденције новчаних средстава у благајни и на жиро рачуну;
- овладавање техником правилне евиденције набавке и трошења материјала, основних средстава и ситног инвентара;
- стицање представе о значају уговорних и дужничко поверилачких односа, са освртом на значај тржишне оријентације у пословању;
- овладавање технике правилне евиденције дужничко поверилачких односа;
- стицање знања о показатељима успешности пословања и доношења одговарајућих пословних одлука;
- стицање знања о потреби анализе тржишта и пословног окружења, ради предузимања конкретних акција за што успешније пословање;
- стицање потребног знања о елементима, садржају и структури пословног (бизнис) плана и улози књиговодства у састављању и анализи пословног плана;
- стицање знања о потреби и начину спровођења финансијске контроле и извршавању обавеза према друштвеној заједници;
- развијање навика за педантно, прецизно и тачно вођење књиговодствене евиденције и обраду документације.

САДРЖАЈИ ПРОГРАМА

IV РАЗРЕД

(2 часа недељно, односно 60 часова годишње)

УВОД У КЊИГОВОДСТВО (6)

Носиоци пословања:

- привредна друштва као основни носиоци привређивања;
- остали носиоци привређивања;
- занатске радње и занатске задруге.

Појам и задаци књиговодства; нормативно регулисање књиговодствене евиденције.

Просто књиговодство и основне евиденције простог књиговодства.

Књиговодствена евиденција у оквиру делатности личних услуга.

Пословни (бизнис) план као оквир за отпочињање пословања: појам и карактеристике.

Улога књиговодства у састављању пословног плана.

СРЕДСТВА И НАЧИН ОБЕЗБЕЂИВАЊА СРЕДСТАВА (4)

Средства: појам, подела и карактеристике. Обезбеђивање средстава: сопствени и туђи извори финансирања.

Шематски приказ средстава и извора средстава кроз књигу инвентара и биланс стања.

Пример за састављање биланса стања и књиге инвентара.

КЊИГОВОДСТВЕНА ДОКУМЕНТА И ПОСЛОВНЕ КЊИГЕ (6)

Појам и подела књиговодствених докумената.

Садржај, контрола и чување књиговодствених докумената.

Књиговодствене исправе – документа у простом књиговодству.

Прописане књиге финансијског књиговодства: дневник и главна књига, и помоћне књиге.

Прописане пословне књиге у простом књиговодству. Примери за попуњавање и састављање појединих докумената.

Примери пословних књига и књиговодствених исправа.

ЕВИДЕНЦИЈА БЛАГАЈНИЧКОГ ПОСЛОВАЊА (4)

Појам и врсте благајни.

Благајничка документација.

Начин благајничког пословања.

Благајничка евиденција.

Пример за евиденцију благајничког пословања кроз књигу благајне и уз примену благајничке документације.

ЕВИДЕНЦИЈА ПОСЛОВАЊА ПРЕКО ЖИРО-РАЧУНА (4)

Жиро-рачун: појам, отварање и значај.

Инструменти платног промета.

Евиденција на основу извода и инструмената платног промета.

Однос благајничког и жиралног пословања.

Пример за евиденцију на жиро-рачуну уз коришћење инструмената платног промета.

ЕВИДЕНЦИЈА МАТЕРИЈАЛА (4)

Појам, врсте и цене материјала.

Документација у вези са набавком и трошењем материјала.

Евиденција набавке и трошења материјала.

Пример за евиденцију набавке и трошења материјала у магацинском и материјалном књиговодству.

ЕВИДЕНЦИЈА ОБАВЕЗА И ПОТРАЖИВАЊА (4)

Појам поверилаца и добављача.

Појам дужника и купаца.

Значај уговорних и дужничко поверилачких односа.

Документација у односима између дужника и поверилаца.

Евиденција у књизи дужника и књизи поверилаца.

Пример за евиденцију у књизи дужника и поверилаца са одговарајућом документацијом.

ЕВИДЕНЦИЈА ОСНОВНИХ СРЕДСТАВА И СИТНОГ ИНВЕНТАРА (4)

Појам, подела и вредности основних средстава.

Карактеристике ситног инвентара.

Евиденција основних средстава и ситног инвентара: књига основних средстава, картотека основних средстава, књига основних средстава и ситног инвентара.

Пример за евиденцију основних средстава и ситног инвентара.

ИНВЕНТАР (4)

Појам, циљ и задаци инвентарисања.

Организација инвентарисања.

Утврђивање бруто и нето имовине и резултата пословања предузећа у простом књиговодству.

Пример за утврђивање бруто и нето имовине и резултата пословања предузећа у простом књиговодству.

ТРОШКОВИ ПОСЛОВАЊА (4)

Појам и подела расхода и трошкова.

Материјални трошкови.

Трошкови зарада: бруто и нето плате.

Остали трошкови пословања: трошкови средстава за рад, режијски трошкови.

Утврђивање цене коштања и цене услуга.

Разлика између цене коштања и продајне цене.

РЕЗУЛТАТИ ПОСЛОВАЊА (6)

Укупан приход: појам, начин стицања и расподеле; фактори који утичу на остваривање укупног прихода.

Добит: појам, утврђивање и расподела; висина добити као показатељ успешности пословања.

Биланс успеха – табеларни приказ расхода и прихода и резултата пословања.

Књига прихода и расхода – приказ прихода и расхода у простом књиговодству.

Праћење, мерење и упоређивање резултата пословања.

Самооцењивање и процена рада.

Узроци успеха и неуспеха и предузимање конкретних акција.

Пример за састављање биланса успеха и мерење успешности пословања.

ПОСЛОВНИ (БИЗНИС) ПЛАН (4)

Елементи, структура и садржај бизнис плана.

Како приступити изради бизнис плана. Презентација пословног (бизнис) плана.

ОСНОВЕ ПОРЕСКОГ СИСТЕМА (3)

Појам и врсте пореза.

Циљ опорезивања.

Систем обрачуна пореза.

ФИНАНСИЈСКА КОНТРОЛА (3)

Појам и задаци контроле.

Контрола докумената и контрола евиденције пословних промена.

Контрола финансијског пословања.

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА (УПУТСТВО)

Програм књиговодства се реализује у оквиру делатности личних услуга у трећем разреду образовног профила мушки и женски фризер и педикир и маникир и у четвртм разреду образовног профила сценски маскер и власулар.

Настава књиговодства се остварује у оквиру недељног фонда часова у току целе наставне године са по два часа недељно, односно 60 часова годишње. Имајући у виду да ученици немају претходна знања, нити се овај програм може корелативно везати много са другим програмским садржајима (осим информатике, математике и неких друштвених предмета), неопходно је у остваривању програма, најпре са теоријског аспекта, обрадити појмове, категорије и законе, па их онда књиговодствено обрадити. Обраду новог градива треба остварити са око 60 % часова, а преостале часове планирати за понављање, утврђивање, вежбе и систематизацију пређеног наставног садржаја. При реализацији програма треба користити оригинална документа кад год је то могуће (књиговодствене картице, књиговодствена документа: признанице, уплатнице, вирмане, рачуне, фактуре, извод банке и друго), као и пословне књиге, планове и друго.

У оквиру прве наставне теме Увод у књиговодство, ученике треба информисати о улози и значају књиговодствене евиденције, а посебно о месту и улози коју она има у оквиру делатности личних услуга. Посебно треба обратити пажњу на нормативно регулисање књиговодствене евиденције уопште и посебно у оквиру простог књиговодства и примени одговарајућих пословних књига и докумената. Такође ученике упознати са основним карактеристикама привредних друштава, као основним носиоцима привређивања, врстама привредних друштава, оснивањем и почетком рада. Поред привредних друштава, ученици треба да науче карактеристике занатских радњи, посебно у оквиру делатности личних услуга, оснивањем, стицањем права на рад. У вези са тим, а у складу са актуелним понашањем на тржишту укратко обрадити основне карактеристике пословног (бизнис) плана као оквира за отпочињање пословања у савременим условима. У овом делу бизнис план само појмовно обрадити јер ће о њему бити више речи у посебном одељку који се односи на пословни (бизнис) план. Овде бизнис план поменути у вези са књиговодственом евиденцијом.

У оквиру наставне теме Средства и начин обезбеђивања средстава, ученици треба да науче карактеристике пословних средстава и на који начин да дођу до потребних средстава за пословање. Поред сопствених извора финансирања (фондовских) посебно обрадити кредитно финансирање, као један од најчешћих начина стицања потребних средстава за пословање. Такође дати приказ књиге инвентара и биланса стања.

У оквиру реализације програмског садржаја књиговодствена документа и пословне књиге ученици треба да се упознају са врстом, садржајем, попуњавањем, контролом и начином коришћења књиговодствених докумената. Ученике упознати, такође, са прописаним књигама које се воде у финансијском књиговодству по методи двојног књиговодства и пословним књигама које су прописане за занатске делатности. На часовима вежби извршити практичну примену докумената путем оригиналних образаца.

У оквиру наставних тема које обрађују новчана средства, ученици треба да савладају основне појмове и практично примене знање које се односи на евиденцију новчаних средстава у благајни и на жиро-рачуну (код благајне је пожељно поменути значај вођења и коришћења фискалних каса). Ученике информисати и упутити на начин и поступак при отварању жиро-рачуна. Треба, такође, шематски приказати кретање документације између благајне, жиро-рачуна и радње.

У оквиру реализације програмског садржаја евиденције материјалног пословања, ученици треба да науче и практично примене стечена знања о набавци потребног материјала, чувању и коришћењу, као и кретању потребне документације.

У оквиру реализације програмског садржаја наставне теме Евиденција обавеза и потраживања, поред уобичајеног поступка евиденције, треба посебно инсистирати на успостављању коректних пословних дужничко поверилачких односа, уз примену свих правила и прописа који се јављају код успостављања дужничко-поверилачких односа на тржишту.

Код евиденције основних средстава, посебно обрадити део који се односи на вредности основних средстава. Ту обрадити појам амортизације и начин обрачуна. Код Евиденције основних средстава посебно поменути књигу основних средстава и ситног инвентара која се примењује у евиденцији занатских радњи. У вези са тим у наставку програмског садржаја обрађује се део градива који обухвата инвентар и организацију инвентарисања. Ово је посебно значајно да ученици савладају, како би направили разлику између књиговодственог и стварног стања и књижења разлике. Ученицима скренути пажњу на значај инвентарисања ради утврђивања бруто и нето имовине како би се утврдио резултат пословања у простом књиговодству.

Код трошкова пословања, ученици најпре треба да размотре и анализирају трошкове пословања са различитих становишта: према елементима у процесу рада, према носиоцима, према месту настанка, према структури и др. Затим да на основу анализе трошкова, а путем одговарајућег поступка ученици обраде поступак за утврђивање цене коштања производа и услуге и на основу анализе остварених трошкова размотре економичност пословања. Такође ученици треба да направе разлику између цене коштања и продајне цене.

У вези са наставком програмског садржаја, а у оквиру наставне теме резултати пословања, ученици треба да савладају начине остваривања и приказивања укупне зараде (прихода) и укупних трошкова пословања кроз књигу прихода и расхода и биланс успеха, како би се утврдио и приказао резултат пословања. Ученике треба упознати са категоријама добити (профита), и факторима који утичу на остварење прихода и добити, праћења и упоређивања резултата пословања и степена успешности у пословању, односно узроке успеха и неуспеха у пословању. Са ученицима, такође, објаснити значај и анализу тржишта, као основног регулатора пословања и као основног и најважнијег извора информација од значаја за предузимања конкретних акција везаних за будуће пословање. Овде се мисли на различите изворе информација у вези са пословним окружењем, величином тржишта, трендовима на тржишту, конкуренцијом, потенцијалним клијентима, наступом на тржишту, маркетинг планом и маркетинг активностима.

У оквиру наставне теме Пословни (бизнис) план, ученике информисати о елементима, структури, садржају и основним карактеристикама бизнис плана. Код реализације ове наставне теме ученицима задати у оквиру домаћег задатка да саставе бизнис план и изврше презентацију истог. Ово се може реализовати на нивоу групног рада.

Ученике треба упознати са појмом пореза и основама пореског система, као и потребом и начином извршавања ових обавеза. Такође ученицима скренути пажњу на разлику између пореза и доприноса.

У оквиру реализације наставне теме Финансијска контрола, ученици треба да стекну потребна знања о обавези, начину остваривања и органима финансијске контроле, контроли докумената, њиховој евиденцији и контроли укупног финансијског пословања.

За реализацију програмског садржаја треба обезбедити потребне шеме и графиконе (на пример код кретања књиговодствених докумената, новчаних средстава и друго). Такође одређени део програмског садржаја (на пример код оснивања привредних друштава, занатских радњи, анализе пореза, анализе тржишта и др.) може се остварити у виду активне наставе (самостално излагање ученика). То се односи и на друге делове градива где је са ученицима могуће реализовати такав вид наставе, било путем индивидуалног или групног рада (као код састављања и анализе бизнис плана). На часовима инсистирати да ученици ураде примере за састављање књиге инвентара и биланса стања, примере за евиденцију новца, евиденцију материјала, обавезе и потраживања основних средстава и ситног инвентара, утврђивање бруто и нето имовине и обрачун резултата пословања, приказивање прихода и расхода и резултата пословања структуру и анализу пословног плана и друго.

Проверу знања је пожељно вршити усменим и писменим путем, путем писаних задатака. На тај начин би се проверила и практична примена стеченог знања, а такође и примена основних принципа књижења (тачност, уредност, ажурност, правилно коришћење докумената).

СЦЕНСКА ЛИКОВНА УМЕТНОСТ

(Образовни профил: СЦЕНСКИ МАСКЕР И ВЛАСУЉАР)

ЦИЉ И ЗАДАЦИ

Циљ наставе је оспособљавање ученика за креирање маски за позориште, филм и телевизију.

Задаци наставе су да ученици:

- упознају начин креирања маски на основу концепције лика из прочитаног текста и договора са редитељем, костимографом, сценографом и глумцем у позоришту, на телевизији и филму;
- упознају материјале и начин израде различитих типова маски;
- развију стваралачко мишљење, имажинацију и иновативност кроз различите ликовне, дизајнерске, проблемске и пројектне задатке;
- буду оспособљени да самостално ураде идејну скицу за маску и да је реализују у материјалу
- упознају особеност сценске шминке за драму, балет, оперу, оперету, варијете, циркус, кабаре;
- развију одговоран однос према очувању здравља, радне и животне средине;
- буду оспособљени за тимски рад и сарадњу;

– развију свест о потреби за перманентним образовањем и стекну навике за сталним стручним усавршавањем а у циљу презузимања одговорности за властито учење и напредовање у професионалном раду.

– повежу и примене стечена знања и умења у другим наставним предметима, свакодневном животу и будућем професионалном раду.

САДРЖАЈИ ПРОГРАМА

II РАЗРЕД

(2 часа недељно, 70 часова годишње)

УВОД У ПРЕДМЕТ (4)

Уметност; примењена уметност; позоришна уметност; сценска шминка.

ПОЈАМ ПОЗОРИШТА (30)

Појам позоришта; где се и кад играју позоришне представе; ко учествује у припремању позоришне представе; ко игра у позоришној представи; како се чита текст. Сценографија. Костимографија. Врсте позоришта. Професионално позориште. Репертоарско и продуцентско позориште.

ВИЗУЕЛНЕ КОМУНИКАЦИЈЕ И ДИЗАЈН (30)

Филм – видео – телевизија. Комуникација као услов заједничког живота. Пројектовање употребних предмета.

Идејно решење за: комад намештаја; сценографију; сценски костим; модни костим; радну униформу; маску; плакат; амблем; омот за књигу; накит.

ПРИСТУП УМЕТНИЧКОМ ДЕЛУ (6)

Начин упознавања уметничког дела: ликовног, позоришног, филмског, књижевног.

САДРЖАЈИ ПРОГРАМА

III РАЗРЕД

(2 часа недељно, 70 часова годишње
2 часа вежби недељно, 70 часова годишње)

УВОД У ПРЕДМЕТ (2)

Појам позоришта

ПОЗОРИШТЕ ЛУТАКА (10)

Теоријска настава:

– појам игре – појам лутке и њено оживљавање;

– облик, покрет и њихово оживљавање;

– материјали за израду лутака;

– рад на ликовном изразу лутке. Фризура, костим, ликовно обликовање простора за лутка сцену.

Вежбе: луткарске технике – Гињол; марионете; Јаванке; Бунраку позориште.

СЕНКЕ И РУКЕ (10)

Теоријска настава: суштина позоришта сенки и руку и његове карактеристике; сценска игра руку, њен настанак и развој.

Вежбе: поставка сцене на позориште сенки руку и израда елемената за позориште сенки.

ИГРА ПРЕДМЕТА И ЦРНО ПОЗОРИШТЕ (10)

Теоријска настава: трансформација предмета и њихова игра. Естрадан и функција односа предмета – лутке – глумца. Основне карактеристике црног позоришта и њихови најважнији представници.

Вежбе: трансформација предмета за игру на сцени.

ПОЗОРИШТЕ ЗА ДЕЦУ (10)

Теоријска настава: позориште за децу – ко игра и коме.

Вежбе: маска и костим за позориште за децу.

МАЛО ПОЗОРИШТЕ (8)

Теоријска настава: појам малог позоришта – ко игра и коме.

Вежбе: маска и костим за представу малог позоришта.

ВРСТЕ ПОЗОРИШТА (30)

Теоријска настава: драма, појам и настанак; комедија, појам, настанак, карактеристике; Трагедија, појам, карактеристике.

Вежбе: идејно решење за маску везано за одређени драмски текст; идејно решење маске за комедију; идејно решење везано за трагедију; балет: појам; историјски преглед карактеристике. Идејно решење маске и костима за балетску представу.

Опера – појам. Историјски развој – карактеристике.

Вежбе: идејно решење маске за оперску представу.

Оперета – појам. Историјски развој – карактеристике.

Вежбе: идејно решење за костим и маску за оперетску представу.

Кабаре – појам. развој и карактеристике кабареа.

Вежбе: идејно решење за костим и маску за кабаретску представу.

Варијете – појам и карактеристике.

Вежбе: израда идејног решења за костим и маску за представу варијетеа.

Мјузикл – појам и карактеристике.

Вежбе: идејно решење за костим и маску за мјузикл.

Циркус – појам. Историјски развој и карактеристике.

Вежбе: идејно решење за костим и маску за представу у циркусу.

Филм – појам и историјски развој. Специфичност израде маске и шминкања за филм.

Вежбе: израда идејног решења и реализација маске и костима за филм.

Телевизија – појам и карактеристике телевизијског медија. Историјски развој. Специфичност израде маске за телевизију.

САДРЖАЈИ ПРОГРАМА

IV РАЗРЕД

(2 часа недељно, 60 часова годишње
2 часа вежби недељно, 60 часова годишње)

УВОД У ПРЕДМЕТ (2)

Појам позоришта. Врсте позоришта.

ИСТОРИЈА УМЕТНОСТИ У ВЕЗИ СА ЛИКОМ И ФИГУРОМ (48)

Костими и фризура кроз векове. Праисторија. Карактеристике и изглед костима и фризура – услови живота.

Вежба: идејно решење за костим и маску праисторијског доба.

Египат – карактеристике и изглед костима, фризура и шминке у Египту.

Вежба: идејно решење за костим и маску Египћанке

Грчка – карактеристике изгледа старих Грка.

Вежба: идејно решење маске и костима Грка и Гркиње.

Рим – карактеристике облачења, шминкања и чешљања старих Римљана.

Вежба: идејно решење за костим и маску Римљанке.

Средњи век – карактеристике облачења и чешљања у средњем веку

Вежба: идејно решење за костим и маску средњег века.

Ренесанса – карактеристике облачења и чешљања у ренесанси.

Вежба: идејно решење за костим и маску у доба ренесансе.

Барок – карактеристике облачења и чешљања и шминке у бароку.

Вежба: идејно решење за костим и маску барока.

Рококо – карактеристике облачења, шминкања и чешљања у рококу.

Вежба: идејно решење за костим и маску рококоа.

Ампира – карактеристике облачења, шминкања и чешљања у периоду Ампира.

Вежба: идејно решење за костим и маску ампира стила.

Бидермајер – карактеристике облачења, шминкања и чешљања у бидермајеру.

Вежба: идејно решење за костим и маску бидермајера.

Период прве половине двадесетог века – карактеристике облачења, шминкања и чешљања.

Вежба: идејно решење за костим и маску периода прве половине двадесетог века.

Модерно доба – карактеристике облачења, шминкања и чешљања.

Вежба: идејно решење за костим и маску модерног доба до данашњих дана.

ЦРТАЊЕ ЖИВОТИЊА (10)

Маске животиња значајне за позориште лутака, мало позориште и позориште за децу. Цртање маски за мачку.

Вежба: идејно решење за маску мачке.

Цртање маски за миша.

Вежба: идејно решење за маску миша.

Цртање маске за медведа.

Вежба: идејно решење за маску медведа.

Цртање маске за слона.

Вежба: идејно решење за маску слона.

Цртање маске за лава.

Вежба: идејно решење за маску лава.

Цртање маске за птице.

Вежба: идејно решење за маску птице.

Цртање маске за рибе.

Вежба: идејно решење за маску рибе.

Цртање маске за пса.

Вежба: идејно решење за маску пса.

Цртање маске за аждају.

Вежба: идејно решење за маску аждаје.

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА (УПУТСТВО)

Програм треба реализовати у складу са принципима активне, проблемске и истраживачке наставе са сталним упућивањем на одговарајуће појаве из живота, искуства ученика или могуће професионалне ситуације. Предвиђена је реализација кроз теорију и практичан рад. Практичан рад обухвата рад од идејне скице, маске и костима до њихове реализације на моделу. Ученици треба самостално да ураде идејне скице и израде маске како би упознали материјале и средства која су им неопходна у креирању одређеног лика.

Неопходно је подстицати ученике да уочавају везу између садржаја предмета и других сродних предмета које су већ изучавали или изучавају, користе стечена знања, чиме знања, ставови, вредности и вештине стечени у оквиру наставе овог предмета добијају шири смисао и доприносе остваривању општих образовних и васпитних циљева.

Препоручује се наставнику да осмишљава такве наставне ситуације у којима би ученици били у прилици да прикупљају и уређују информације, упоређују, уочавају, анализирају и презентују информације и продукте самосталног индивидуалног или тимског рада. У ту сврху могу се користити наставни облици као што су рад у пару или рад у групи а наставник има задатак да упутује ученике на проналажење и коришћење информација из различитих извора знања (стручне литературе, часописа, интернета, уџбеника и др.). Посебан квалитет оваквог начина рада јесте што он омогућава оспособљавање ученика за тимски рад и сарадњу, развијање самосталности у презентовању резултата и вршњачко учење.

Да би се код ученика подстицала мотивисаност за учење и заинтересованост за садржаје предмета од изузетне је важности да се ученици континуирано обавештавају о нивоу и квалитету усвојених садржаја и оспособљености за практичну примену знања. Због тога је праћење постигнућа и напредовања ученика стални задатак и обавеза наставника који вреднује сваку активност ученика на сваком часу – квалитет усвојених знања, активност у групном и тимском раду, учешће у реализацији пројектних и истраживачких задатака, изради презентација, анализи конкретних

проблема, учешће у дискусији, доношењу закључака, ангажовање у практичном раду. Ученике треба оспособљавати и охрабривати да процењују сопствени напредак у остваривању задатака предмета, као и напредак других ученика уз одговарајући аргументацију.

ОСНОВЕ ФРИЗУРЕ И ВЛАСУЉАРСТВА

(Образовни профил: СЦЕНСКИ МАСКЕР И ВЛАСУЉАР)

ЦИЉ И ЗАДАЦИ

Циљ изучавања предмета основи фризура и власуљарства је да ученици стекну основна стручна знања базирана на савременим достигнућима, науке, технологије и праксе и овладају: техникама извођења хигијенско-естетске неге косе и косишта, израдом различитих врста фризура и технологијом израде власуљарских предмета.

Задаци наставе су:

- стицање знања о врстама, употреби и начину чувања радних средстава карактеристичних за подручје рада;
- овладавање поступцима руковања и коришћења прибора, апарата и препарата;
- овладавање поступцима прања и неговања косе и поступцима препарирања косе и израде власуљарских предмета;
- стицање практичних знања и овладавање техникама извођења фризерских процедура и формирање позитивних стручно-етичких ставова и навика у понашању приликом обављања професионалних задатака;
- овладавање поступцима спровођења савремених процедура;
- стицање правилних радних навика и формирање одговорности код ученика за квалитет извршавања професионалних задатака;
- стицање навика за спровођење хигијенско-техничких мера заштите на раду;
- развијање и формирање професионалне културе у опхођењу са странкама и пружању услуга;
- неговање и развијање смисла за прихватање и примену савремених достигнућа у струци.

САДРЖАЈИ ПРОГРАМА

І РАЗРЕД

- (Теоријска настава 1 час недељно, 35 часова годишње;
- Практична настава 4 часа недељно, 140 часова годишње;
- Практична настава у блоку 60 часова годишње)

УВОД (8)

ТЕОРИЈСКА НАСТАВА (4)

- Подручје рада сценског маскера и власуљара у погледу историјског развоја струке.
- Савремена достигнућа у подручју рада у XX веку па до данас.
- Опис радног места.
- Утврђивање пређеног градива.

ПРАКТИЧНА НАСТАВА (4 часа)

- Упознавање ученика с радним местом сценског маскера и власуљара.
- Подешавање светлости и радног места при раду.

ОДРЖАВАЊЕ ХИГИЈЕНЕ РАДНОГ МЕСТА И ХИГИЈЕНСКО-ТЕХНИЧКА ЗАШТИТА НА РАДУ (10 часова)

ТЕОРИЈСКА НАСТАВА (2 часа)

- Врсте и начин припреме средстава за одржавање хигијене простора, прибора и материјала.
- Санитарни прописи и други прописи заштите на раду.

ПРАКТИЧНА НАСТАВА (8 часа)

- Средства за одржавање чистоће алата, прибора и салона.
- Спровођење дезинфекције и стерилизације.

АПАРАТИ, ИНСТРУМЕНТИ И МАТЕРИЈАЛИ У ВЛАСУЉАРСТВУ (20 часова)

ТЕОРИЈСКА НАСТАВА (4 часа)

Упознавање и правилно руковање алатом.
Врсте и начин коришћења апарата.
Врсте, својства и употреба материјала.
Утврђивање пређеног градива.

ПРАКТИЧНА НАСТАВА (16 часова)

Правилно руковање алатом и прибором.
Правилно руковање апаратима.
Руковање и одржавање радних материјала.

ПРАЊЕ И СУШЕЊЕ КОСЕ (15)

ТЕОРИЈСКА НАСТАВА (3 часа)

Припрема косе за прање и наношење шампона.
Техника прања и испирање косе.
Средства за прање сечене косе и поступци рада.

ПРАКТИЧНА НАСТАВА (12 часова)

Врсте и начин прања косе на глави.
Припрема и прање сечене косе.
Начин прања власуљарских додатака.

СРЕДСТВА ЗА НЕГУ КОСЕ (6 часова)

ТЕОРИЈСКА НАСТАВА (2 часа)

Средства за прање косе.
Средства за регенерацију косе.

ПРАКТИЧНА НАСТАВА (4 часа)

Припрема косе за стављање регенератора и наношење препарата на косу.

УЧВРШЋИВАЧИ ЗА КОСУ (5 часова)

ТЕОРИЈСКА НАСТАВА (1 час)

Врсте учвршћивача за косу и њихова примена.

ПРАКТИЧНА НАСТАВА (4 часа)

Употреба средстава за учвршћивање косе.

ПРЕПАРИРАЊЕ КОСЕ (МИНИВАЛ) (34 часа)

ТЕОРИЈСКА НАСТАВА (6 часова)

Утврђивање квалитета, степена оштећености и дејства препарата на косу.

Припрема за препарирање косе (прање и шишање).
Правилна подела косе.
Правилно наношење препарата и техника навијања косе.
Неутрализација препарата. Утврђивање пређеног градива.

ПРАКТИЧНА НАСТАВА (28 часова)

Техника поделе за хладну трајну ондулацију.
Техника поделе за минивал.
Наношење препарата и техника навијања косе.
Неутрализација препарата.

ИЗРАДА ТАЛАСА (40 часова)

ТЕОРИЈСКА НАСТАВА (4 часа)

Израда таласа прстима, са и без раздělка.
Израда таласа из шестица, са и без раздělка.
Марсел таласи.
Утврђивање пређеног градива.

ПРАКТИЧНА НАСТАВА (36 часова)

Припрема косе за израду таласа прстима, са и без раздělка.
Правилно формирање таласа прстима са и без раздělка.
Правилна подела косе на глави за навијање шестица, са и без раздělка.

Правилно навијање шестица на краткој коси.
Правилно навијање шестица на дугачкој коси (француске шестице).

Ишчешљавање и формирање таласа из шестица.

Припрема косе за марсел ондулацију.

Израда марсел таласа и њихово уклапање.

ОБРАДА ОДСЕЧЕНЕ КОСЕ (16 часова)

ТЕОРИЈСКА НАСТАВА (4 часа)

Поступци одвајања корена од врха.

Гребенање косе, класирање косе по квалитету, боји и дужини.

Везивање класиране косе у снопиће (власуљарски чвор).

Мелирање косе и поступци препарирања.

ПРАКТИЧНА НАСТАВА (12 часова)

Припрема одсечене косе за одвајање корена од врха.

Ишчешљавање косе (гребенање).

Класирање косе по квалитету, боји и дужини.

Везивање класиране косе.

Мелирање косе.

Препарирање одсечене косе.

ИЗРАДА ТРЕСА (21 час)

ТЕОРИЈСКА НАСТАВА (5 часова)

Припрема тресир-рама, калемова и конца.

Припрема картече за рад.

Припрема косе за рад.

ПРАКТИЧНА НАСТАВА (16 часова)

Намотавање конца на калемове и постављање тресир-рама.

Припремање и постављање косе у картечу.

Тресирање косе – једноструки немачки уплет.

Тресирање косе – двоструки немачки уплет.

ПРАКТИЧНА НАСТАВА У БЛОКУ (60 часова годишње)

Увежбавање:

- технике прања косе и употребе препарата за регенерацију косе и израде фризура;
- процедура припреме косе и израде хладне трајне ондулације;
- израде таласа.

II РАЗРЕД

(Практична настава 5 часова недељно, 175 часова годишње;

Практична настава у блоку 30 часова годишње)

ИЗРАДА ФРИЗУРА ПО НАМЕНИ (45 часова)

Уводна објашњења.

Врсте наменских фризура (дневна, коктел, вечерња, фантазија).

ПРАКТИЧНА НАСТАВА (45 часова)

Израда дневне фризури на краткој коси.

Израда дневне фризури на дугачкој коси.

Израда коктел фризури са додацима који је карактеришу.

Креирање вечерње фризури и постављање украса.

БОЈЕЊЕ КОСЕ (50 часова)

Уводна објашњења.

Врсте боја и прелива за нијансирање косе (физикалне и биљне боје) и њихова примена.

Врсте оксидационих боја (односно хидрогена и боје) у зависности од природне нијансе, квалитета и степена оштећености косе.

Бојење сечене косе оксидационим бојама (однос боје и хидрогена).
Бојење сечене косе анилинским бојама.
Поступци избеливања косе (израстка, целе дужине, одсечене косе).

ПРАКТИЧНА НАСТАВА (50 часова)

Нијансирање косе средствима за учвршћивање.
Бојење косе колор шампоном.
Бојење косе билним бојама.
Припрема косе за бојење израстка (однос боје и хидрогена у зависности од природне нијансе, квалитета и степена оштећености косе).

Припрема косе за бојење целе дужине (однос боје и хидрогена у зависности од природне нијансе, квалитета и степена оштећености косе).

Поступци бојења косе с различитим врстама боја у различите тонове.

Припрема и бојење сечене косе (анилинским и оксидационим бојама).

Поступци избеливања целе дужине косе на глави. Поступци избеливања одсечене косе. Деколоризација бојене косе.

ТЕХНИКА ИЗРАДЕ УПЛЕТА (20 часова)

Уводна објашњења.
Израда енглеског уплета и његова примена.
Израда холандског уплета и његова примена.
Израда крепа и његова примена.

ПРАКТИЧНА НАСТАВА (20 часова)

Израда енглеског уплета.
Израда холандског уплета.
Израда крепа.

КОРДЛОВАЊЕ (25 часова)

Уводна објашњења.
Припрема алата, прибора и тресе за кордловање.
Рад на кордл машини и завршна обрада плетенице.

ПРАКТИЧНА НАСТАВА (25 часова)

Монтирање кордл машине, ушивање тресе на пантлику.
Кордловање.
Израда завршног дела плетенице (звона).

КНИПФАЊЕ (35 часова)

Уводна објашњења.
Книпфања једним чвором и његова примена.
Книпфање дуплим чвором и његова примена.
Материјали на којима се врши книпфање.
Смер и густина книпфања.

ПРАКТИЧНА НАСТАВА (35 часова)

Припрема сировина и материјала за книпфање.
Книпфање једним чвором и начин држања игле при везивању косе за одређену врсту материјала.
Правилно везивање чвора.
Правилан смер книпфања код бркова, брада, зулуфа, обрва, итд.
Книпфање дуплим чвором и правилан начин везивања дуплог чвора.
Правилан смер книпфања код перика, полуперика, тупеа, итд.

ПРАКТИЧНА НАСТАВА У БЛОКУ (30 часова годишње)

Увежбавање:
– израде водене олундације;
– израде наменских фризура;
– технике бојења косе;
– израде треса;
– кордловања плетеница;
– технике книпфања.

III РАЗРЕД

(Теоријска настава 1 час недељно, 35 часова годишње;
Практична настава 6 часова недељно, 210 часова годишње;
Практична настава у блоку 30 часова годишње)

ЛЕПЉЕЊЕ И ОДРЖАВАЊЕ ВЉАСУЉАРСКИХ ДОДАТАКА (22 часа)

ТЕОРИЈСКА НАСТАВА (4 часа)

Врсте власуљарских додатака.
Материјали за лепљење власуљарских додатака.
Лепљење и одржавање власуљарских додатака.

ПРАКТИЧНА НАСТАВА (18 часова)

Припрема материјала за лепљење власуљарских додатака.
Начин лепљења власуљарских додатака.
Начин скидања и одржавања власуљарских додатака који се лепе.

ИЗРАДА ФРИЗУРА ЗА КАРАКТЕРНЕ ЛИКОВЕ (20 часова)

ТЕОРИЈСКА НАСТАВА (4 часа)

Израда фризура за различите узрасте.
Израде фризура за различите расе.
Израда фризура за ликове из различитих социјалних средина.
Израда фризура везаних за модне трендове.

ПРАКТИЧНА НАСТАВА (16 часова)

Израда дечијих фризура.
Израда фризура за старе особе.
Израда афро фризура.
Израда фризура људи из разних социјалних средина.
Израда фризура болесних особа.
Израда хипи и панк фризура.

ИЗРАДА РАЗДЕЉКА И ЦВЕТА (22 часа)

ТЕОРИЈСКА НАСТАВА (2 часа)

Врсте раздељака на власуљарским додацима.
Израда раздељака тамбурирањем.
Израда раздељака тресом.

ПРАКТИЧНА НАСТАВА (20 часова)

Монтирање рама за тамбурирање.
Постављање тилова на рам за тамбурирање.
Употреба игле за тамбурирање.
Тамбурирање раздељака.
Израда тресе за раздељак холандским уплетом.

ШИШАЊЕ (59 часова)

ТЕОРИЈСКА НАСТАВА (5 часова)

Припрема модела, алата и прибора за шишање.
Врсте шишања на моделу.
Шишање власуљарских додатака.

ПРАКТИЧНА НАСТАВА (54 часа)

Припрема за шишање (подела косе).
Поступци за правилно шишање косе на моделу.
Поступци за правилно шишање перика.
Поступци за правилно шишање власуљарских додатака.

ИЗРАДА МОНТУРА ЗА ПЕРИКЕ (64 часа)

ТЕОРИЈСКА НАСТАВА (10 часова)

Врсте монтура (за личне, позоришне, филмске и телевизијске перике).
Узимање мера за монтуру.
Врсте материјала за израду монтура.
Начин израде монтура.

ПРАКТИЧНА НАСТАВА (54 часа)

Узимање мера за перику и преношење на дрвену главу.
Исцртавање мера за монтуру.
Постављање кеппер траке и ушивање.
Пресвлачење федера, постављање на кеппер траке и ушивање.
Постављање материјала на траку и његово шивење у зависности од врсте перике.
Израда монтуре за личне перике (мушке и женске).
Израда монтуре за комичне перике – за клоунове.
Израда монтуре за перике одређене расе.
Израда монтуре за шишане перике.
Израда монтуре за алонж перику.
Израда монтуре за филмску перику.

ИЗРАДА ЛИЧНИХ, ПОЗОРИШНИХ, ФИЛМСКИХ И ТЕЛЕВИЗИЈСКИХ ПЕРИКА (43 часа)

ТЕОРИЈСКА НАСТАВА (5 часова)

Материјали за израду перика.
Начин израде (книпфањем или ушивањем тресе) перика.
Сировине за израду перика.

ПРАКТИЧНА НАСТАВА (38 часова)

Узимање мера за перику и преношење на калуп помоћу сантиметра или отиска.
Исцртавање мера на калупу.
Постављање и ушивање трака.
Постављање тилова и шивење монтуре.
Начин и смер книпфања појединих делова на перици.
Завршна обрада подкнипфањем перике.
Обликовање перике.

НАДОГРАДЊА КОСЕ (15 часова)

ТЕОРИЈСКА НАСТАВА (5 часова)

Сврха надоградње косе.
Различите методе надоградње косе (помоћу силикона, кератина).
Надоградња ушивањем тресе.
Надоградња учвршћивањем тресе на косу помоћу клипси.

ПРАКТИЧНА НАСТАВА (10 часова)

Припрема косе за надоградњу (прање, шишање, уплитање).
Подела косе за надоградњу.
Надоградња косе једном од метода (по избору).

ПРАКТИЧНА НАСТАВА У БЛОКУ (30 часова годишње)

Увежбавање.
– израде фризура за карактерне ликове;
– техника шишања;
– израде монтуре за перике;
– израде перика;
– надоградње косе.

IV РАЗРЕД

(Практична настава 5 часова недељно, 150 часова годишње;
Практична настава у блоку 60 часова годишње).

ИЗРАДА ФРИЗУРА ВЕЗАНИХ ЗА РАСНИ ЛИК (40 часова)

Уводна објашњења.
Врсте расних типова – кавкаски, монголоидни и негроидни.

ПРАКТИЧНА НАСТАВА (40 часова)

Начин израде мушких и женских фризура за кавкаски тип.
Начин израде мушких и женских фризура за монголоидни тип.
Начин израде мушких и женских фризура за негроидни тип.

ИСТОРИЈСКИ РАЗВОЈ И ОБЛИЦИ ФРИЗУРА (85 часова)

Уводна објашњења.

Карактеристике мушких и женских фризура: египатске, грчке, римске цивилизације, средњег века, ренесансе, барока, рококоа, ампира и бидермајер епохе.

ПРАКТИЧНА НАСТАВА (85 часова)

Техника израде мушких фризура у доба Египта.
Техника израде женских фризура у доба Египта.
Техника израде мушких фризура у доба Грчке.
Техника израде женских фризура у доба Грчке.
Техника израде мушких фризура у доба Рима.
Техника израде женских фризура у доба Рима.
Техника израде мушких и женских фризура у средњем веку.
Карактеристике и начин израде мушких фризура у доба ренесансе.
Карактеристике и начин израде женских фризура у доба ренесансе.
Техника израде мушких фризура у доба барока.
Техника израде женских фризура у доба барока.
Техника израде мушких фризура у доба рококоа.
Техника израде женских фризура у доба рококоа.
Техника израде мушких фризура у доба ампира.
Техника израде женских фризура у доба ампира.
Техника израде мушких фризура за бидермајер.
Технике израде женских фризура за бидермајер.

КРЕИРАЊЕ СТИЛСКИХ ФРИЗУРА (15 часова)

Уводна објашњења.
Остварење сценског лика у духу режијских захтева, стилским фризурама.

ПРАКТИЧНА НАСТАВА (15 часова)

Креирање фризура класичног стила.
Креирање фризура романтичног стила.
Креирање фризура асиметричног стила.
Креирање фризура стила сложеност листа.

ФАНТАЗИ ФРИЗУРЕ (10 часова)

Уводна објашњења.
Врсте фантази фризура.

ПРАКТИЧНА НАСТАВА (10 часова)

Креирање фантази фризура према одговарајућем лику.
Креирање фантази фризура према намени.

ПРАКТИЧНА НАСТАВА У БЛОКУ (60 часова годишње)

Увежбавање:
– израде фризура везаних за расне ликове;
– израде историјских фризура;
– израде стилских фризура;
– израде фантазија фризура.

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА (УПУТСТВО)

Основе фризура и власуљарства је наставни предмет чије је изучавање у функцији професионалног оспособљавања сценских маскера и власуљара. Остваривањем задатака програма ученици се уводе у практично подручје рада, па је и целокупна концепција програма стављена у функцију остваривања наведеног задатка.

Садржаји програма су структурирани и дати за четири године школовања с тим што је за сваки разред прецизирано која су то практична знања која ученици стичу, а која се усавршавају до стицања умећа, вештина и навика.

У првом разреду садржаји програма треба да упознају ученике са средствима рада, радним материјалима и организацијом рада у сценско-маскерској струци, оспособе их да овладају основним техникама и поступцима у извођењу фризерских и власуљарских процедура.

Садржаји програма у овом разреду структурирани су у оквиру две функционалне целине.

Прва целина диференцирана је на часове теоријске наставе, који подразумевају фронтални облик рада са читавим одељењем, а има задатак да се ученици упознају са садржајем и технологијом рада и на практичну наставу која је осмишљена као четворочасовне дидактичке целине, а подразумевају рад са групом од 6 до 8 ученика. Практична настава у првом разреду се, по правилу, изводи у школским радионицама. Другу функционалну целину у првом разреду представља практична настава у блоку која је осмишљена као континуирани двонедељни рад ученика, а треба да се изводи, по правилу, у радним организацијама које се баве сценском уметношћу или наменски опремљеним школским радионицама.

Остваривањем садржаја програма у првом разреду ученици треба да:

- редовно користе хигијенско-техничке заштитне мере у раду, одржавају личну и радну хигијену радног места;
- правилно рукују и одржавају прибор, апарате и материјале које користе у професионалном раду;
- упознају основне одлике које карактеришу квалитет косе и синтетичког влакна;
- упознају врсте и називе препарата који се користе за негу косе у свакодневном раду;
- овладају техникама извођења процедура хигијенско-естетске неге косе и препарирања косе;
- овладају техникама израде дневних фризура.

У другом разреду, садржаји програма су структурирани тако да ученици стичу знања о карактеристикама практичних процедура којима треба да овладају у току практичне наставе. Практична настава је осмишљена као петочасовна дидактичка целина која подразумева рад са групом од 6 до 8 ученика. Практичну наставу треба изводити у наменски опремљеним школским радионицама.

Остваривањем садржаја програма у другом разреду ученици треба да:

- овладају техником израде фризура по намени;
- овладају техником бојења и избеливања косе;
- овладају техникама израде треса;
- овладају техникама кордловања;
- овладају техникама книфања.

У току практичне наставе у блоку ученици треба да практична знања стечена у току практичне наставе усаврше до нивоа умећа, вештина и навика. Практична настава се може остваривати у континуитету у једној логички садржајној целини у периоду од друге половине септембра до краја наставне године. Остварују се у школским радионицама или радним организацијама социјалних партнера под непосредним руководством и у организацији наставника.

У трећем разреду ученици треба да стекну теоријска знања о врстама и принципима шишања косе на глави и власуљарских додатака, изради монтура за позоришне перике, изради личних и филмских перика одржавању власуљарских додатака и овладају техникама надоградње косе.

У току практичне наставе у блоку коју треба остваривати у континуираном петодневном циклусу, ученици треба стечена практична знања да усаврше до нивоа вештина.

У четвртм разреду ученике треба практично оспособљавати за израду фризура за расне ликове, историјских фризура, стилских фризура и фантазија фризура.

Програм треба остваривати у континуитету у оквиру практичне наставе.

Практична настава у блоку треба да се остварује у два логичко садржајна континуирана циклуса од којих сваки треба да траје по једну радну неделу. У току практичне наставе у блоку ученици треба да интегрално обављају практичне процедуре којима су у току образовног циклуса овладали. У оквиру ове наставе ученици се, између осталог, припремају за практично полагање дела матурског испита којим се проверава професионална оспособљеност ученика за рад. Практична настава у блоку треба остваривати у радним организацијама које се професионално баве сценском делатношћу.

СЦЕНСКА ШМИНКА

(Образовни профил: СЦЕНСКИ МАСКЕР И ВЛАСУЉАР)

ЦИЉ И ЗАДАЦИ

Циљ наставе је оспособљавање за корективно и карактерно шминкање и израду маски за позориште, телевизију и филм

Задаци наставе су да ученици:

- разумеју значај и улогу шминке у остваривању сценског лика у позоришту, на телевизији и филму и задатак маске у приказивању карактера улоге коју тумачи глумац;
- уочавају везе и утицај светла, сценографије и костима при изради маске и шминке;
- упознају основне разлике између позоришне, телевизијске и филмске шминке и маске и средства и материјале за израду маске и шминке;
- истицање значаја израде идејних решења за маску или шминку која ће се реализовати у пракси у позоришту, на телевизији или на филму.

Задаци практичних вежби су да ученици:

- упознају основна средства и материјале за израду шминке и маске;
- стекну знања о врстама, употреби и начину чувања радних средстава карактеристичних за струку;
- овладају поступцима руковања и коришћења (одржавања) апарата и прибора;
- овладају техникама шминкања и апшминкања;
- буду оспособљени за правилан избор и употребу средстава и препарата за израду маски и шминкање;
- овладају техникама примене власуљарских додатака у изради маски;
- овладају техникама израде и употребе налепака за креирање сценских маски;
- стекну навике за спровођење хигијенско-техничких мера заштите на раду;
- правилног опхођења са странкама при пружању услуга;
- развију стваралачко мишљење и иновативност.

Усвајањем програма у III разреду ученици треба да се оспособе да:

- овладају умећем дочаравања одређеног лица применом разноврсних техника шминкања;
- овладају умећем креирања корективне шминке;
- стекну знања у поступцима узимања отисака лица за израду маски и у поступцима ливења маске;
- овладају техникама израде карактерних ликова креирањем шминке.

Реализацијом програма у четвртм разреду ученици треба да:

Овладају умећем израде и креирања маски (ликова различитих карактерних особина и старосне доби) и техником израде фантази шминке.

САДРЖАЈИ ПРОГРАМА

III РАЗРЕД

(1 час теорије недељно, 35 часова теорије годишње;
практичне наставе 4 часа недељно, 140 часова годишње;
практичне наставе у блоку 30 часова годишње)

УВОД У ПРЕДМЕТ (5)

- Зашто се шминкамо.
- Историја сценске шминке.
- Шта шминка може да учини.
- Осветљење и шминка.
- Одевање и шминка.
- Разлика између позоришне, филмске и телевизијске шминке.

КОРЕКТИВНА ШМИНКА (1)

- Када се примењује.
- Материјал и прибор за шминкање.

АНАТОМИЈА ЛИЦА (3)

- Анатомија лица. Цртање портрета.

ОБЛИЦИ ЛИЦА ГЛЕДАНИ СПРЕДА (12)

Идеалан лик.

Карактеристике – идејно решење за корективну шминку.

Округло лице.

Карактеристике – идејно решење за корективну шминку и одговарајућу фризуру.

Четвртасто лице

Карактеристике – идејно решење за корективну шминку и одговарајућу фризуру.

Дугуљасто лице.

Карактеристике – идејно решење за корективну шминку и одговарајућу фризуру.

Срцасто лице.

Карактеристике – идејно решење за корективну шминку и одговарајућу фризуру.

Ромбоидно лице.

Карактеристике – идејно решење за корективну шминку и одговарајућу фризуру.

ПРОБЛЕМИ ПРОФИЛА (4)

Раван профил – мали нос.

Карактеристике – идејно решење за корективну шминку и одговарајућу фризуру.

Истакнути нос.

Карактеристике – идејно решење за корективну шминку и одговарајућу фризуру.

Мало чело – велика брада.

Карактеристике – идејно решење за корективну шминку и одговарајућу фризуру.

Велико чело – мала брада.

Карактеристике – идејно решење за корективну шминку и одговарајућу фризуру.

КАРАКТЕРНА ШМИНКА (1)

Карактеристике карактерне шминке – кад се употребљава.

СТАРОСНА ШМИНКА (6)

Средње године.

Карактеристике – идејно решење за маску.

Старије доба.

Карактеристике – идејно решење за маску

Дубока старост.

Карактеристике – идејно решење за маску.

МИМИЧКИ ИЗРАЗИ (3)

Радост.

Карактеристике – идејно решење за маску.

Жалост.

Карактеристике – идејно решење за маску.

Гнев.

Карактеристике – идејно решење за маску.

ПРАКТИЧНЕ НАСТАВА

(4 часа недељно, 140 часова годишње)

СЦЕНСКА ШМИНКА (8 часова)

Припрема модела и радног места за шминкање.

Техника скидања шминке, избор и употреба препарата за скидање шминке.

Поступци и покрети при скидању шминке.

Техника наношења тена.

КОРЕКТИВНА ШМИНКА (20 часова)

Шминкање светлих површина и сенки.

Корекција чела сенчењем.

Корекција обрва исцртавањем и покривањем.

Корекција очију исцртавањем и сенчењем.

Корекција носа сенчењем.

Корекција јагодица сенчењем.

Сенчење линије вилице.

Сенчење линије браде.

Корекција усана исцртавањем и сенчењем.

ТЕХНИКА ДОЧАРАВАЊА ЛИЦА ТЕХНИКОМ ШМИНКАЊА (12 часова)

Цртање контура лица и анализа мимичких израза који изражавају емоционално стање: гнев, радост, жалост.

ЕТАПЕ РАДА НА МАСКИ (20 часова)

Прва етапа.

Друга етапа.

Трећа етапа.

ИЗРАДА ВЕШТАЧКИХ НОСЕВА (20 часова)

Обликовање носа помоћу фластера.

Прављење негатива за вештачки нос од глинома, пластелина, гипса и каширањем.

Израда вештачког носа и других налепака од гуменог млека.

УЗИМАЊЕ ОТИСАКА ЛИЦА ПОМОЋУ ГИПСА (32 часова)

Одливак лица (негатив).

Израда позитива.

РАЗВОЈ ШМИНKE КРОЗ ВЕКОВЕ (28 часова)

Египат: шминка за жене, шминка за мушкарце,

Месопотамци: шминка за жене, шминка за мушкарце.

Карактеристика мушке и женске шминки у доба Грчке.

Шминка за жене и мушкарце у доба Римљана.

Шминка за жене и мушкарце у средњем веку.

Шминка за жене и мушкарце у периоду ренесансе.

Шминка за жене и мушкарце у доба бакра.

Шминка за жене и мушкарце у доба ампира.

Шминка за жене и мушкарце у доба бидер мајера.

ПРАКТИЧНА НАСТАВА У БЛОКУ

(30 часова годишње)

Увежбавање:

– корективног шминкања;

– израде карактерне шминке;

– етапа рада на маски и отисци лица;

– развој шминке кроз векове;

– правилно понашање и скидања шминке;

– имања отисака са лица помоћу гипса.

IV РАЗРЕД

(1 час теорије недељно, 30 часова теорије годишње; практичне наставе 4 часа недељно, 120 часова годишње; практичне наставе у блоку 60 часова годишње)

НАЦИОНАЛНИ ТИПОВИ (5 часова)

Татари – карактеристике – идејно решење за маску.

Индуси – карактеристике – идејно решење за маску.

Индијанци – карактеристике – идејно решење за маску.

СТАРОСНА ШМИНКА (5 часова)

Средње године – карактеристике – прибор и материјал за израду маске – идејно решење за маску.

Старије доба – карактеристике – прибор и материјал за израду маске – идејно решење за маску.

Дубока старост – карактеристике – прибор и материјал за израду маске – идејно решење за маску

НАРОЧИТИ ПОПУЛАРНИ ЛИКОВИ (16 часова)

Вештице – карактеристике – идејно решење за маску,

Ђаволи – карактеристике – идејно решење за маску,

Људи и звери – карактеристике – идејно решење за маску.

Фантастични ликови – карактеристике – идејно решење за маску.

Лутке, играчке, статуе – карактеристике – идејно решење за маску.

Деда Мраз – карактеристике – идејно решење за маску,

Гусари – карактеристике – идејно решење за маску,

Кловнови – карактеристике – идејно решење за маску.

Ликови из немог филма – карактеристике – идејно решење за маску.

ФАНТАЗИЈА ШМИНКА (3 часа)

Карактеристике – када се употребљава – идејно решење за маску.

ПРАКТИЧНА НАСТАВА

РАСНИ И НАЦИОНАЛНИ ТИПОВИ (32 часа)

Бели (кавказки), жути (монголоидни и црни (негроидни))

ТЕХНИКА СПЕЦИЈАЛНИХ ЕФЕКТА (8 часова)

Употреба материјала: зубарски гипс, гипс, гумено млеко, газа, вата, сушено црево и мулажи.

СТАРΟΣНА ШМИНКА (20 часова)

Средње године (сенчењем)

Старије доба – шминкањем светле површине и сенке и додавањем појединих власуљарских додатака.

Дубока старост – помоћу налепака и власуљарских додатака.

ИЗГЛЕД КОЖЕ И ДРУГИ НАРОЧИТИ ЕФЕКТИ (20 часова)

Ефекти на лицу – знојење, наборана кожа, кожа поцрнела од сунца, чворење.

Опекотине.

Посекотине, раздеротине и ожиљци.

Тетовирање.

НАРОЧИТИ ПОПУЛАРНИ ТИПОВИ (КАРАКТЕРНИ) (30 часова)

Вештице, ђаволи, људи звери, фантастични ликови, лутке, играчке, статуе, Деда Мраз, гусари, клонови, ликови из немог филма.

ФАНТАЗИ ШМИНКА (10 часова)

ПРАКТИЧНА НАСТАВА У БЛОКУ (60 часова годишње)

Увежбавање техника:

– креирање сценске шминке према захтевима лика;

– израда свих врста сценских маски.

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА (УПУТСТВО)

Сценска шминка је наставни предмет који је директно у функцији практичног професионалног оспособљавања ученика. Остваривањем циља и задатака овог предмета ученици стичу стручне компетенције за квалитетно обављање изабране професије.

Садржаји предмета су у корелацији са другим стручним предметима и захтевају сталну сарадњу и координацију у раду наставника који изводе наставу из предмета сценска ликовна уметност, познавање материјала, основе фризура и власуљарства и историје позоришта. Обавеза је наставника да стално подстиче ученике да сва стечена знања примењују на свим облицима наставе. Садржаји предмета структурирани су тако да се реализују у трећем и четвртном разреду кроз теоријску наставу, вежбе и наставу у блоку.

Садржаји предмета су у корелацији и захтевају сталну сарадњу и координацију у раду наставника који изводе наставу из предмета сценска ликовна уметност, познавање материјала, основе фризура и власуљарства и историје позоришта.

При оперативном планирању њено остваривање треба предвидети у континуитету у току једне радне недеље.

Ради постизања што већег степена рационализације у настави, као и ради обезбеђивања услова за брже и успешније остваривање програма, при оперативном планирању и у току извођења наставе наставник, реализатор овог наставног предмета треба да оствари увид и сарађује са другим наставницима, реализаторима наставе предмета који су у програмској вези, у првом реду предмета познавања материјала, основе дерматологије, сценска ликовна уметност.

МАТУРСКИ ИСПИТ

Матурски испит у средњим стручним школама ученици полажу у складу са Правилником о плану и програму образовања и васпитања за заједничке предмете у стручним и уметничким школама

– Садржај и начин полагања матурског испита у стручној и уметничкој школи („Службени гласник СРС – Просветни гласник”, број 6/90 и „Просветни гласник”, бр. 4/91 7/93, 17/93, 1/94, 2/94 2/95, 3/95, 8/95, 5/96, 2/02, 5/03, 10/03, 24/04, 3/05, 6/05, 11/05, 6/06, 12/06, 8/08, 1/09, 3/09, 10/09, 5/10 и 8/10).

Матурски испит се састоји из заједничког и посебног дела.

А. Заједнички део матурског испита за све образовне профиле и сва подручја рада обухвата полагање српског језика и књижевности/матерњег језика за ученике који наставу слушају на језику народности.

Б. Посебни део матурског испита обухвата:

1. Израда матурског практичног рада са усменом одбраном рада;

2. Усмени испит из једног изборног предмета.

ПРАКТИЧНИ РАД

На матурском испиту проверава се оспособљеност кандидата за практично извођење сценско-маскерских процедура и других практичних задатака из подручја рада сценског маскера и власуљара.

Садржаји практичног рада обухватају:

– процедуре одржавања хигијенско-естетске неге косе на глави и перикама;

– све врсте класичних и модерних шишања;

– процедуре обраде одсечене косе;

– технике израде фризура по намени;

– технике креирања историјских фризура и њихова реализација;

– технике креирања стилских фризура и њихова реализација;

– технике креирања фантазија фризура и њихова реализација;

– процедуре ондулирања косе;

– процедуре бојења и избеливања косе;

– процедуре израде и лепљења власуљарских додатака;

– технике креирања корективне шминке и њихове реализације;

– технике креирања карактерне шминке и њихове реализације;

– технике специјалних ефеката;

– технике израде сценских маски;

– технике израде монтура за личне, позоришне, филмске и телевизијске перике;

– процедуру израде перика.

УСМЕНА ПРОВЕРА ЗНАЊА

На матурском испиту проверава се ниво стечених знања и способности кандидата да та знања примењују у свакодневном извршавању конкретних радних задатака из подручја рада сценског маскера и власуљара.

Испитна питања за усмену проверу знања конституишу се из следећих области:

– принципи хигијенско-техничке заштите на раду;

– избор и одржавање апарата, инструмента и осталих радних материјала и прибора;

– избор, особине, дејство и начин примене различитих препарата за хигијенско-естетску негу и сценску шминку, израду перика и сценских маски;

– особености здраве косе и утицај препарата на њен квалитет;

– особености сценске шминке, врсте шминкања и одлике позоришне, филмске и телевизијске шминке;

– утицај осветљења и других фактора на креирање и реализацију шминке и маске;

– функција сценских маски и њихова обележја;

– познавање историје сценске уметности и њеног развоја;

– карактеристике савремене сценске уметности;

– утицај физиономије глумца – извођача на концепцију израде сценске маске и креирање шминке.

Ученик се слободно опредељује за један са листе утврђених изборних предмета и тај испит полаже само усмено.

Групу изборних предмета чине: физика, хемија, биологија, математика, ликовна уметност, сценска ликовна уметност, сценска шминка, историја позоришта, историја, географија и страни језик.

Изборни предмети се полажу према програмима које су ученици остварили у оквиру обавезних или факултативних предмета у току четворогодишњег школовања.